

Chulalongkorn University

Chula Digital Collections

Chulalongkorn University Theses and Dissertations (Chula ETD)

2021

ผลการจัดกิจกรรมการเล่นแบบชี้แนะร่วมกับลูสพารตส์นอกห้องเรียนที่มีต่อ พฤติกรรมการเล่นแบบร่วมมือรวมพลังของเด็กอนุบาล

ยิทธิ์ สุทธิบุญ
คณะครุศาสตร์

Follow this and additional works at: <https://digital.car.chula.ac.th/chulaetd>

Part of the [Early Childhood Education Commons](#)

Recommended Citation

สุทธิบุญ, ยิทธิ์, "ผลการจัดกิจกรรมการเล่นแบบชี้แนะร่วมกับลูสพารตส์นอกห้องเรียนที่มีต่อพฤติกรรมการเล่นแบบร่วมมือรวมพลังของเด็กอนุบาล" (2021). *Chulalongkorn University Theses and Dissertations (Chula ETD)*. 5107.
<https://digital.car.chula.ac.th/chulaetd/5107>

This Thesis is brought to you for free and open access by Chula Digital Collections. It has been accepted for inclusion in Chulalongkorn University Theses and Dissertations (Chula ETD) by an authorized administrator of Chula Digital Collections. For more information, please contact ChulaDC@car.chula.ac.th.

ผลการจัดกิจกรรมการเล่นแบบชี้แนะร่วมกับลูสพาร์ตส์นอกห้องเรียนที่มีต่อพฤติกรรมการเล่นแบบ
ร่วมมือรวมพลังของเด็กอนุบาล

น.ส.พัทธ์ สุธธิบุญ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย ภาควิชาหลักสูตรและการสอน

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2564

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

EFFECTS OF ACTIVITY MANAGEMENT FOR KINDERGARTENERS USING GUIDED PLAY
AND OUTDOOR LOOSE PARTS ON COLLABORATIVE PLAY BEHAVIORS

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education in Early Childhood Education

Department of Curriculum and Instruction

FACULTY OF EDUCATION

Chulalongkorn University

Academic Year 2021

Copyright of Chulalongkorn University

หัวข้อวิทยานิพนธ์	ผลการจัดกิจกรรมการเล่นแบบชี้แนะร่วมกับลูสพารตส์นอก
	ห้องเรียนที่มีต่อพฤติกรรมการเล่นแบบร่วมมือรวมพลังของ
	เด็กอนุบาล
โดย	น.ส.พัทธ์ สุทธิบุญ
สาขาวิชา	การศึกษาปฐมวัย
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก	รองศาสตราจารย์ ดร.ศศิลักษณ์ ขยันกิจ

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของ
การศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

.....	คณบดีคณะครุศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ดร.ศิริเดช สุชีวะ)	
คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์	
.....	ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.อรพรรณ บุตรกตัญญู)	
.....	อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก
(รองศาสตราจารย์ ดร.ศศิลักษณ์ ขยันกิจ)	
.....	กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วรวรรณ เหมชะญาติ)	

พัทธ์ สุทธิบุญ : ผลการจัดกิจกรรมการเล่นแบบชี้แนะร่วมกับลูสพาร์ตส์นอกห้องเรียนที่มีต่อ
พฤติกรรมการเล่นแบบร่วมมือรวมพลังของเด็กอนุบาล. (EFFECTS OF ACTIVITY MANAGEMENT
FOR KINDERGARTENERS USING GUIDED PLAY AND OUTDOOR LOOSE PARTS ON
COLLABORATIVE PLAY BEHAVIORS) อ.ที่ปรึกษาหลัก : รศ. ดร.ศศิลักษณ์ ชัยนิกิจ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาผลของการจัดกิจกรรมการเล่นแบบชี้แนะร่วมกับลูสพาร์ตส์นอกห้องเรียนที่มีต่อพฤติกรรมการเล่นแบบร่วมมือรวมพลังของเด็กอนุบาลใน 3 องค์ประกอบ ได้แก่ การแบ่งปัน การเจรจาต่อรอง และการทำตามกฎกติกา 2) เปรียบเทียบผลของการจัดกิจกรรมการเล่นแบบชี้แนะร่วมกับลูสพาร์ตส์นอกห้องเรียนกับการจัดกิจกรรมกลางแจ้งแบบปกติที่มีต่อพฤติกรรมการเล่นแบบร่วมมือรวมพลังของเด็กอนุบาล ตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ เด็กอนุบาลชั้นปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 โรงเรียนวัดสว่างอารมณ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 จำนวน 48 คน ใช้การจัดกลุ่มได้ห้องอนุบาล 3/1 จำนวน 24 คน เป็นกลุ่มควบคุม ห้องอนุบาล 3/2 จำนวน 24 คน เป็นกลุ่มทดลอง ผู้วิจัยจัดทำแผนสำหรับกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง กลุ่มละ 50 แผน รวมทั้งสิ้น 100 แผน ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย 10 สัปดาห์ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบวัดพฤติกรรมการเล่นแบบร่วมมือรวมพลัง วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ยเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที่

ผลการวิจัย พบว่า

1) หลังการทดลอง กลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมการเล่นแบบร่วมมือรวมพลังใน 3 องค์ประกอบ ได้แก่ การแบ่งปัน การเจรจาต่อรอง และการทำตามกฎกติกา สูงกว่าก่อนทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .05

2) หลังการทดลอง กลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมการเล่นแบบร่วมมือรวมพลังสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .05

สาขาวิชา การศึกษาปฐมวัย

ปีการศึกษา 2564

ลายมือชื่อนิสิต .....

ลายมือชื่อ อ.ที่ปรึกษาหลัก .....

6183858627 : MAJOR EARLY CHILDHOOD EDUCATION

KEYWORD: guided play, outdoor loose parts, collaborative play, kindergarteners

Path Sutthiboon : EFFECTS OF ACTIVITY MANAGEMENT FOR KINDERGARTENERS USING GUIDED PLAY AND OUTDOOR LOOSE PARTS ON COLLABORATIVE PLAY BEHAVIORS. Advisor: Assoc. Prof. SASILAK KHAYANKIJ, Ph.D.

The purpose of this research were to 1) study the effect of organizing guided play activities with outdoor loose parts towards collaborative play behaviors of kindergarteners in 3 components which were sharing, negotiating, and following the rules and 2) compare the effects of organizing guided play activities with outdoor loose parts and the outdoor activities according to the early childhood curriculum towards collaborative play behaviors of kindergarteners. The sample were 48 kindergarteners studying in kindergarten 3, second semester of academic year 2021 at Watsawangarom school under Phra Nakhon Si Ayutthaya Primary Educational Service Area Office 1 by drawing lots was used to divide samples into 2 groups; 24 kindergarteners K.3/1 were the control group, and 24 in K.3/2 were the experimental group. The researcher developed 100 lesson plans, of which 50 were for the experimental group and 50 were for the control group. The duration of the research was 10 weeks. The research instrument was the collaborative play behavior assessment form. Data was analyzed by employing the arithmetic mean, standard deviation, and math paired t-test.

The research results found that

1) After the experiment, the experiment group gained a higher mean score of collaborative behaviors in all 3 components including sharing, negotiating, and following the rules, than before at a .05 statistically significant level.

2) After the experiment, the experiment group had a higher mean score of collaborative than those of the control group at a .05 statistically significant level.

Field of Study: Early Childhood Education

Student's Signature .....

Academic Year: 2021

Advisor's Signature .....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความสำเร็จและความเมตตาและการสนับสนุนของ รองศาสตราจารย์ ดร.ศศิลักษณ์ ขยันกิจ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่กรุณาให้ความรู้ ข้อคิด คำแนะนำ ให้คำปรึกษา และแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ในการทำวิจัยเป็นอย่างดี ท่านให้กำลังใจ เอาใจใส่ และติดตามการทำงานของผู้วิจัยสม่ำเสมอ ผู้วิจัยซาบซึ้งในความเมตตาของท่านเป็นอย่างยิ่ง ขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.อรพรรณ บุตรกัตถัญญ ประธานกรรมการ สอภวิทยานิพนธ์ และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วรวรรณ เหมชะญาติ กรรมการสอภวิทยานิพนธ์ ที่กรุณา ตรวจพิจารณา และให้คำแนะนำในการปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ผู้ร่วมพิจารณาโครงร่างวิทยานิพนธ์ทุกท่านและ ขอกราบขอบพระคุณในความกรุณาของท่านผู้ทรงคุณวุฒิ รองศาสตราจารย์ ดร.ศิริประภา พงุทธิกุล ผู้ช่วย ศาสตราจารย์ ดร.ชนิพรรณ จาติเสถียร และ ดร.วรนาท รักสกุลไทย ที่กรุณาเสียสละเวลาตรวจแก้ไข เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย อีกทั้งให้คำแนะนำอันเป็นประโยชน์ต่อผู้วิจัยเป็นอย่างยิ่ง

ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ กมลวรรณ ตังชนกานนท์ และ อาจารย์ประนอม นอบน้อม ที่กรุณาให้คำแนะนำเรื่องการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัย ขอขอบพระคุณผู้บริหาร คณะครู และ นักเรียน โรงเรียนสิทธิพยากรณ์ ที่ให้ความร่วมมือในการทดลองใช้เครื่องมือ และขอขอบพระคุณ ผู้บริหาร คณะครู และนักเรียน โรงเรียนวัดสว่างอารมณ์ ที่ให้ความร่วมมือในการเก็บข้อมูลและ ดำเนินการทดลองตลอดจนให้ความช่วยเหลือ อำนวยความสะดวก แก่ผู้วิจัย เป็นอย่างดีตลอดระยะเวลา ดำเนินการทดลอง

ขอกราบขอบพระคุณครอบครัวที่เป็นกำลังใจ ส่งเสริมและสนับสนุนผู้วิจัย และขอบคุณพี่น้อง เพื่อนร่วมสถาบันที่รับฟังปัญหา ให้คำปรึกษา คำปลอบโยน คำพูดและการกระทำทั้งหลายเป็นกำลังใจที่ดีของผู้วิจัยเสมอมา

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี เนื่องด้วยได้รับทุนสนับสนุนจากบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ผู้วิจัยจึงขอกราบขอบพระคุณมา ณ ที่นี้ด้วย

พัทธ์ สุทธิบุญ

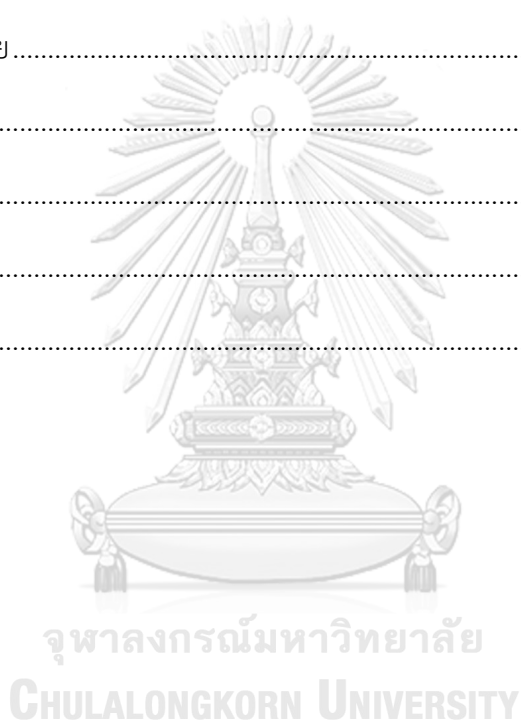
สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ค
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ง
กิตติกรรมประกาศ.....	จ
สารบัญ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ฌ
สารบัญรูปภาพ.....	ฎ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
คำถามการวิจัย	4
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	4
สมมติฐานของการวิจัย.....	4
ขอบเขตของการวิจัย.....	5
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	5
ประโยชน์ที่ได้รับ.....	7
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	8
1. การเล่นเกมชี้แนะ	9
1.1 ความหมายและความสำคัญของการเล่นเกมชี้แนะ	9
1.2 รูปแบบของการเล่นเกมชี้แนะ	10
1.3 แนวทางการจัดกิจกรรมการเล่นเกมชี้แนะ	11
2. ลูสพาร์ตส์.....	12
2.1 ความหมายและความสำคัญของลูสพาร์ตส์	12

2.2 ประเภทของลู่สพารตส์.....	13
2.3 หลักการจัดกิจกรรมลู่สพารตส์.....	15
3. กิจกรรมกลางแจ้งสำหรับเด็กอนุบาล.....	20
3.1 ความหมายและความสำคัญของกิจกรรมกลางแจ้ง	20
3.2 ประเภทของกิจกรรมกลางแจ้ง.....	22
3.3 แนวทางการจัดกิจกรรมกลางแจ้ง	25
4. การเล่นเกมร่วมมือรวมพลัง	27
4.1 ความหมายและความสำคัญของการเล่นเกมร่วมมือรวมพลัง	27
4.2 ประเภทของการเล่นเกมร่วมมือรวมพลัง	28
4.3 พฤติกรรมของการเล่นเกมร่วมมือรวมพลัง	29
4.4 แนวทางการจัดกิจกรรมการเล่นแบบร่วมมือรวมพลัง.....	32
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	33
5.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเล่นเกมชี้แนะ	33
5.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับลู่สพารตส์	34
5.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมกลางแจ้ง	35
5.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเล่นเกมร่วมมือรวมพลัง	35
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	37
1. การศึกษาข้อมูลเบื้องต้น.....	37
2. การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	40
3. การสร้างแผนการจัดกิจกรรมและการตรวจสอบคุณภาพแผนที่ใช้ในการวิจัย	41
4. การสร้างเครื่องมือและการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	52
5. การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	56
6. การวิเคราะห์และนำเสนอข้อมูล	57
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	58

1. ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมการเล่นแบบร่วมมือรวมพลังกลุ่มทดลองก่อน และหลังได้รับการจัดกิจกรรมการเล่นแบบชี้แนะร่วมกับลูสพาร์ตส์กลางแจ้ง.....	58
2. ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมการเล่นแบบร่วมมือรวมพลังระหว่างกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม.....	59
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงบรรยาย	60
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	63
สรุปผลการวิจัย.....	64
อภิปรายผลการวิจัย.....	65
ข้อเสนอแนะ	69
บรรณานุกรม.....	70
ภาคผนวก.....	78
ประวัติผู้เขียน	118

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 1 หัวเรื่องการเล่นลูสพารตส์	16
ตารางที่ 2 การสังเคราะห์องค์ประกอบของพฤติกรรมการเล่นแบบร่วมมือรวมพลัง	31
ตารางที่ 3 การเปรียบเทียบพฤติกรรมการเล่นแบบร่วมมือรวมพลังก่อนการทดลองของกลุ่มตัวอย่าง	40
ตารางที่ 4 องค์ประกอบและรายละเอียดการจัดกิจกรรมกลุ่มทดลอง	41
ตารางที่ 5 องค์ประกอบและรายละเอียดการจัดกิจกรรมกลุ่มควบคุม	43
ตารางที่ 6 การเปรียบเทียบแผนการจัดกิจกรรมระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม	44
ตารางที่ 7 บทบาทครูและเด็กในการจัดกิจกรรมกลุ่มทดลอง	45
ตารางที่ 8 บทบาทครูและเด็กในการจัดกิจกรรมกลุ่มควบคุม	46
ตารางที่ 9 เป้าหมายการจัดกิจกรรมการเล่นแบบชี้แนะร่วมกับลูสพารตส์กลางแจ้งแต่ละสัปดาห์ ...	47
ตารางที่ 10 สื่อลูสพารตส์พื้นฐาน	48
ตารางที่ 11 สื่อลูสพารตส์พิเศษ	48
ตารางที่ 12 สื่อลูสพารตส์พิเศษในแต่ละหัวเรื่อง	49
ตารางที่ 13 ข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ (แผนการจัดกิจกรรม)	50
ตารางที่ 14 รายละเอียดขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเล่นแบบชี้แนะร่วมกับลูสพารตส์กลางแจ้งและ การจัดกิจกรรมกลางแจ้งแบบปกติ	51
ตารางที่ 15 รายละเอียดพฤติกรรมบ่งชี้และสถานการณ์ที่ใช้ในการวัดพฤติกรรมการเล่นแบบร่วมมือ รวมพลัง	52
ตารางที่ 16 ข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ (เครื่องมือ)	54
ตารางที่ 17 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมการเล่นแบบร่วมมือรวมพลังกลุ่มทดลองก่อน และหลังได้รับการจัดกิจกรรมการเล่นแบบชี้แนะร่วมกับลูสพารตส์กลางแจ้ง	59

ตารางที่ 18 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมการเล่นแบบร่วมมือรวมพลังระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม.....	60
ตารางที่ 19 สถานการณ์กิจกรรมกลางแจ้ง.....	84
ตารางที่ 20 เกณฑ์การให้คะแนนสถานการณ์กลางแจ้ง	85
ตารางที่ 21 สถานการณ์กิจกรรมเสรี.....	87
ตารางที่ 22 เกณฑ์การให้คะแนนสถานการณ์เสรี	88
ตารางที่ 23 แบบบันทึกคะแนนพฤติกรรมการเล่นแบบร่วมมือรวมพลังของเด็กอนุบาล	90
ตารางที่ 24 แผนการจัดกิจกรรมการเล่นแบบชี้แนะร่วมกับผู้สพารตส์กลางแจ้ง (กลุ่มทดลอง).....	95
ตารางที่ 25 สื่ออุปพารตส์พื้นฐานของแผนการจัดกิจกรรม	96
ตารางที่ 26 สื่ออุปพารตส์พิเศษของแผนการจัดกิจกรรม.....	96
ตารางที่ 27 สื่ออุปพารตส์พิเศษในแต่ละหัวเรื่องของแผนการจัดกิจกรรม.....	97
ตารางที่ 28 แผนการจัดกิจกรรมกลางแจ้งประจำสัปดาห์ (กลุ่มควบคุม).....	104
ตารางที่ 29 คะแนนพฤติกรรมการเล่นแบบร่วมมือรวมพลังของเด็กอนุบาลก่อนการทดลองกิจกรรม	114
ตารางที่ 30 คะแนนพฤติกรรมการเล่นแบบร่วมมือรวมพลังของเด็กอนุบาลก่อนการทดลองกิจกรรม .. เสรี.....	115
ตารางที่ 31 คะแนนพฤติกรรมการเล่นแบบร่วมมือรวมพลังของเด็กอนุบาลหลังการทดลองกิจกรรม... กลางแจ้ง.....	116
ตารางที่ 32 คะแนนพฤติกรรมการเล่นแบบร่วมมือรวมพลังของเด็กอนุบาลหลังการทดลองกิจกรรม... เสรี.....	117

สารบัญรูปภาพ

	หน้า
แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัยกลุ่มทดลอง.....	38
แผนภาพที่ 2 กรอบแนวคิดการวิจัยกลุ่มควบคุม	39
แผนภาพที่ 3 ครูเป็นผู้จัดเตรียมสภาพแวดล้อม สื่อวัสดุอุปกรณ์วัสดุสารตส์.....	108
แผนภาพที่ 4 ครูกระตุ้นให้เด็กช่วยกันสร้างข้อตกลง	108
แผนภาพที่ 5 ครูแนะนำอุปกรณ์.....	109
แผนภาพที่ 6 เด็กสำรวจอุปกรณ์ และแบ่งกลุ่มการเล่นร่วมกันเป็นกลุ่มย่อย	109
แผนภาพที่ 7 เด็กแบ่งปันอุปกรณ์ของกลุ่มตนเอง ให้กับเพื่อนต่างกลุ่ม.....	110
แผนภาพที่ 8 เด็กรอยค้อยางรถยนต์จากเพื่อนต่างกลุ่ม.....	110
แผนภาพที่ 9 เด็กเจรจาต่อรองกับเพื่อนต่างกลุ่มในการผลิตกันเล่นผลงานของกันและกัน	111
แผนภาพที่ 10 เด็กรับฟังความคิดเห็นของเพื่อนที่เพื่อนแนะนำว่าต้องใช้ไม้ค้ำ 2 อัน.....	111
แผนภาพที่ 11 เด็กพบปัญหาว่าผ้ามีขนาดเล็กเกินไป จึงร่วมกันตัดสินใจ	111
แผนภาพที่ 12 เด็กช่วยกันเก็บอุปกรณ์หลังได้ยินสัญญาณ	112
แผนภาพที่ 13 ครูและเด็กร่วมกันแลกเปลี่ยนความคิดเห็น.....	112

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

สถานการณ์การพัฒนาศักยภาพมนุษย์โดยเฉพาะในช่วงปฐมวัย (0-5 ปี) ของประเทศไทยยังใช้รูปแบบการจัดการศึกษาที่เน้นวิชาการ การเร่งเรียนเขียนอ่าน การสอบแข่งขันเข้าโรงเรียนตั้งแต่วัยอนุบาล และการฝึกฝนให้เด็กมีความชำนาญเฉพาะการท่องจำและทำข้อสอบ เป็นการพัฒนาที่มีทิศทางตรงกันข้ามกับแนวทางการพัฒนาทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 ซึ่งได้แก่ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ การคิดสร้างสรรค์ การสื่อสาร และการร่วมมือรวมพลัง (กองกิจกรมทางกายเพื่อสุขภาพ, 2561) จากผลสำรวจในปี 2560 พบว่า พัฒนาการทางสังคมและการปรับตัวของเด็กวัย 0-5 ปี มีแนวโน้มลดลง (กรมอนามัย, 2561) เด็กปฐมวัยควรได้รับการส่งเสริมทักษะอ่อน (soft skills) หรือคุณลักษณะที่มีใช้ทักษะด้านวิชาการ (non-academic skills) โดยเฉพาะทักษะทางสังคม เนื่องจากเป็นพื้นฐานในการประสบความสำเร็จทางการเรียนในระดับที่สูงขึ้น

แนวทางการส่งเสริมทักษะในศตวรรษที่ 21 ให้แก่เด็ก เริ่มจากการฝึกให้เด็กเรียนรู้ด้วยตนเอง สร้างประสบการณ์การเรียนรู้ผ่านการเล่น เนื่องจากการเล่นที่เหมาะสมจะสร้างประสบการณ์การเรียนรู้ที่หลากหลายแก่เด็ก สอดคล้องกับแนวคิดของ Vygotsky (1978) ที่กล่าวว่า กระบวนการเรียนรู้เกิดขึ้นเมื่อมีการปฏิสัมพันธ์และทำงานร่วมกับคนอื่น เช่น ครู เพื่อน ปฏิสัมพันธ์กับผู้ที่มีประสบการณ์ที่แตกต่างนำเด็กไปสู่ Zone of Proximal Development หมายถึง สภาวะที่เด็กเผชิญปัญหาที่ท้าทายแต่ไม่สามารถคิดได้โดยลำพัง แต่เมื่อเด็กได้รับการช่วยเหลือ การให้คำแนะนำจากผู้ใหญ่หรือการทำงานร่วมกับเพื่อนที่มีประสบการณ์มากกว่า เด็กจะสามารถแก้ปัญหาได้ในทำนองเดียวกับแนวคิดของ Dewey (1964) ซึ่งเชื่อว่า เด็กเรียนรู้ได้ดีจากการลงมือกระทำ (Learning by Doing) และประสบการณ์ตรง

การเล่นแบบชี้แนะ (Guided Play) เป็นการสอนผ่านการเล่นที่มีประสิทธิภาพ และมีความเหมาะสมกับพัฒนาการของเด็ก สอดคล้องกับแนวคิดดังกล่าวเบื้องต้นเนื่องจากเน้นเด็กเป็นศูนย์กลาง เป็นการเล่นที่เด็กเป็นผู้ริเริ่มและดำเนินการเล่นด้วยตนเอง โดยครูจัดเตรียมพื้นที่ สภาพแวดล้อม สื่อและอุปกรณ์ที่เหมาะสม ตลอดจนเลือกจังหวะที่เหมาะสมในการเข้าไปแนะนำ ส่งเสริม สนับสนุนการเรียนรู้ หรือร่วมเล่นกับเด็ก รวมไปถึงการใช้คำถามปลายเปิดในการกระตุ้นความคิดของเด็ก การเล่นแบบชี้แนะน่าจะมีประสิทธิภาพสูงกว่าการเล่นอิสระเพราะเป็นการสนับสนุนการเล่นของเด็กให้บรรลุเป้าหมายที่ครูตั้งไว้ โดยยังคงให้เด็กเป็นผู้นำในการริเริ่มการเล่น มีอิสระในการเรียนรู้ สืบจากตามความสนใจและความต้องการของตน (Weisberg et al., 2016)

กิจกรรมกลางแจ้งเป็นหนึ่งในกิจกรรมหลักที่เปิดโอกาสให้เด็กได้เล่นอย่างอิสระโดยใช้ร่างกายและสมรรถภาพทางกายควบคู่กับสติปัญญา เป็นกิจกรรมที่นำไปสู่การสร้างเสริมประสบการณ์ในการเรียนรู้และการทำงานของเด็ก ช่วยให้เด็กมีพัฒนาการทางสังคมในทางที่ดีขึ้น เพราะในการเล่น นอกจากความสนุกสนานแล้ว เด็กได้เรียนรู้ปฏิสัมพันธ์ในกลุ่ม การเคารพกฎกติกา การแสดงความรู้สึกความต้องการของตนเอง การแสดงความพอใจ การยอมรับผู้อื่น และการทำงานร่วมกับผู้อื่น (วีรพงศ์ บุญประจักษ์, 2545) เด็กควรได้รับการส่งเสริมทักษะทางสังคมเนื่องจากเป็นพื้นฐานของการเรียนรู้ในระดับที่สูงขึ้น การเล่นแบบร่วมมือรวมพลังเป็นพฤติกรรมทางสังคมซึ่งเป็นการเล่นที่เด็กทำงานเป็นกลุ่มอย่างมีเป้าหมายเดียวกัน เด็กวัย 5-6 ปี เริ่มเล่นในมิติเชิงสังคมมากขึ้น พฤติกรรมการเล่นแบบร่วมมือรวมพลังแสดงให้เห็นถึงความสามารถทางสังคมของเด็ก เนื่องด้วยเด็กมีการวางแผนและทำงานร่วมกัน (Shim et al., 2001) ประกอบด้วย พฤติกรรมการแบ่งปัน การเจรจาต่อรอง และการทำตามกฎกติกา (Mawson, 2010; Scott, 2020) พฤติกรรมการเล่นแบบร่วมมือรวมพลังของเด็กอนุบาล ถือเป็นหนึ่งในทักษะที่จำเป็นสำหรับพลเมืองในศตวรรษที่ 21 (Scott & Cogburn, 2020) ซึ่งเป็นองค์ประกอบสำคัญของความพร้อมในการเรียนรู้และการประสบความสำเร็จในอนาคต

งานวิจัยจำนวนหนึ่งชี้ให้เห็นว่า การเล่นแบบร่วมมือรวมพลังสามารถส่งเสริมได้ในระดับอนุบาลผ่านกิจกรรมกลุ่มที่让孩子ได้เล่นกลางแจ้งกับลูสพาร์ตส์ ได้แก่ งานวิจัยของ Flannigan and Dietze (2017) ที่จัดให้เด็กเล่นกลางแจ้งร่วมกับลูสพาร์ตส์ พบว่า เด็กแสดงพฤติกรรมทางสังคมเชิงบวก มีการใช้ทั้งวัจนภาษาและอวัจนภาษาที่ซับซ้อนในการเล่น มีปฏิสัมพันธ์การทำงานร่วมกัน โดยให้ข้อเสนอแนะว่า ควรเพิ่มโอกาสให้เด็กได้เล่นลูสพาร์ตส์กลางแจ้งมากขึ้น ซึ่งพัฒนาการทางสังคมของเด็กจะได้รับการส่งเสริม สอดคล้องกับ McClintic (2014) สนับสนุนความคิดที่ว่า ลูสพาร์ตส์เป็นวัสดุที่เพิ่มคุณภาพให้กับสภาพแวดล้อมกลางแจ้งของเด็ก ผลการวิจัย พบว่า เด็กสามารถใช้วัสดุลูสพาร์ตส์ได้หลากหลายวิธีและเปลี่ยนการเล่นได้อย่างอิสระ ลูสพาร์ตส์ในกิจกรรมกลางแจ้งช่วยกระตุ้นจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ของเด็กได้ ช่วยให้เด็กได้พัฒนาทักษะทางสังคม ทักษะทางอารมณ์และทักษะด้านอื่นอย่างครบถ้วนและมีประสิทธิภาพมากกว่าที่เด็กเล่นกับของเล่นสมัยใหม่ประเภทสื่อดิจิทัล เพราะลูสพาร์ตส์เป็นกิจกรรมที่สามารถเล่นร่วมกับเพื่อนได้อย่างเต็มที่ ดังนั้น บทบาทครูในการส่งเสริมการเล่นแบบร่วมมือรวมพลัง คือ การสร้างและบำรุงรักษาสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการเล่นแบบร่วมมือรวมพลัง กำหนดกฎควบคุมการเล่น วางแผนจัดหาทรัพยากร ทดสอบอุปกรณ์ รวมไปถึงการเข้าไปเล่นร่วมกับเด็ก (Greenman, 1988) สภาพแวดล้อมกลางแจ้งมีความเหมาะสมในการเล่นแบบร่วมมือรวมพลัง การจัดหาทรัพยากรควรมุ่งเน้นไปที่วัสดุที่ยืดหยุ่นมากกว่าวัสดุที่คงที่ เด็กควรจัดวางและสามารถเคลื่อนย้ายได้ด้วยตนเอง (Mawson, 2009)

ลูสพาร์ตส์เกิดขึ้นจากแนวคิดของสถาปนิก Nicholson (1971) เชื่อว่า ศักยภาพในการสร้างสรรค์ ของเด็กสัมพันธ์กับจำนวนและความหลากหลายของวัสดุที่สามารถปรับเปลี่ยนได้ ในปี 1971 Nicholson เป็นผู้ริเริ่มนำลูสพาร์ตส์เข้ามาใช้กับเด็ก ซึ่งมีอิทธิพลต่อผู้เชี่ยวชาญด้านการเล่นสำหรับเด็กและผู้ทีออกแบบพื้นที่สำหรับเด็ก ลูสพาร์ตส์ คือ วัสดุที่ไม่มีโครงสร้าง สามารถเคลื่อนย้าย ออกแบบจัดวางและแยกออกจากกันได้หลายวิธีประกอบด้วยสื่อ 7 ประเภท ได้แก่ ธรรมชาติ ไม้ พลาสติก โลหะ เซรามิก/ แก้ว ผ้า/ ริปบิ้น บรรจุภัณฑ์ (Casey & Robertson, 2019) ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยเลือกเพียง 6 ประเภท โดยตัดเซรามิกหรือแก้วออก เนื่องจากเป็นวัสดุที่ก่อให้เกิดอันตรายกับเด็กได้ขณะเล่น

ผู้วิจัยนำหลักการจัดลูสพาร์ตส์ 4 ประการ มาใช้ในการออกแบบกิจกรรมกลางแจ้ง ได้แก่ 1) การจัดสภาพแวดล้อมให้สอดคล้องกับตัวเด็กและบริบทที่เด็กอาศัยอยู่ สภาพแวดล้อมที่เด็กใช้ จำเป็นต้องมีการเปลี่ยนแปลงให้เหมาะสมกับการเรียนรู้ 2) การเปิดโอกาสให้เด็กมีส่วนร่วมในกระบวนการ เด็กมีความสุขกับการเป็นส่วนหนึ่งในกระบวนการออกแบบ ดังนั้น ต้องใส่ใจความสนใจ ความชอบของเด็ก และการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นตลอดเวลา 3) การบูรณาการแนวคิดสหสาขาวิชา โดยไม่มีความแตกต่างระหว่าง การเล่นกับการทำงาน ศิลปะกับวิทยาศาสตร์ การศึกษากับ นันทนาการ ดังนั้น การจัดสภาพแวดล้อมต้องไม่แบ่งแยกศาสตร์ต่าง ๆ ออกจากกัน และ 4) การให้ความรู้และข้อมูลเกี่ยวกับผู้ที่เกี่ยวข้อง เกี่ยวกับพัฒนาการเด็กปฐมวัย หลักสูตร สภาพแวดล้อม การเล่น และปฏิสัมพันธ์ของมนุษย์กับลูสพาร์ตส์ (Nicholson, 1971)

พฤติกรรมการเล่นแบบร่วมมือรวมพลังในเด็กอนุบาลมีความสำคัญเนื่องด้วยเป็นหนึ่งในทักษะที่จำเป็นสำหรับพลเมืองในศตวรรษที่ 21 และเป็นองค์ประกอบสำคัญของความพร้อมในการเรียนรู้และการประสบความสำเร็จในอนาคต การจัดกิจกรรมกลางแจ้งที่ส่งเสริมให้เด็กทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่นผ่านการเล่นแบบชี้แนะ ซึ่งครูเป็นผู้คิดกระบวนการเรียนรู้ มีเป้าหมายการเรียนรู้ และเป็นผู้รับผิดชอบในการให้เด็กยอมรับเป้าหมายนั้น โดยที่เด็กออกแบบวิธีการเรียนรู้ด้วยตัวเอง ครูคิดขอบเขตของการเล่น เด็กออกแบบบริบทการเล่นด้วยตนเอง ครูเป็นผู้เริ่มบริบทการเล่น แต่ไม่ได้กำกับการเล่นนั้น ๆ ครูคอยสังเกตและตามการเล่นของเด็ก โดยปล่อยให้เด็กค้นคว้าในบริบทสภาพแวดล้อมที่เตรียมไว้ ช่วยเหลือให้น้อยที่สุดหรือถ้าเป็นกิจกรรมที่เด็กเป็นผู้ริเริ่มการเล่น ครูเป็นผู้เฝ้าสังเกตและเข้าไปสนับสนุนด้วยการตั้งคำถามหรือขยายความสนใจของเด็ก (Weisberg et al., 2013; Weisberg et al., 2016) ประกอบกับการนำสื่อลูสพาร์ตส์ภายใต้บริบทการเล่นกลางแจ้งน่าจะเป็นประสบการณ์สำคัญที่ส่งเสริมการเล่นแบบร่วมมือรวมพลังแก่เด็กอนุบาลได้เป็นอย่างดี เนื่องจากเป็นเงื่อนไขสำคัญซึ่งเอื้อให้เกิดปฏิสัมพันธ์และการทำงานร่วมกันภายใต้บริบทของการเล่น ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจทำวิจัยเรื่อง ผลการจัดกิจกรรมการเล่นแบบชี้แนะร่วมกับลูสพาร์ตส์นอกห้องเรียนที่มีต่อพฤติกรรมการเล่นแบบร่วมมือรวมพลังของเด็กอนุบาล อันเป็นแนวทางในการส่งเสริมพฤติกรรมการเล่นแบบร่วมมือ

รวมพลัง การทำงานร่วมกับผู้อื่น และเสริมสร้างโอกาสในการประสบความสำเร็จทางการเรียนของเด็กในอนาคต

คำถามการวิจัย

1. การจัดกิจกรรมการเล่นแบบชี้แนะร่วมกับลูสพารตส์นอกห้องเรียนส่งผลให้เด็กอนุบาลมีพฤติกรรมการเล่นแบบร่วมมือรวมพลังใน 3 องค์ประกอบ ได้แก่ การแบ่งปัน การเจรจาต่อรอง และการทำตามกฎกติกา สูงขึ้นหรือไม่
2. เด็กอนุบาลที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเล่นแบบชี้แนะร่วมกับลูสพารตส์นอกห้องเรียนมีพฤติกรรมการเล่นแบบร่วมมือรวมพลัง สูงกว่าเด็กอนุบาลที่ได้รับการจัดกิจกรรมกลางแจ้งแบบปกติหรือไม่

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาผลของการจัดกิจกรรมการเล่นแบบชี้แนะร่วมกับลูสพารตส์นอกห้องเรียนที่มีต่อพฤติกรรมการเล่นแบบร่วมมือรวมพลังของเด็กอนุบาลใน 3 องค์ประกอบ ได้แก่ การแบ่งปัน การเจรจาต่อรอง และการทำตามกฎกติกา
2. เพื่อเปรียบเทียบผลของการจัดกิจกรรมการเล่นแบบชี้แนะร่วมกับลูสพารตส์นอกห้องเรียนกับการจัดกิจกรรมกลางแจ้งแบบปกติที่มีต่อพฤติกรรมการเล่นแบบร่วมมือรวมพลังของเด็กอนุบาล

สมมติฐานของการวิจัย

การเล่นแบบชี้แนะเป็นรูปแบบการเล่นที่เหมาะสมกับเด็กอนุบาล เนื่องจากมีประสิทธิภาพในการนำเด็กไปสู่การเรียนรู้ได้เป็นอย่างดีและก่อให้เกิดความสนุกสนานระหว่างการทำกิจกรรม ตรงกับพัฒนาการและช่วงวัยของเด็กอนุบาลที่เรียนรู้ผ่านการเล่น และส่งผลต่อพัฒนาการทางสังคมที่ดีขึ้นเนื่องจากได้ทำกิจกรรมผ่านการเล่นร่วมกับเพื่อน (Weisberg et al. 2016)

การให้เด็กวัยอนุบาลได้เล่นกลางแจ้งร่วมกับลูสพารตส์ โดยครูจัดเตรียมสภาพแวดล้อมกลางแจ้งที่พร้อมไปด้วยลูสพารตส์ ส่งผลให้เด็กมีพฤติกรรมทางสังคมและพฤติกรรมการเล่นสร้างสรรค์ที่สูงขึ้น นอกจากนี้ ยังมีส่วนช่วยกระตุ้นการเล่นตามบทบาททำให้เด็กพัฒนาทักษะการสื่อสาร การเจรจาต่อรอง และการแก้ปัญหา (Sutton, 2011)

ในขณะที่ Pellegrini et al. (2004) ศึกษาเกี่ยวกับการเล่นแบบร่วมมือรวมพลังของเด็กวัยอนุบาล พบว่า การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเล่นส่งผลโดยตรงต่อพฤติกรรมการเล่นแบบร่วมมือรวมพลังของเด็ก สภาพแวดล้อมที่ดีต้องมีความยืดหยุ่นและหลากหลาย สภาพแวดล้อมกลางแจ้ง

ดึงดูดให้เด็กเข้าไปเล่นและทำงานร่วมกันมากกว่าสภาพแวดล้อมในห้องเรียน โดยพัฒนาการด้านสังคมและภาษาของเด็กหลังการทดลองสูงขึ้น เนื่องจากเด็กได้ตอบโต้และเล่นร่วมกันกับเพื่อน รวมถึงการกำหนดกฎกติกา และหัวข้อในการเล่น ทำให้เกิดการสื่อสาร การเจรจาต่อรอง และการแก้ไขข้อขัดแย้ง (Mawson, 2009)

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยสามารถตั้งสมมติฐานของงานวิจัยได้ว่า

- 1) เด็กอนุบาลที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเล่นแบบชี้แนะร่วมกับลูสพาร์ตส์นอกห้องเรียน มีค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมการเล่นแบบร่วมมือรวมพลังสูงกว่าก่อนการทดลอง
- 2) เด็กอนุบาลที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเล่นแบบชี้แนะร่วมกับลูสพาร์ตส์นอกห้องเรียน มีค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมการเล่นแบบร่วมมือรวมพลังสูงกว่าเด็กที่ได้รับการจัดกิจกรรมกลางแจ้งแบบปกติ

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรและตัวอย่าง
  - 1.1 ประชากรที่ใช้ในวิจัยในครั้งนี้ คือ เด็กชั้นอนุบาลปีที่ 3 โรงเรียนวัดสว่างอารมณ์สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
2. ตัวแปรที่ศึกษา
  - 2.1 ตัวแปรจัดกระทำ ได้แก่ การจัดกิจกรรมกลางแจ้ง ประกอบด้วย
    - 1) การจัดกิจกรรมการเล่นแบบชี้แนะร่วมกับลูสพาร์ตส์นอกห้องเรียน
    - 2) การจัดกิจกรรมกลางแจ้งแบบปกติ
  - 2.2 ตัวแปรตาม คือ พฤติกรรมการเล่นแบบร่วมมือรวมพลังของเด็กอนุบาลใน 3 องค์ประกอบ ได้แก่ การแบ่งปัน การเจรจาต่อรอง การทำตามกฎกติกา
3. ระยะเวลาในการทดลอง 10 สัปดาห์

คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

การเล่นแบบชี้แนะ หมายถึง การเล่นที่เด็กเป็นผู้ริเริ่มและดำเนินการเล่นด้วยตนเอง โดยครูจัดเตรียมพื้นที่ สภาพแวดล้อม คัดเลือกสื่อและอุปกรณ์ที่สอดคล้องกับหัวข้อการเล่นที่ได้กำหนดไว้ โดยครูเลือกจังหวะที่เหมาะสมเข้าไปชี้แนะ ส่งเสริม สนับสนุนการเรียนรู้ และร่วมเล่นกับเด็ก รวมไปถึงการใช้คำถามปลายเปิดในการกระตุ้นความคิดของเด็ก

ลูสพารตส์ หมายถึง วัสดุที่ไม่มีโครงสร้าง มีความยืดหยุ่น สามารถเคลื่อนย้ายออกแบบ จัดวางและแยกออกจากกันได้หลายวิธี เป็นวัสดุที่ไม่มีการกำหนดไว้ล่วงหน้าถึงวิธีการเล่น ให้ความเป็นอิสระแก่เด็ก ได้ออกแบบการเล่นด้วยตนเอง ประกอบด้วยสื่อ 6 ประเภท ได้แก่ ธรรมชาติ ไม้ พลาสติก โลหะ ผ้า/ ริปบิ้น บรรจุภัณฑ์ โดยตัดประเภทเซรามิกหรือแก้วออก เนื่องจากเป็นวัสดุที่ก่อให้เกิดอันตรายกับเด็กได้ขณะเล่น ใช้หลักการจัดลูสพารตส์ของ Nicholson (1971) โดยจัดสื่อลูสพารตส์ เป็น 2 ชุด ได้แก่ ชุดที่ 1 วัสดุลูสพารตส์พื้นฐาน ซึ่งจัดไว้ในทุกหัวเรื่องของการเล่น แต่ใช้สื่อเดียวกันทุกสัปดาห์ ประกอบด้วย วัสดุประเภทธรรมชาติ ได้แก่ กิ่งไม้สัก ประเภทไม้ ได้แก่ ไม้ กระดานสน แผ่นไม้อัด ประเภทพลาสติก ได้แก่ ลังพลาสติกทึบ โพลีม้วนสายไฟ ขวดแกลลอน ยางรถยนต์ ถังน้ำ ท่อพีวีซี แผ่นพลาสติกใส ประเภทโลหะ ได้แก่ กะละมัง ถังสี ปิ๊บ ประเภทผ้า/ริปบิ้น ได้แก่ ผ้า ริปบิ้น และประเภทบรรจุภัณฑ์ ได้แก่ แกนกระดาษ กล่องกระดาษ ตะกร้า กระเป๋ารถเข็นมีล้อ และ ชุดที่ 2 วัสดุลูสพารตส์พิเศษ จัดสื่อตามหัวเรื่องที่เป็นเนื้อหาสาระแต่ละสัปดาห์ โดยกำหนดสื่อที่แตกต่างกันตามสาระของหัวเรื่องนั้น ๆ

การจัดกิจกรรมการเล่นแบบชี้แนะร่วมกับลูสพารตส์นอกห้องเรียน หมายถึง การจัดกิจกรรมกลางแจ้ง โดยครูจัดเตรียมพื้นที่ สภาพแวดล้อม คัดเลือกสื่อและอุปกรณ์ที่สอดคล้องกับหัวเรื่องการเล่นที่ได้กำหนดไว้ ครูเลือกจังหวะที่เหมาะสมเข้าไปชี้แนะ ส่งเสริม สนับสนุนการเรียนรู้ และร่วมเล่นกับเด็ก รวมไปถึงการใช้คำถามปลายเปิดในการกระตุ้นความคิดของเด็ก เป็นเวลา 40 นาที โดยจัดเตรียมสภาพแวดล้อมและสื่ออุปกรณ์ภายนอกห้องเรียน ซึ่งประกอบด้วยสื่อ 6 ประเภท จัดกิจกรรม 10 หัวเรื่อง ประกอบด้วยขั้นตอนที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น 4 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นที่ 1 การเตรียมความพร้อม ขั้นที่ 2 การให้เด็กสำรวจอุปกรณ์ ขั้นที่ 3 การเล่นร่วมกัน และ ขั้นที่ 4 การให้เด็กเก็บอุปกรณ์

การจัดกิจกรรมกลางแจ้งแบบปกติ หมายถึง การจัดกิจกรรมกลางแจ้ง ตามเนื้อหาหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนวัดสว่างอารมณ์ การจัดพื้นที่ให้เด็กได้เล่นกลางแจ้งอย่างอิสระ ไม่มีการกำกับหรือชี้แนะให้เด็กเล่นตามวัตถุประสงค์ที่ครูกำหนด เป็นกิจกรรมที่เด็กเป็นผู้ริเริ่ม ควบคุม หรือกำกับด้วยตนเองครูมีหน้าที่เตรียมพื้นที่และวัสดุอุปกรณ์ เป็นเวลา 40 นาที เป็นการเปิดโอกาสให้เด็กเคลื่อนไหวร่างกาย ออกกำลังกาย และแสดงออกอย่างอิสระโดยยึดความสนใจและความสามารถของเด็กแต่ละคนเป็นหลัก แบ่งออกเป็น 4 ประเภท ได้แก่ 1) เครื่องเล่นสนาม 2) บ่อทราย 3) ที่เล่นน้ำ 4) บ้านจำลอง ซึ่งประกอบด้วยขั้นตอน 4 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นที่ 1 เด็กอบอุ่นร่างกาย ขั้นที่ 2 ครูทบทวนข้อตกลงในการเล่นเครื่องเล่นสนามอย่างปลอดภัย ขั้นที่ 3 เด็กเล่นเครื่องเล่นสนามอย่างอิสระ โดยครู

คอยดูแลความปลอดภัยของเด็ก และชั้นที่ 4 ครูให้สัญญาณหยุดเล่นและพาเด็กไปทำความสะอาดร่างกาย

พฤติกรรมการเล่นแบบร่วมมือรวมพลัง หมายถึง รูปแบบการกระทำ กิริยาอาการ ที่เด็กแสดงออกหรือปฏิกิริยาโต้ตอบที่ตอบสนองต่อการเล่นร่วมกันในกลุ่มกับเพื่อน เป็นการกระทำ เพื่อการบรรลุเป้าหมายร่วมกัน วัดได้โดยใช้แบบวัดพฤติกรรมการเล่นแบบร่วมมือรวมพลัง ประกอบด้วย

การแบ่งปัน หมายถึง การที่เด็กให้สิ่งของของตนมีกับผู้อื่นเมื่อเข้าใจว่าผู้อื่นต้องการของสิ่งนั้น

การเจรจาต่อรอง หมายถึง การที่เด็กสนทนาวางมีจุดประสงค์เพื่อสร้างข้อตกลงระหว่างหลายฝ่ายซึ่งนำไปสู่ข้อสรุปหรือสนองความพึงพอใจของทุกฝ่าย

การทำตามกฎกติกา หมายถึง การที่เด็กปฏิบัติตามข้อตกลงที่สร้างไว้ร่วมกันในกลุ่มเพื่อน

ประโยชน์ที่ได้รับ

1. เป็นแนวทางสำหรับครูในการจัดกิจกรรมการเล่นกลางแจ้งที่เสริมสร้างพฤติกรรมการเล่นแบบร่วมมือรวมพลัง
2. เป็นการสร้างความตระหนักแก่ครู ผู้ปกครอง หรือผู้เกี่ยวข้องกับเด็กให้เห็นถึงความสำคัญ และเสริมสร้างพฤติกรรมการเล่นแบบร่วมมือรวมพลังให้เกิดขึ้นในบริบทชีวิตประจำวัน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมการเล่นแบบชี้แนะร่วมกับลูสพาร์ตส์นอกห้องเรียนที่มีต่อพฤติกรรมการร่วมมือรวมพลังของเด็กอนุบาล มีดังต่อไปนี้

1. การเล่นแบบชี้แนะ

- 1.1 ความหมายและความสำคัญของการเล่นแบบชี้แนะ
- 1.2 รูปแบบของการเล่นแบบชี้แนะ
- 1.3 แนวทางการจัดกิจกรรมการเล่นแบบชี้แนะ

2. ลูสพาร์ตส์

- 2.1 ความหมายและความสำคัญของลูสพาร์ตส์
- 2.2 ประเภทของลูสพาร์ตส์
- 2.3 หลักการจัดกิจกรรมลูสพาร์ตส์
- 2.4 แนวทางการจัดกิจกรรมลูสพาร์ตส์กลางแจ้ง

3. กิจกรรมกลางแจ้งสำหรับเด็กอนุบาล

- 3.1 ความหมายและความสำคัญของกิจกรรมกลางแจ้ง
- 3.2 ประเภทของกิจกรรมกลางแจ้ง
- 3.3 แนวทางการจัดกิจกรรมกลางแจ้ง

4. พฤติกรรมการเล่นแบบร่วมมือรวมพลัง

- 4.1 ความหมายและความสำคัญของการเล่นแบบร่วมมือรวมพลัง
- 4.2 ประเภทของการเล่นแบบร่วมมือรวมพลัง
- 4.3 พฤติกรรมของการเล่นแบบร่วมมือรวมพลัง
- 4.4 แนวทางการจัดกิจกรรมการเล่นแบบร่วมมือรวมพลัง

5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

- 5.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเล่นแบบชี้แนะ
- 5.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับลูสพาร์ตส์
- 5.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมกลางแจ้ง
- 5.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเล่นแบบร่วมมือรวมพลัง

1. การเล่นแบบชี้แนะ

1.1 ความหมายและความสำคัญของการเล่นแบบชี้แนะ

1.1.1 ความหมายของการเล่นแบบชี้แนะ

Rogoff et al. (1993) ได้ให้ความหมายของการเล่นแบบชี้แนะ หมายถึง เป็นการเรียนรู้ที่ยึดเด็กเป็นศูนย์กลาง เด็กเป็นผู้นำการเล่นด้วยตนเอง และครูเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการเล่นแบบชี้แนะมีประสิทธิภาพสูงกว่าการสอนโดยตรง เพราะเด็กได้มีโอกาสควบคุมและใคร่ครวญกระบวนการเรียนรู้ของตนเอง ซึ่งมีครูคอยอำนวยความสะดวกโดยการจัดเตรียมสภาพแวดล้อมถามคำถาม และให้การสำรวจที่เป็นอิสระ ส่งเสริมการมีส่วนร่วม ให้ตระหนักถึงการเรียนรู้ของตนเอง

Alfieri et al. (2011) ได้ให้ความหมายของการเล่นแบบชี้แนะ หมายถึง การมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ที่มีความหมายและมีการตอบโต้ทางสังคม การค้นพบด้วยตนเอง ผ่านการได้รับข้อเสนอแนะจากครู

Weisberg et al. (2013) ได้ให้ความหมายของการเล่นแบบชี้แนะ หมายถึง การเรียนรู้ผ่านการเล่นที่มีประสิทธิภาพเท่าเทียมกับการเสนอเนื้อหา และมีความเหมาะสมกับพัฒนาการของเด็ก มุ่งเน้นไปที่การสำรวจและเน้นเด็กเป็นศูนย์กลาง การเล่นแบบชี้แนะอยู่กึ่งกลางระหว่างการสอนโดยตรงกับการเล่นอิสระ โดยการจัดสภาพแวดล้อมที่ตอบสนองเป้าหมายการเรียนรู้

Weisberg et al. (2014) ได้ให้ความหมายของการเล่นแบบชี้แนะ หมายถึง การเล่นที่เพิ่มความรู้ให้กับเด็กผ่านข้อเสนอแนะของผู้ใหญ่ โดยการจัดโอกาสในการเรียนรู้อย่างชัดเจน สิ่งสำคัญคือ การเล่นจะถูกนำโดยเด็ก ครูหรือผู้ใหญ่เป็นผู้กำหนดแนวทางในการเล่น มีการโต้ตอบเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ในการสอนบางอย่าง ในขณะที่ไม่รบกวนความเป็นอิสระของเด็ก เพื่อให้กิจกรรมยังคงยึดเด็กเป็นศูนย์กลาง

Weisberg et al. (2016) ได้ให้ความหมายของการเล่นแบบชี้แนะ หมายถึง ประสบการณ์การเรียนรู้ที่ผสมผสานการเล่นอิสระที่เน้นเด็กเป็นสำคัญ เพื่อให้ได้ผลลัพธ์การเรียนรู้โดยที่ผู้ใหญ่เป็นผู้จัดกระทำ เพื่อให้เด็กได้มีส่วนร่วมในการเล่นอิสระ เน้นในเรื่องการเปิดโอกาสให้เด็กได้มีอิสระในการเลือก เด็กเล่นด้วยความสนใจ และ มีความยืดหยุ่น มีลักษณะคล้ายคลึงกับการเล่นอิสระที่สนุกสนาน แต่มีเป้าหมายการเรียนรู้ที่ถูกสร้างขึ้นโดยผู้ใหญ่

Weisberg and Zosh (2018) ได้ให้ความหมายของการเล่นแบบชี้แนะ หมายถึง การเล่นที่เด็กยังคงความเป็นตัวของตัวเองบวกกับการแนะนำของผู้ใหญ่ ผ่านสิ่งแวดล้อมที่มีโครงสร้างซึ่งผู้ใหญ่สามารถ จัดเตรียมไว้โดยการจัดสื่อ อุปกรณ์ เตรียมพื้นที่ที่เหมาะสม รวมถึงใช้คำถามปลายเปิดกระตุ้นความคิดและการเล่น

Jensen et al. (2019) ได้ให้ความหมายของการเล่นแบบชี้แนะ หมายถึง ผู้ใหญ่ออกแบบบริบทการเล่น และเด็กกำกับการเล่นในบริบทการเล่นนั้นด้วยตนเอง

ข้อมูลข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า การเล่นเกมแบบชี้แนะ หมายถึง การสอนผ่านการเล่น มุ่งเน้นไปที่การสำรวจและเน้นเด็กเป็นศูนย์กลาง โดยกิจกรรมการเล่นจะถูกนำโดยเด็ก เด็กมีอิสระในการเล่น ครูเป็นผู้จัดสภาพแวดล้อม สื่ออุปกรณ์ กำหนดแนวทาง เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ในการสอนตามเป้าหมายการเรียนรู้

1.1.2 ความสำคัญของการเล่นเกมแบบชี้แนะ

Weisberg et al. (2016) กล่าวว่า การเล่นเกมแบบชี้แนะส่งผลให้การสอนเด็กมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เด็กมีความเข้าใจในเนื้อหาการสอนมากขึ้น เนื่องจากได้ลงมือสำรวจ และเรียนรู้ด้วยตนเอง เด็กมีอิสระในการเลือก มีเป้าหมายการเรียนรู้ เด็กต้องหาความสมดุลให้เหมาะสมระหว่างการค้นพบด้วยตนเอง (การเล่นอิสระ) และการเล่นเกมแบบชี้แนะโดยผู้ใหญ่

Jensen et al. (2019) กล่าวว่า การเล่นเกมแบบชี้แนะช่วยให้เด็กเรียนรู้ทักษะที่จำเป็น เด็กมีปฏิสัมพันธ์กับเด็กคนอื่นระหว่างการเรียน เด็กมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม การเล่นเกมแบบชี้แนะจึงมีส่วนช่วยพัฒนาทักษะ อารมณ์ สังคม และการกำกับตนเองของเด็ก

Brown and Compione (1994) กล่าวว่า การเล่นเกมแบบชี้แนะมีประโยชน์กว่าการเล่นอิสระ ซึ่งการเล่นอิสระมีความจำเป็นกับเด็กแต่ไม่ตอบสนองต่อการเรียนรู้และทักษะบางอย่างในวัยเด็ก จึงทำให้เด็กควรได้รับการชี้แนะ ไปยังสิ่งที่เกี่ยวข้องกับปัญหา การเล่นเกมแบบชี้แนะมีความสำคัญในการส่งมอบเนื้อหาในรูปแบบของการเล่นที่ก่อให้เกิดความสนุกสนานตรงกับพัฒนาการและช่วงวัยของเด็กอนุบาลที่เรียนรู้ผ่านการเล่น ส่งผลให้เด็กมีความเข้าใจเนื้อหามากยิ่งขึ้น เด็กได้เล่นไปพร้อม ๆ กับการเรียนรู้ที่มีเป้าหมาย

ข้อมูลข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า การเล่นเกมแบบชี้แนะทำให้การสอนเด็กมีประสิทธิภาพมากขึ้นโดยเฉพาะกับเด็กวัยอนุบาลเนื่องจากเด็กอนุบาลเรียนรู้ผ่านการเล่น ส่งผลให้เด็กมีความเข้าใจเนื้อหามากยิ่งขึ้น เด็กได้เล่นไปพร้อม ๆ กับการเรียนรู้ที่มีเป้าหมาย ช่วยให้เด็กเรียนรู้ทักษะที่จำเป็น เด็กมีปฏิสัมพันธ์กับเด็กคนอื่นระหว่างการเรียน เด็กมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมร่วมกัน เด็กมีโอกาสได้เล่นร่วมกันกับเพื่อนอย่างอิสระ พัฒนาการทางสังคม อารมณ์ และการกำกับตนเองของเด็กดีขึ้น

1.2 รูปแบบของการเล่นเกมแบบชี้แนะ

Weisberg et al. (2016) กล่าวว่า การเล่นเกมแบบชี้แนะแบ่งออกเป็น 2 รูปแบบ

- 1) ผู้ใหญ่เริ่มก่อน ผู้ใหญ่ตั้งวัตถุประสงค์หรือเป้าหมาย การเรียนรู้ที่ต้องการจากนั้นออกแบบเตรียมการเล่น และเตรียมพื้นที่โดยให้เด็กเป็นผู้นำและสำรวจการเล่นด้วยตนเอง
- 2) เด็กเริ่มก่อน ผู้ใหญ่คอยสังเกตจังหวะที่เด็กเริ่มเล่น และแสดงบทบาทเป็นผู้ร่วมเล่น เล่นข้างๆ ให้เด็กเห็นเป็นตัวอย่าง อาจให้ข้อเสนอแนะด้วยการถามคำถามปลายเปิดหรือเชื่อมโยงจากสิ่งที่เด็กสนใจไปสู่การเรียนรู้สิ่ง

1.3 แนวทางการจัดกิจกรรมการเล่นแบบชี้แนะ

Christie and Johnsen (1983) ได้เสนอแนวทางการจัดกิจกรรมการเล่นแบบชี้แนะ ดังนี้

- 1) ครูควรจัดกิจกรรมให้เด็กได้รับความสนุกสนานและเพลิดเพลินในการเล่น
- 2) ครูควรเปิดโอกาสให้เด็กได้มีอิสระในการเลือกเล่น มีความสนใจในการเล่น เป็นการเล่นแบบที่ไม่ใช่การบังคับ เด็กควรได้รับอิสระในการเล่นของตนเอง
- 3) ครูควรจัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์ในการเล่นของเด็กให้มีความยืดหยุ่น
- 4) ครูควรให้เด็กได้มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม ในการสำรวจและลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง

Geary and Berch (2016) ได้เสนอแนวทางการจัดกิจกรรมการเล่นแบบชี้แนะ ดังนี้

- 1) ครูจัดสภาพแวดล้อมที่เต็มไปด้วยการเรียนรู้
- 2) ครูเปิดโอกาสให้เด็กมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมร่วมกันทุกคน
- 3) ครูจัดเตรียมเนื้อหาที่ต้องการให้เด็กเรียนรู้ผ่านการเล่น
- 4) ครูให้เด็กมีปฏิสัมพันธ์กันในบริบททางสังคม

Weisberg et al. (2016) ได้เสนอบทบาทครูในการจัดกิจกรรมการเล่นแบบชี้แนะ ดังนี้

1) การเป็นผู้ชม (Onlooker) ครูเพียงสังเกตการเล่นของเด็กอยู่ใกล้ ๆ แสดงความคิดเห็นบางครั้งโดยไม่รบกวนการเล่น เพื่อทำความเข้าใจเด็กด้านนิสัย ความสนใจ และ รูปแบบการเล่นของเด็กจากนั้นนำข้อมูลที่ได้ จากการสังเกตมาตัดสินใจหาช่วงเวลาที่เหมาะสมในการสนับสนุนหรือขยายประสบการณ์ในการเล่น

2. การเป็นผู้กำกับเวที (Stage manager) ครูเป็นผู้ช่วยจัดสถานที่หรือเตรียมอุปกรณ์ในการเล่น ครูเข้าไปช่วยบางโอกาสเมื่อเด็กร้องขอ เช่น การหยิบของเล่น การแต่งกาย แต่ต้องไม่เข้าไปควบคุมการเล่นของเด็ก ซึ่งครูสามารถเสนอแนะหรือเพิ่มเติมการเล่นของเด็กได้ แต่ต้องเปิดโอกาสให้เด็กเป็นผู้ตัดสินใจด้วยตนเอง

3. การเป็นเพื่อนร่วมทีม (co-player) ครูเข้าร่วมเล่นกับเด็ก เด็กจะเป็นผู้นำในการเล่นโดยมีครูเป็นฝ่ายสนับสนุน ซึ่งครูสามารถเสนอแนะ เพื่อขยายการเล่นของเด็ก

4. การเป็นผู้นำการเล่น (Play leader) ครูออกแบบ และแนะนำการเล่นให้เด็ก โดยมีเป้าหมายในการเสริมการเล่นให้สมบูรณ์ เช่น การแนะนำบทบาทสมมติเรื่องใหม่ หรือการเลือกใช้อุปกรณ์ประกอบฉากที่เหมาะสมมากขึ้น ครูจะเข้ามาเป็นผู้นำในการเล่นให้แก่เด็กได้ ต่อเมื่อครูสังเกตเห็นว่า เด็กมีปัญหาหรือไม่สามารถเล่นต่อได้ด้วยตนเอง

2. ลูสพาร์ตส์

2.1 ความหมายและความสำคัญของลูสพาร์ตส์

2.1.1 ความหมายของลูสพาร์ตส์

Nicholson (1971) ได้ให้ความหมายลูสพาร์ตส์ หมายถึง วัสดุอุปกรณ์ที่มีความยืดหยุ่น ไม่มีโครงสร้าง สามารถเคลื่อนย้ายออกแบบจัดวางและแยกออกจากกันได้หลายวิธี ลูสพาร์ตส์เป็นบริบทที่เด็กได้เรียนรู้ผ่านการโต้ตอบกับผู้อื่น รวมถึงการเข้าใจว่าเด็กทุกคนมีสิทธิเท่าเทียมกันในการเล่น ยอมรับว่าวิธีการที่เด็กเล่นเกี่ยวข้องกับผู้อื่นที่ส่งผลทั้งทางบวกและทางลบ เด็กต้องมีความเห็นอกเห็นใจซึ่งกันและกัน สิ่งนี้สามารถเกิดขึ้นได้ผ่านผู้ใหญ่ที่คอยอำนวยความสะดวกต่อการเล่นในรูปแบบที่เปิดโอกาสให้เด็กทุกคนได้สำรวจและการตัดสินใจด้วยตนเอง

Sutton (2011) ได้ให้ความหมายลูสพาร์ตส์ หมายถึง อุปกรณ์ที่สามารถเคลื่อนย้ายได้อย่างอิสระ เป็นอุปกรณ์ที่สร้างแรงบันดาลใจในการจัดเรียงอุปกรณ์ใหม่ ซึ่งเป็นการใช้วัสดุชิ้นเดียวหรือวัสดุหลายชิ้นในการสร้าง ลูสพาร์ตส์คือความยืดหยุ่นของสภาพแวดล้อมและวัสดุ ที่เปิดโอกาสให้เด็กได้สำรวจและเรียนรู้ ลักษณะของสื่อลูสพาร์ตส์นั้นต้องมีความหลากหลายและยืดหยุ่น สามารถนำมาใช้เป็นเครื่องมือสำหรับการเล่นและต้องคำนึงถึงปลอดภัยกับเด็ก

Neil (2013) ได้ให้ความหมายลูสพาร์ตส์ หมายถึง วัสดุที่ไม่มีทิศทาง ที่สามารถใช้งานได้อย่างอิสระ และสามารถเล่นร่วมกับวัสดุอื่นได้

Casey and Robertson (2016) ได้ให้ความหมายลูสพาร์ตส์ หมายถึง สื่อที่ไม่มีกำหนดไว้ล่วงหน้าถึงวิธีการเล่น ให้ความเป็นอิสระแก่เด็ก เปิดโอกาสให้เด็กได้ออกแบบการเล่นด้วยตนเอง

Houser et al. (2016) ได้ให้ความหมายลูสพาร์ตส์ หมายถึง วัสดุที่สามารถแปรผันได้ ซึ่งหมายความว่าสามารถใช้งานได้มากกว่าหนึ่งวิธี เพื่อให้เด็กสามารถทดลอง และ ประดิษฐ์ผ่านการการเล่น

Gibson (2017) ได้ให้ความหมายลูสพาร์ตส์ หมายถึง วัสดุอุปกรณ์ที่เคลื่อนย้ายได้ เพิ่มความสะดวกในการเล่นอย่างอิสระ เป็นวัสดุที่ไม่มีโครงสร้าง

Gull et al. (2019) ได้ให้ความหมายลูสพาร์ตส์ หมายถึง สื่อที่เปิดโอกาสให้เด็กได้แสดงความคิดสร้างสรรค์ ผ่านการใช้วัสดุที่สามารถเปลี่ยนแปลงและสร้างขึ้นผ่านการการเล่นด้วยตนเอง

ข้อมูลข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า ลูสพาร์ตส์ หมายถึง วัสดุที่ไม่มีโครงสร้าง มีความยืดหยุ่น สามารถเคลื่อนย้ายออกแบบ จัดวางและแยกออกจากกันได้หลายวิธี เป็นวัสดุที่ไม่มีกำหนดไว้ล่วงหน้าถึงวิธีการเล่น ที่เปิดโอกาสให้เด็กได้สำรวจและเรียนรู้ร่วมกับเด็กผู้อื่นอย่างอิสระ

2.1.2 ความสำคัญของลูสพารตส์

Nicholson (1971) กล่าวว่า ศักยภาพในการสร้างสรรค์จะเพิ่มขึ้นด้วยจำนวนและความหลากหลายของวัสดุอุปกรณ์ รวมถึงเด็กทุกคนมีสิทธิเท่าเทียมกันในการเล่น เด็กต้องยอมรับว่าวิธีการเล่นของตนเองเกี่ยวข้องกับผู้อื่นที่ส่งผลทั้งทางบวกและทางลบ เด็กต้องมีความเห็นอกเห็นใจกัน สิ่งนี้สามารถเกิดขึ้นได้ผ่านผู้ใหญ่ที่คอยอำนวยความสะดวกต่อการเล่นในรูปแบบที่เปิดโอกาสให้เด็กทุกคนได้สำรวจและพัฒนาทักษะที่เกี่ยวข้องกับอารมณ์ สังคม และการตัดสินใจ การเคารพผู้อื่นในการเล่นลูสพารตส์ช่วยให้เด็กได้สัมผัสกับสถานการณ์ที่กำหนดให้พวกเขาพิจารณาว่าพวกเขาปฏิบัติต่อผู้อื่นอย่างไร กระบวนการตัดสินใจในรูปแบบประชาธิปไตยจะเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรม

Bundy et al. (2009) กล่าวว่า ลูสพารตส์ส่งผลกระทบต่อทักษะทางสังคมของเด็ก ทักษะทางสังคมของเด็กถูกพัฒนาผ่านการเล่นร่วมกับเพื่อน เด็กมีโอกาสนในการตัดสินใจ แก้ปัญหา และเรียนรู้ร่วมกันกับเพื่อน

Neill (2013) กล่าวว่า ลูสพารตส์ เป็นวัสดุที่ส่งเสริมประเภทการเล่นที่หลากหลาย การเล่นเชิงสร้างสรรค์ การเล่นสำรวจ และการเล่นละคร

Hyndman et al. (2014) กล่าวว่า ลูสพารตส์ช่วยส่งเสริมระดับความคิดสร้างสรรค์ จินตนาการ สนับสนุนการเล่นร่วมกันและการเข้าสังคม เด็กมีความกระตือรือร้นในการทำกิจกรรม ในระหว่างการเล่นเด็กมีโอกาที่จะได้สื่อสาร เจรจาต่อรอง เนื่องจากการเล่นลูสพารตส์ส่งเสริมการเล่นร่วมกันกับผู้อื่น รวมไปถึงการทำงานเป็นกลุ่ม

Suzanna and Morgan (2015) กล่าวว่า ลูสพารตส์ ช่วยให้เด็กมีสมาธิที่ดีขึ้น ลดความเครียดที่เป็นอุปสรรคต่อการเรียนรู้ ส่งเสริมทักษะการทำงานเป็นทีม กระตุ้นให้เด็กได้เคลื่อนไหวส่งเสริมพัฒนาการทางร่างกาย การควบคุมอารมณ์ตนเอง และทำให้เด็กมีความยืดหยุ่นทางความคิด

ข้อมูลข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า ลูสพารตส์ส่งผลกระทบต่อทักษะทางสังคมของเด็ก เนื่องจากการที่เด็กได้มีโอกาสเล่นลูสพารตส์ จะช่วยส่งเสริมการเล่น การทำงานร่วมกันกับผู้อื่น การทำงานเป็นกลุ่ม ในระหว่างการเล่นเด็กได้รับประสบการณ์จากการเล่น โดยมีโอกาที่จะได้เคลื่อนไหวร่างกาย การสื่อสาร การเจรจาต่อรอง การตัดสินใจ การแก้ปัญหา ทำให้เด็กมีความยืดหยุ่นทางความคิด อีกทั้งยังเป็นการส่งเสริมประเภทการเล่นที่หลากหลาย

2.2 ประเภทของลูสพารตส์

ลูสพารตส์ สำหรับภายในห้องเรียน จำเป็นต้องจัดหาพื้นที่ สำหรับการเล่นที่ชัดเจน สามารถเล่นบนโต๊ะ หรือบนพื้น สามารถกำหนดจำนวนเด็กในการใช้พื้นที่แต่ละครั้งและสร้างกติกาการใช้ร่วมกัน ต้องแยกประเภทของสื่อวัสดุที่เปิดในภาชนะที่สามารถเห็นได้ชัดเจน ง่ายต่อการ

หยิบและจัดเก็บเข้าที่ ทั้งนี้ควรระวังเรื่องขนาดวัสดุจะต้องไม่มีขนาดเล็ก เกินไปหรืออันตรายต่อเด็ก นอกจากนี้ บรรยากาศในการเล่นควรส่งเสริมการเล่นอย่างสุนทรีย์

ลูสพาร์ตส์ สำหรับภายนอกห้องเรียน เนื่องจากภายนอกอาคารมีขอบเขตที่กว้างกว่าภายในอาคาร ขนาดและลักษณะของสื่อวัสดุปลายเปิดจึงมีขนาดใหญ่กว่า เด็กสามารถร่วมกันเล่นได้หลายคน ดังนั้นการจัดระเบียบและออกแบบพื้นที่จึงมีความสำคัญ พื้นที่เล่นและพื้นที่สำหรับเก็บสื่อวัสดุปลายเปิดต้องมีความชัดเจน สื่อวัสดุปลายเปิดถูกแบ่งประเภทออกเป็นหมวดหมู่ที่ง่ายต่อการเข้าถึง และการเก็บรักษาต้องคำนึงถึงสภาพอากาศที่เปลี่ยนแปลง ดังนั้น สื่อวัสดุจึงจำเป็นต้องทนทานต่อการกระแทก และการสึกกร่อนจาก แสงแดดและน้ำฝน (Casey & Robertson, 2017)

Suzanna and Morgan (2015) กล่าวว่า ลูสพาร์ตส์ประกอบด้วยวัสดุ 2 ประเภท ดังนี้

- 1) วัสดุธรรมชาติ หมายถึง วัสดุต่าง ๆ ที่ได้จากธรรมชาติ เช่น หิน ดิน ทราย ไม้ เปลือกหอย ขนสัตว์ เส้นใยจากพืช กิ่งไม้ ดอกไม้ เมล็ดพืช
- 2) วัสดุรีไซเคิล หมายถึง การนำเศษวัสดุที่ใช้แล้วมาแปรรูปใหม่เพื่อนำกลับมาใช้งานอีกครั้ง เป็นการจัดการวัสดุเหลือใช้ที่กำลังจะเป็นขยะ เช่น ขวดน้ำพลาสติก หลอด ยางรถยนต์ จาน ช้อน กระดาษ

Houser et al. (2016) กล่าวว่า ลูสพาร์ตส์ประกอบด้วยวัสดุ 2 ประเภท ดังนี้

- 1) วัสดุธรรมชาติ วัสดุที่เป็นวัสดุจากธรรมชาติ เช่น กิ่งไม้ ใบไม้ ก้อนหิน ดอกไม้
- 2) วัสดุสังเคราะห์ วัสดุที่มนุษย์สร้างขึ้น เช่น กระเบื้อง แก้ว อิฐ การดาช

Casey and Robertson (2017) กล่าวว่า ลูสพาร์ตส์ประกอบด้วยวัสดุ 4 ประเภท ดังนี้

- 1) ทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งที่เกิดขึ้นเองหรือมีอยู่ตามธรรมชาติ เช่น ฟาง ดิน โครน ลูกสน
- 2) วัสดุก่อสร้างและเครื่องมือ วัสดุอุปกรณ์ในการทำงานก่อสร้าง เช่น ไม้กระดาน วัสดุสำหรับทุบ

- 3) วัสดุที่ใช้แล้ว วัสดุที่ผ่านการใช้งานแล้วทำกลับมาใช้ใหม่ เช่น ยางรถยนต์เก่า
- 4) วัสดุที่ถูกค้นพบใหม่ วัสดุที่ค้นพบใหม่ระหว่างการเล่น

Play wales (2017) กล่าวว่า ลูสพาร์ตส์ประกอบด้วยวัสดุ 5 ประเภท ดังนี้

- 1) ทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งที่เกิดขึ้นเองหรือมีอยู่ตามธรรมชาติ เช่น กิ่งไม้ เมล็ดพืช เปลือกไม้
- 2) วัสดุก่อสร้างและเครื่องมือ วัสดุอุปกรณ์ในการทำงานก่อสร้าง เช่น น็อตขนาดต่าง ๆ เหล็ก
- 3) วัสดุที่ใช้แล้ว วัสดุที่ผ่านการใช้งานแล้วทำกลับมาใช้ใหม่ เช่น แก้วน้ำ ขวดน้ำ
- 4) วัสดุประเภทไม้ วัสดุที่แปรรูปจากไม้ เช่น กรอบรูป ราวบันได

5) วัสดุที่ถูกค้นพบใหม่ วัสดุที่ค้นพบใหม่ระหว่างการทำงานสำรวจ นำมาารวมเล่นกับ วัสดุที่มีอยู่

Casey and Robertson (2019) กล่าวว่า วัสดุอุปกรณ์ที่มีความยืดหยุ่นไม่มีโครงสร้าง สามารถเคลื่อนย้ายออกแบบจัดวางและแยกออกจากกันได้หลายวิธี ประกอบด้วยวัสดุ 7 ประเภท ดังนี้

- 1) ประเภทที่มาจากธรรมชาติ
- 2) ประเภทที่ทำจากไม้
- 3) ประเภทที่ทำจากพลาสติก
- 4) ประเภทที่ทำจากโลหะ
- 5) ประเภทที่ทำจากเซรามิกหรือแก้ว
- 6) ประเภทที่ทำจากผ้าหรือริบบิ้น
- 7) ประเภทที่เป็นบรรจุภัณฑ์

งานวิจัยเล่มนี้เลือกใช้วัสดุสุฟารตส์ ตามแนวทางของ Casey and Robertson (2019) โดย ตัดประเภทเซรามิกหรือแก้วออก เนื่องจากเป็นวัสดุที่ก่อให้เกิดอันตรายกับเด็กได้ขณะเล่นจึงเหลือ 6 ประเภท ได้แก่ 1) ประเภทที่มาจากธรรมชาติ 2) ประเภทที่ทำจากไม้ 3) ประเภทที่ทำจากพลาสติก 4) ประเภทที่ทำจากโลหะ 5) ประเภทที่ทำจากผ้าหรือริบบิ้น 6) ประเภทที่เป็นบรรจุภัณฑ์

2.3 หลักการจัดกิจกรรมสุฟารตส์

Nicholson (1971) กล่าวว่า หลักการจัดกิจกรรมสุฟารตส์ประกอบด้วยหลักการ 4 ประการ ดังนี้

- 1) การจัดสภาพแวดล้อมให้สอดคล้องกับตัวเด็กและบริบทที่เด็กอาศัยอยู่ สภาพแวดล้อมที่เด็กได้ใช้จำเป็นต้องมีการเปลี่ยนแปลงให้เหมาะสมกับการเรียนรู้
- 2) การเปิดโอกาสให้เด็กมีส่วนร่วมในกระบวนการ เด็กมีความสุขกับการเป็นส่วนหนึ่งในกระบวนการออกแบบ ดังนั้นต้องใส่ใจความสนใจ ความชอบของเด็กและการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นตลอดเวลา
- 3) การบูรณาการแนวคิดสหสาขาวิชา ไม่มีความแตกต่างระหว่างการเล่นกับการทำงาน ศิลปะกับวิทยาศาสตร์ การศึกษากับนันทนาการ ดังนั้นการจัดสภาพแวดล้อมต้องไม่แบ่งแยกศาสตร์ต่าง ๆ ออกจากกัน
- 4) การให้ความรู้และข้อมูลเกี่ยวกับผู้ที่เกี่ยวข้อง เกี่ยวกับพัฒนาการเด็กปฐมวัย หลักสูตร สภาพแวดล้อม และการเล่น และปฏิสัมพันธ์ของมนุษย์กับสุฟารตส์

2.4 แนวทางการจัดกิจกรรมสุฟารตส์กลางแจ้ง

Frost (1992) ได้เสนอแนวทางการจัดกิจกรรมสุฟารตส์กลางแจ้ง สภาพแวดล้อมควร ประกอบด้วยวัสดุอุปกรณ์สุฟารตส์เพราะวัสดุชนิดนี้มีประโยชน์อย่างยิ่งต่อสภาพแวดล้อมกลางแจ้ง

ของเด็กเนื่องจากเป็นวัสดุที่ส่งผลให้การเรียนรู้ของเด็กเกิดประสิทธิภาพสูงและราคาไม่แพง อีกทั้งยังช่วยพัฒนาทักษะต่าง ๆ ของเด็กได้เป็นอย่างดี เป็นการเปิดโอกาสเด็กได้เล่นอย่างอิสระ

Casey and Robertson (2017) กล่าวว่า เด็กต้องการสภาพแวดล้อมที่สามารถเข้าไปเล่นได้ด้วยตนเอง เป็นสภาพแวดล้อมที่สามารถเข้าไปประดิษฐ์ ปรับเปลี่ยนโครงสร้างตามความคิดของตนเองผ่านการเล่น โดยเสนอแนวทางการจัดกิจกรรมลู่สฟาร์ทส์กลางแจ้ง ดังนี้

- 1) ทรัพยากรทั้งหมดจะต้องได้รับการประเมินความเหมาะสมก่อนที่เด็กจะเล่น
- 2) พื้นที่ได้รับการดูแลอย่างสม่ำเสมอ
- 3) เด็กได้รับการสนับสนุนในการเล่น
- 4) การแทรกแซงเชิงบวกจะทำเมื่อจำเป็นเท่านั้น
- 5) มีการตรวจสอบอุปกรณ์อย่างสม่ำเสมอ

ทรัพยากรและวัสดุอุปกรณ์ลู่สฟาร์ทส์ทั้งหมดจะได้รับการตรวจสอบ โดยจะแยกเป็นการทิ้ง หรือ รีไซเคิล หากพบว่าไม่ปลอดภัยหรือเป็นอันตรายต่อการเล่นของเด็ก โดยแนวคิดของลู่สฟาร์ทส์ สามารถเชื่อมโยงกับการศึกษาเกี่ยวกับวิธีที่เด็กเล่นขณะอยู่ในพื้นที่กลางแจ้ง โดยเฉพาะในสภาพแวดล้อมที่เป็นธรรมชาติ ซึ่งเป็นการเล่นของเด็กส่วนใหญ่ไม่ได้คำนึงถึง ภูมิอากาศ วัฒนธรรม ระดับชั้น เพศ ระดับพัฒนาการหรืออายุ โดยมีการเสนอรูปแบบหัวเรื่องต่าง ๆ ในการเล่นเพื่อให้ผู้ใหญ่สามารถจัดสภาพแวดล้อมเพื่อส่งเสริมการเล่นลู่สฟาร์ทส์ของเด็ก (ตารางที่ 1)

ตารางที่ 1 หัวเรื่องการเล่นลู่สฟาร์ทส์

หัวเรื่องการเล่น	การจัดการเล่น ลู่สฟาร์ทส์
การผจญภัย (Adventure)	ให้ความเป็นส่วนตัวแก่เด็ก ไม่ทำให้เด็กรู้สึกว่าการถูกจับมองตลอดเวลา
สภาพแวดล้อมที่เปิดโอกาสให้เด็กได้ค้นหาสิ่งที่ตนเองไม่รู้จัก รวมไปถึงการคำนวณความเสี่ยงการคาดการณ์	สร้างรูปแบบการเล่นที่ค่อนข้างมีความเสี่ยง พัฒนาการเล่นที่让孩子เป็นฝ่ายนำ
การค้นพบและการประดิษฐ์	ให้เวลาเด็กได้เล่าถึงประสบการณ์และตั้งใจฟังประสบการณ์ของเด็ก
บ้าน (Becoming at home)	จัดเตรียมทรัพยากรสำหรับการสร้างพื้นที่ห้องเล็ก ๆ
สภาพแวดล้อมที่เปิดโอกาสให้เด็กได้สร้างพื้นที่ ที่อยู่อาศัย ที่ซ่อน ที่ปลอดภัย	อุปกรณ์ประกอบฉากสำหรับการสร้างถ้ำหรือสถานที่ลับ จัดเตรียมเศษกระดาษแข็งและวัสดุสำหรับเขียนสัญลักษณ์ มีพื้นที่ ที่เป็นชอกเล็ก ๆ มีต้นไม้และพุ่มไม้เพื่อให้เด็กได้หลบซ่อนตัวหรือพื้นที่สำหรับการอยู่คนเดียว จัดเตรียมกล่องกระดาษแข็งขนาดใหญ่และชิ้นส่วนของวัสดุที่สามารถมองทะลุได้และชิ้นส่วนที่มีดทับ

ตารางที่ 1 (ต่อ) หัวเรื่องการเล่นลูสพารตส์

หัวเรื่องการเล่น	การจัดการเล่น ลูสพารตส์
<p>สำรวจจากที่สูง (Prospect)</p> <p>สภาพแวดล้อมที่เปิดโอกาสให้เด็กได้ มีการสำรวจ ค้นหาสถานที่มุมสูง ที่ สามารถดูวิว สูง ๆ และกว้างไกล สำรวจภูมิทัศน์และพื้นที่ในแผนที่</p>	<p>จัดเตรียมพื้นที่ ที่อยู่สูงขึ้นไปบนยอดเขา อนุญาตให้เด็กสามารถปีนต้นไม้ รวมไปถึงการนำหิน และวัตถุอื่นมาเล่นร่วมกัน เรียนรู้เรื่องความสมดุลกับคุณสมบัติต่าง ๆ ให้เด็กเล่นในพื้นที่ ที่มีระดับที่แตกต่างกัน มีช่องว่างสำหรับการมองเห็น เช่น หน้าต่างและประตู</p>
<p>เส้นทางสำรวจ (Pathways and journeying)</p> <p>สภาพแวดล้อมที่เปิดโอกาสให้เด็กได้ สำรวจ เป็นการสำรวจไปตามแผนที่ การค้นพบทางลัด เส้นทางลับหรือ อุโมงค์ ให้เด็กได้รู้จักพื้นที่ที่ท้องถิ่น มี การทำเครื่องหมายจุดหรือร่องรอยไว้ ในพื้นที่</p>	<p>สร้างแผนที่และโดยผ่านประสบการณ์จริงและผ่าน อุปกรณ์ดิจิทัล สร้างเส้นทางด้วยทรัพยากรทางธรรมชาติและอุปกรณ์ ประกอบฉาก เช่น เชือกหรือซอล์ก ให้อิสระในการสำรวจและเข้าไปรู้จักกับพื้นที่ท้องถิ่น</p>
<p>ล่าสมบัติ (Hunter-gatherer pursuits)</p> <p>สภาพแวดล้อมที่เปิดโอกาสให้เด็กได้ การค้นหา ตามหา การสะสม การ ซ่อน ตามล่าสมบัติ และพวกเกม ต่าง ๆ เช่น เกมซ่อนหา ทักษะการ ประดิษฐ์อุปกรณ์ การเข้าป่า การหา อาหาร และการใช้เครื่องมือต่าง ๆ</p>	<p>ให้เวลาเด็กในการประดิษฐ์และการเล่นเกม ใช้วัสดุอุปกรณ์จากธรรมชาติ จัดเตรียมภาชนะบรรจุ เช่น กระเป๋า ตะกร้า และถัง ใช้เครื่องมือของจริงเพื่อสร้าง หรือทุบแยกชิ้นส่วน วัตถุ ให้เด็กได้ลองมีประสบการณ์กับไฟ จัดกิจกรรมการเข้าป่า เช่น การตกปลาและการหา อาหาร</p>
<p>สิ่งมีชีวิต (Anthropomorphism)</p> <p>สภาพแวดล้อมที่นำไปสู่สิ่งมีชีวิตอื่น สู่ความรู้สึกที่มีต่อสิ่งอื่น ความเห็นใจ ต่อต้นไม้และสัตว์ทุกประเภท มีการ พัฒนาความสัมพันธ์กับธรรมชาติ ผ่านประสบการณ์ ตรงและจาก จินตนาการ</p>	<p>จัดเตรียมสถานที่และเวลา พื้นที่ในการสำรวจ ธรรมชาติ สร้างสถานที่ ที่จะให้เด็กสามารถซ่อนและเฝ้าดู ธรรมชาติได้ สร้างที่อยู่ ให้มีที่ให้อาหารนก และ กล่องทำรัง จัดอุปกรณ์ประกอบฉากที่เรียบงานในการแต่งตัวเป็น สัตว์</p>

ตารางที่ 1 (ต่อ) หัวเรื่องการเล่นลูสพาร์ตส์

หัวเรื่องการเล่น	การจัดการเล่น ลูสพาร์ตส์
สร้างสรรค์ตามจินตนาการ (Imaginative narratives)	จัดเตรียมอุปกรณ์การแต่งกายด้วยวัสดุปลายเปิด เช่น การทำเครื่องหมาย และทาสีใบหน้าและร่างกาย
สภาพแวดล้อมที่สร้างความรู้สึกเด็กให้ รับรู้ผ่านการเล่นแบบแฟนตาซี การ เล่นในโลกของเด็ก การสร้างเรื่องราว	สร้างตัวละครแฟนตาซี ฟังเรื่องราวที่เด็กเล่าและบันทึกไว้
ผ่านคำอธิบายของประสบการณ์และ ความสัมพันธ์ที่ลึกซึ้งยิ่งขึ้นระหว่างเด็ก และสถานที่ที่พวกเขาเล่น การสร้าง ความทรงจำให้เกิดความหมาย	ใช้เวลาในการเล่นอย่างเหมาะสมเพื่อจุดประกาย ความคิด
เทศกาลงานฉลอง (Making rituals)	การเข้าร่วมและให้เกียรติกับพิธีกรรมที่ง่าย ๆ แต่ มีความสำคัญสำหรับเด็ก
สภาพแวดล้อมการเข้าร่วมพิธีการที่มี ความหมายด้วยความตั้งใจ ที่ถูกคิดค้น และเข้าร่วมด้วยบุคคลคนเดียวหรือ เป็นกลุ่ม ที่มีเพลง ศิลปะ การเต้นและ การเล่นบทบาทสมมติ รวมไปถึงการ ให้และรับของขวัญ	การให้พื้นที่ เวลา และอิสระแก่เด็กในการเต้น การสร้างเสียงดนตรีและสำรวจศิลปะทั้งจาก ภายนอกและจากภายในตัวเด็กเอง จัดหัวเรื่องการเล่นที่เฉลิมฉลอง เยี่ยมชมสถานที่ให้เป็นประจำ สถานที่อย่างเช่น พื้นที่สีเขียว ของชุมชน

Noted. Adapted from Loose parts play: A toolkit (p.14), by T. Casey and J. Robertson, 2019, Inspiring Scotland

การเก็บรักษา วัสดุลูสพาร์ตส์

ลูสพาร์ตส์ควรจัดเก็บในพื้นที่ที่ เด็กสามารถเข้าถึงได้ด้วยตนเอง ให้เด็กได้ดูแลวัสดุ
อุปกรณ์อย่างต่อเนื่อง โดยได้รับความช่วยเหลือจากผู้ใหญ่

- 1) ตรวจสอบวัสดุต่าง ๆ ให้พร้อมใช้งาน
- 2) ตรวจสอบให้แน่ใจว่าพื้นที่เก็บรักษาวัสดุ เด็กสามารถเข้าถึงได้ ประตุมีความกว้างเพียงพอในการใช้งาน อาจต้องใช้ประตูบานคู่เพื่อให้มีประสิทธิภาพในการใช้งาน
- 3) พิจารณาโครงสร้างภายในโรงเก็บของหรือภาชนะบรรจุ เพื่อความสะดวกในการเข้าไปใช้งาน
- 4) รวบรวมวัสดุชนิดเดียวกันไว้กล่องเดียวกัน โดยลักษณะกล่องเป็นกล่องที่เด็กสามารถเปิดใช้ได้ด้วยตนเอง มีการจัดเรียงอย่างเป็นระเบียบ
- 5) จัดเตรียมกระเป๋าดินทางเก่า หรือรถเข็นที่มีขนาดเหมาะสมกับเด็ก เพื่อใช้

ในการขนวัสดุไปยังพื้นที่ที่ต้องการ

- 6) จัดเตรียมถุงหรือกล่องแยกสำหรับทรัพยากรที่เป็นอิมมูเนชัน
- 7) ควรเปิดโรงเก็บวัสดุอุปกรณ์ก่อนที่เด็กจะเริ่มเล่น เพื่อที่จะไม่ให้เกิด

การเสียเวลา

- 8) พื้นที่ที่จัดเก็บอุปกรณ์ควรอยู่ในบริเวณพื้นที่เล่น เพื่ออำนวยความสะดวก

ในการเล่นให้แก่เด็ก

- 9) ตรวจสอบพิจารณาถึงวัสดุที่สามารถนำมาวางไว้ข้างนอกได้

ข้อเสนอแนะสำหรับการเล่น ลูสพาร์ตส์

- 1) ให้ความสำคัญกับพื้นที่กลางแจ้ง เนื่องจากพื้นที่กลางแจ้งเป็นพื้นที่ที่เปิดโอกาสให้เด็กได้เล่นกับวัสดุอย่างเต็มที่
- 2) เด็กเข้าถึงวัสดุลูสพาร์ตส์ได้เองเมื่อต้องการ ให้ความสำคัญอิสระในการสำรวจแทรกแซงเมื่อจำเป็นเท่านั้น การอำนวยความสะดวกในการเล่นของเด็กเป็นสิ่งที่จำเป็น
- 3) เล่นในทุกสภาพอากาศ ควรเปิดโอกาสให้เด็กออกไปเล่นตลอดปี โดยสร้างองค์ประกอบให้กับเด็กในเรื่องของเสื้อผ้า รองเท้า ให้เหมาะสมกับสภาพอากาศ ให้เด็กได้เรียนรู้ และปรับตัว
- 4) การสร้างข้อตกลงระหว่างการเล่น เปิดโอกาสให้เด็กมีส่วนร่วมอย่างเต็มที่ในการสร้างข้อตกลงเกี่ยวกับการเล่นร่วมกัน
- 5) การจัดระเบียบและการรักษาลูสพาร์ตส์ จัดให้เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการและกิจวัตรสำหรับการจัดระเบียบและการรักษาลูสพาร์ตส์ เพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับการเล่นอย่างต่อเนื่อง

Play Wales (2017) ได้เสนอแนวทางการจัดกิจกรรมลูสพาร์ตส์กลางแจ้ง ดังนี้

- 1) ตรวจสอบพื้นที่ก่อนใช้งาน คือการตรวจสอบความปลอดภัยในสภาพแวดล้อมอันตรายในพื้นที่ที่อาจจะเกิดขึ้นกับเด็ก เมื่อพบพื้นที่อันตรายให้ปิดล้อมและทำเครื่องหมายอันตรายอย่างชัดเจน ตรวจสอบจำนวนเด็กกับสัดส่วนพื้นที่ รวมไปถึงจำนวนสื่อให้เพียงพอต่อเด็ก
- 2) ตรวจสอบทรัพยากร คือการตรวจสอบความปลอดภัยของทรัพยากร ของมีคม วัสดุที่ชำรุด แตกหัก ประเมินความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น รวมไปถึงการล้างและทำความสะอาดทรัพยากร

3. กิจกรรมกลางแจ้งสำหรับเด็กอนุบาล

3.1 ความหมายและความสำคัญของกิจกรรมกลางแจ้ง

3.1.1 ความหมายของกิจกรรมกลางแจ้ง

Gair (1997) ได้ให้ความหมายของการจัดกิจกรรมกลางแจ้ง หมายถึง การเรียนรู้ที่เกิดขึ้นในสภาพแวดล้อมกลางแจ้งไม่ใช่ในห้องเรียน เด็กมีส่วนร่วมกับการกิจกรรมโดยตรง และดำเนินกิจกรรมผ่านวัตถุต่าง ๆ

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2544) ได้ให้ความหมายของกิจกรรมกลางแจ้ง หมายถึง การเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้เด็กได้มีโอกาสได้เคลื่อนไหวร่างกายและประกอบกิจกรรมการเล่นต่าง ๆ ในที่โล่งแจ้ง เช่นสนามหรือตามร่มไม้หรือภายในอาคารพลศึกษา โดยมีเป้าหมายหลักเพื่อให้เด็กได้รับความสนุกสนาน รู้จักเล่นเป็นกลุ่มเคารพกฎกติกาและสามารถสร้างความปลอดภัยในการเล่น อันจะเป็นองค์ประกอบพื้นฐานที่จะนำไปสู่การพัฒนาการ ทางร่างกาย จิตใจอารมณ์สังคมและภาษา

คณาจารย์ชมรมเด็ก (2545) ได้ให้ความหมายของกิจกรรมกลางแจ้ง หมายถึง การเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้เด็กได้มีการเคลื่อนไหวร่างกายในสนามหรือสถานที่โล่งแจ้งโดยมีเป้าหมายเพื่อให้เด็กได้รับความสนุกสนานรู้จักการเล่นเป็นกลุ่ม รู้จักการแก้ปัญหา อันจะนำไปสู่การพัฒนาทางด้านร่างกาย จิตใจอารมณ์สังคมและสติปัญญา

สำนักงานวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2560) ได้ให้ความหมายของกิจกรรมกลางแจ้ง หมายถึง การเรียนรู้ที่จัดให้เด็กได้ออกไปนอกห้องเรียนสู่สนามเด็กเล่นทั้งที่บริเวณกลางแจ้งและในร่ม เพื่อเปิดโอกาสให้เด็กเคลื่อนไหวร่างกาย ออกกำลังกาย และแสดงออกอย่างอิสระโดยยึดความสนใจและความสามารถของเด็กแต่ละคนเป็นหลัก มีสภาพแวดล้อมที่ประกอบด้วยวัสดุปลายเปิดสำหรับเด็ก

Outdoor Learning Committee (2019) ได้ให้ความหมายของกิจกรรมกลางแจ้ง หมายถึง การเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้เด็กได้เล่นอย่างมีจุดหมาย เด็กมีส่วนร่วมในการเล่นที่หลากหลายเพิ่มโอกาสในการเรียนรู้ โดยการสร้างพื้นที่และให้เวลากับเด็กที่เหมาะสม มีสภาพแวดล้อมที่ประกอบด้วยวัสดุปลายเปิดสำหรับเด็ก ให้เด็กได้ทำการสำรวจวัสดุที่มนุษย์สร้างขึ้นรวมไปถึงวัสดุที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ

ข้อมูลข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า กิจกรรมกลางแจ้ง หมายถึง การจัดสภาพแวดล้อมกลางแจ้งที่มีใช้ในห้องเรียนให้เด็กได้มีส่วนร่วมกับการกิจกรรมโดยตรงผ่านการจัดการกระทำกับวัตถุต่าง ๆ ที่มีลักษณะปลายเปิด เด็กมีอิสระในการเคลื่อนไหวร่างกาย และเล่นในพื้นที่โล่งแจ้ง แสดงออกอย่างอิสระตามความสามารถ

3.1.2 ความสำคัญของกิจกรรมกลางแจ้ง

Davies (1996) กล่าวว่า กิจกรรมกลางแจ้งเป็นกิจกรรมที่มอบโอกาสให้เด็กได้ออกกำลังกายไปถึงทักษะการเคลื่อนไหวร่างกาย อีกทั้งยังเป็นกิจกรรมที่ช่วยป้องกันโรคอ้วนในเด็ก

Haas (1996) กล่าวว่า กิจกรรมกลางแจ้งนั้นมีประโยชน์สำหรับเด็กในการพัฒนาทักษะขั้นต้น ได้แก่ ทักษะทางร่างกาย ทักษะทางสังคม ทักษะทางปัญญา รวมไปถึงทักษะทางประสาทสัมผัส เนื่องจากพวกเขาเชื่อว่าพัฒนาการทั้งหมดของเด็กจะดีขึ้นเมื่อได้รับการสนับสนุนในกิจกรรมกลางแจ้งที่เหมาะสม

Creasey et al. (1998) กล่าวว่า กิจกรรมกลางแจ้งส่งผลกระทบเชิงบวกช่วยส่งเสริมทักษะทางอารมณ์และสังคมของเด็ก รวมไปถึงมีโอกาสดูแลเรียนรู้ผู้คนที่มีความแตกต่างกัน นอกจากนี้เด็กยังมีโอกาสได้สัมผัสประสบการณ์การเล่นกับผู้อื่นผ่านประสบการณ์ในกิจกรรมกลางแจ้ง

Ouvry (2003) กล่าวว่า กิจกรรมกลางแจ้งพัฒนาความสามารถด้านภาษา ทักษะการเรียนรู้ ได้แก่ การวางแผน การสังเกต การตัดสินใจ การประสานงาน รวมไปถึงความอดทน อันเป็นผลมาจากการมีปฏิสัมพันธ์กับธรรมชาติ นอกจากนี้พฤติกรรมต่อต้านสังคมของเด็กมีแนวโน้มลดลงเมื่อจัดกิจกรรมกลางแจ้ง ความร่วมมือ การรักษาคำพูด ความขัดแย้ง พัฒนาไปในทางที่ดีขึ้น

Richardson (2007) กล่าวว่า กิจกรรมกลางแจ้งมีส่วนช่วยพัฒนาทักษะการสื่อสาร รวมไปถึงการเอาใจใส่ผู้อื่น ผ่านการตอบโต้กับเพื่อนที่ร่วมกิจกรรมกลางแจ้ง

Outdoor Learning Committee (2019) กล่าวว่า กิจกรรมกลางแจ้งช่วยพัฒนาการเรียนรู้แบบองค์รวม ดังนี้

- 1) กระตุ้นการพัฒนาสมองและเพิ่มฟังก์ชันการคิด
- 2) ตอบสนองความต้องการขั้นพื้นฐานของเด็กในเรื่องเสรีภาพการผจญภัย การทดลองความเสี่ยงและความยุติธรรม
- 3) ยกระดับความนับถือตนเองและความมั่นใจในตนเองของเด็ก
- 4) ส่งเสริมการควบคุมอารมณ์และทักษะระหว่างบุคคล
- 5) พัฒนาความรู้และทักษะความคิด

ข้อมูลข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า กิจกรรมกลางแจ้งเป็นกิจกรรมที่สามารถส่งเสริมพัฒนาการของเด็กได้อย่างรอบด้านและครบถ้วน ซึ่งจะช่วยให้เด็กเติบโตตามพัฒนาการที่เหมาะสมกับวัยได้อย่างมีคุณภาพ โดยกิจกรรมกลางแจ้งนั้นจะส่งเสริมพัฒนาการทั้ง 4 ด้าน ของเด็กปฐมวัย ได้แก่ ด้านร่างกาย ด้านอารมณ์จิตใจ ด้านสังคม และด้านสติปัญญา รวมไปถึงพัฒนาทักษะการเรียนรู้ ได้แก่ ทักษะการวางแผน ทักษะการสังเกต ทักษะการตัดสินใจ การสื่อสาร การควบคุมอารมณ์ เป็นต้น

3.2 ประเภทของกิจกรรมกลางแจ้ง

Frost (1992) ได้กำหนดประเภทของกิจกรรมกลางแจ้ง ดังนี้

1) กิจกรรมกลางแจ้งแบบดั้งเดิม ส่วนใหญ่ประกอบด้วยอุปกรณ์โลหะขนาดใหญ่ เช่น ซิงช้า สไลเดอร์

2) กิจกรรมกลางแจ้งแบบร่วมสมัย ประกอบด้วยอุปกรณ์ที่มีพื้นผิวที่แตกต่างกัน ประกอบไปด้วยโลหะ ก่อทรงทราย ยานพาหนะที่มีล้อ รวมไปถึงโรงละคร

3) กิจกรรมกลางแจ้งผจญภัย ประกอบด้วยวัสดุจากธรรมชาติ วัสดุปลายเปิด ที่ให้โอกาสเด็กได้สำรวจวัสดุในบริเวณนั้นเพื่อนำมาใช้ก่อสร้างหรือใช้เป็นโครงสร้างในการทำกิจกรรมกลางแจ้ง

สำนักงานวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2560) ได้กำหนดประเภทของกิจกรรมกลางแจ้ง ดังนี้

1) เครื่องเล่นสนาม

เครื่องเล่นสนาม หมายถึง เครื่องเล่นที่ได้ก่อกำเนิดขึ้นโดย วัสดุ โยค ซึ่งทำออกมาในรูปแบบต่าง ๆ เช่น

(1) เครื่องเล่นสำหรับปีนป่าย เช่น ตาข่ายสำหรับปีน ต้นไม้แห้งวางนอน

(2) เครื่องเล่นสำหรับโยกหรือไถว เช่น ม้าไม้ ซิงช้า ม้านั่งโยก ไม้กระดก

(3) เครื่องเล่นสำหรับหมุน เช่น ม้าหมุน พวงมาลัยรถสำหรับหมุนเล่น

(4) ราวโหนขนาดเล็กสำหรับเด็ก

(5) ต้นไม้สำหรับเดินทรงตัว หรือไม้กระดานแผ่นเดียว

(6) เครื่องเล่นประเภทล้อเลื่อน เช่น รถสามล้อ รถลากจูง

2) บ่อทราย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

นำวัสดุอื่นมาประกอบการเล่นได้ เช่น กิ่งไม้ ดอกไม้ เปลือกหอย พืชพรรณ ที่ตัดทราย ปกติบ่อทรายจะอยู่กลางแจ้ง โดยอาจจัดให้อยู่ใต้ร่มเงาของต้นไม้หรือสร้างหลังคา ทำขอบกั้นเพื่อมิให้ทรายกระจัดกระจาย บางโอกาสอาจพรมน้ำให้ชื้นเพื่อเด็กจะได้ก่อเล่น นอกจากนี้ควรมีวิธีการปิดกั้นมิให้สัตว์เลื้อยคลานไปทำความสกปรกในบ่อทรายได้

3) ที่เล่นน้ำ

เด็กทั่วไปชอบเล่นน้ำมาก การเล่นน้ำนอกจากสร้างความพอใจและคลายความเครียดให้เด็กแล้ว ยังทำให้เด็กเกิดการเรียนรู้อีกด้วย เช่น เรียนรู้ทักษะการสังเกต จำแนก เปรียบเทียบ ปริมาตร อุปกรณ์ที่ใส่น้ำอาจเป็นถังที่สร้างขึ้นโดยเฉพาะ หรืออ่างน้ำวางบนขาตั้งที่มั่นคง ความสูงพอที่เด็กจะยืนได้พอดีและควรมีผ้าพลาสติกกันเสียดน้ำเปียกให้เด็กใช้คลุมระหว่างเล่น

4) บ้านตุ๊กตาหรือบ้านจำลอง

เป็นบ้านจำลองสำหรับให้เด็กเล่น จำลองแบบจากบ้านจริง ๆ อาจทำด้วยเศษวัสดุประเภทผ้าใบ กระสอบป่าน ของจริงที่ไม่ใช้แล้ว เช่น หม้อ เต้า ขาม อ่าง เตา รีด เครื่องครัว ตุ๊กตา สมมติเป็นบุคคลในครอบครัว เสื้อผ้าผู้ใหญ่ที่ไม่ใช้แล้วสำหรับพลัดเปลี่ยน มีการตกแต่งบริเวณใกล้เคียงให้เหมือนบ้านจริง ๆ บางครั้งอาจจัดเป็นร้านขายของ สถานที่ทำการต่าง ๆ เพื่อให้เด็กเล่นสมมติตามจินตนาการของเด็กเอง

5) มุมช่างไม้

เด็กต้องการออกแรงเคาะ ตอก กิจกรรมการเล่นในมุมช่างไม้จะช่วยในการพัฒนากล้ามเนื้อให้แข็งแรง ช่วยฝึกการใช้มือและการประสานสัมพันธ์ระหว่างมือกับตา นอกจากนี้ยังฝึกให้รักงานและส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์อีกด้วย

6) เกมการละเล่น

กิจกรรมการเล่นเกมการละเล่นที่จัดให้เด็กเล่น เช่น เกมการละเล่นของไทย เกมการละเล่นของท้องถิ่น เช่น มอญซ่อนผ้า รีรีข้าวสาร แม่จู้ โพงพาง ฯลฯ การละเล่นเหล่านี้ต้องใช้บริเวณที่กว้าง การเล่นอาจเล่นเป็นกลุ่มเล็กหรือกลุ่มใหญ่ก็ได้ ก่อนเล่นครูอธิบายกติกาและสาธิตให้เด็กเข้าใจ ไม่ควรนำเกมการละเล่นที่มีกติกายุ่งยากและเน้นการแข่งขันแพ้ชนะมาจัดกิจกรรมให้กับเด็กวัยนี้ เพราะเด็กจะเกิดความเครียดและสร้างความรู้สึกที่ไม่ดีต่อตนเอง

Outdoor Learning Committee (2019) ได้กำหนดประเภทของกิจกรรมกลางแจ้ง ดังนี้

1) กิจกรรมการสำรวจวัสดุธรรมชาติ โดยให้วัสดุธรรมชาติที่หลากหลายกับเด็ก ในการสำรวจ เสริมพัฒนาการทางประสาทสัมผัส พัฒนาความรู้สึกอยากรู้ อยากเห็น และความสนใจ ธรรมชาติรวมไปถึงการเรียนรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับวัสดุและคุณสมบัติของวัสดุ

2) กิจกรรมละคร/ จินตภาพ ในสภาพแวดล้อมกลางแจ้งสามารถส่งเสริมการมีส่วนร่วมของเด็กในการเล่นละครหรือจินตภาพ เด็ก ๆ สามารถใช้ประโยชน์จากโครงสร้างสนามเด็กเล่น ปลายเปิดผ่านวัสดุธรรมชาติและสิ่งเร้ากลางแจ้งอื่น ๆ ในการสร้างฉากและเจรจาเรื่องราวในกิจกรรมกลางแจ้ง

3) กิจกรรมการเล่นทางกายภาพ ให้พื้นที่กลางแจ้งที่กว้างขวางเพื่อให้เด็กเล็กมีส่วนร่วมอย่างอิสระในการเล่นทางกายภาพเพื่อพัฒนาทักษะทางร่างกายขั้นต้นของเด็ก สำหรับเด็กโตนอกจากการใช้งานของพื้นที่เปิดโล่งที่พร้อมใช้งานสำหรับการเล่นทางกายภาพ ยังสามารถเพิ่มทรัพยากรปลายเปิดที่มีความยืดหยุ่น กิจกรรมเหล่านี้เปิดโอกาสให้เด็กได้พัฒนาตนเอง นำไปสู่การสร้าง ความมั่นใจในตนเองและแนวคิดในเชิงบวกด้วยตนเอง

4) กิจกรรมศิลปะ ให้โอกาสเด็ก ในการสำรวจโดยใช้ศิลปะและวัสดุธรรมชาติที่แตกต่าง กันในพื้นที่กลางแจ้ง เพิ่มสิ่งเร้าที่แปลกใหม่ที่มีอยู่ในกลางแจ้งเช่นแสงแดด เงา และเฉดสีของพืช พื้นที่เปิดโล่งจะช่วยเพิ่มประสบการณ์สร้างสรรค์ของเด็ก

5) กิจกรรมศูนย์การเรียนรู้ ที่ใช้ประโยชน์จากพื้นที่ ที่มีขนาดใหญ่เพื่อยกระดับการเล่น ของเด็กและเพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ของเด็ก นอกจากนี้ควรรวบรวมทรัพยากรธรรมชาติใน พื้นที่กลางแจ้งเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ของเด็กผ่านการเล่นกลางแจ้ง

6) กิจกรรมการทำสวน เด็กทุกคนสามารถได้รับโอกาสให้มีส่วนร่วมในการปลูก การเก็บเกี่ยว การสังเกตพืชที่ปลูกไม่ว่าจะเป็นในสวนหรือกระถางของตนเอง ประสบการณ์การทำ สวนจะช่วยให้เด็กเข้าใจในเรื่องอาหารได้ดีขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งหากเด็กปลูกพืชที่คุ้นเคย รวมไปถึง การจัดสวนยังมอบโอกาสมากมายให้เด็กได้เข้ามาใกล้ชิดและสัมผัสกับแมลง นกตัวเล็ก ๆ ประสบการณ์ ที่หลากหลายทำให้เด็กมีโอกาสนในการเรียนรู้ผ่านการกระทำ พัฒนาความรู้สึกของการมี ความรับผิดชอบและความสัมพันธ์ที่ดีต่อโลกรอบตัว

7) กิจกรรมสืบสวน พื้นที่กลางแจ้งที่เต็มไปด้วยสิ่งเร้าสำหรับเด็ก เปิดโอกาสให้เด็กได้ สังเกต ตั้งข้อสงสัยและค้นหาข้อมูล เกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติหรือผู้คนและสถานที่ต่าง ๆ

8) กิจกรรมการเล่าเรื่องในพื้นที่กลางแจ้ง การดึงดูดด้วยภาษาและประสบการณ์การรู้ หนังสือโดยการเล่าเรื่องพร้อมอุปกรณ์ประกอบฉาก สามารถเลือกเรื่องที่เข้ากับกิจกรรมกลางแจ้งของ เด็ก สามารถเสริมสร้างประสบการณ์ของเด็ก รวมไปถึงกิจกรรมเพื่อเสริมการอ่าน

9) กิจกรรมเดินตามธรรมชาติ การพาเด็กเดินเล่นตามธรรมชาติ/ พื้นที่ใกล้เคียง ในระหว่างการเดินสำรวจเด็กจะได้ใกล้ชิดกับธรรมชาติที่คุ้นเคยกับบริเวณใกล้เคียง เด็กมีโอกาสดั สัมผัสกับองค์ประกอบตามธรรมชาติและค้นพบสถานที่ในสภาพแวดล้อมกลางแจ้ง กระตุ้นความรู้สึก สงสัยและอยากรู้อยากเห็นของเด็ก ตัวอย่างเช่น สามารถออกแบบ เกมล่าสมบัติโดยการให้กำลังใจ เด็ก ๆ ในการทำกิจกรรม รวมไปถึงการสังเกตสภาพแวดล้อมอย่างระมัดระวัง และบันทึกสิ่งที่ค้นพบ

ข้อมูลข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า กิจกรรมกลางแจ้งแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ

- 1) กิจกรรมกลางแจ้งที่ใช้วัสดุอุปกรณ์ขนาดใหญ่ที่ไม่สามารถเคลื่อนย้ายได้และมีวิธีการเล่นที่ชัดเจน
- 2) กิจกรรมกลางแจ้งที่ใช้วัสดุอุปกรณ์ที่สามารถเคลื่อนย้ายได้ เป็นวัสดุที่มีความยืดหยุ่นและสามารถ เล่นได้หลากหลายวิธี โดยไม่มีวิธีเล่นที่ถูกกำหนดไว้อย่างชัดเจน

3.3 แนวทางการจัดกิจกรรมกลางแจ้ง

สำนักงานคณะกรรมการประถมศึกษาแห่งชาติ (2544) ได้เสนอแนวทาง การจัดกิจกรรมกลางแจ้ง ดังนี้

- 1) การนำนักเรียนไปสนามเล่นอย่างมีระเบียบ
- 2) การจัดรูปแบบแถวการเล่นและอบอุ่นร่างกาย
- 3) การอบอุ่นร่างกายก่อนการเล่น
- 4) การเล่นอย่างสนุกสนานและปลอดภัย
- 5) ให้นักเรียนได้เล่นอิสระประมาณ 5 นาที
- 6) การคลายกล้ามเนื้อหลังการเล่น
- 7) เมื่อเสร็จการเล่นทุกครั้งครูควรสรุปข้อดีข้อเสียและทำความสะอาดร่างกาย

Wellhouse (2002) ได้เสนอแนวทาง การจัดกิจกรรมกลางแจ้ง ดังนี้

- 1) เปิดโอกาสให้เด็กได้รับความท้าทายในขอบเขตที่ยอมรับได้ภายใต้เงื่อนไขว่าจะต้องเป็นสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยและมีการดูแลอย่างใกล้ชิด
- 2) นำเสนอสถานการณ์ที่ท้าทายสำหรับเด็ก ให้สอดคล้องกับระดับพัฒนาการและความสนใจของเด็ก
- 3) จัดเตรียมพื้นที่และวัสดุอุปกรณ์ที่มีความหลากหลาย
- 4) เปิดโอกาสเด็กในการเคลื่อนย้ายวัสดุ อุปกรณ์ต่าง ๆ อย่างอิสระ

McGinnis (2003) ได้เสนอแนวทาง การจัดกิจกรรมกลางแจ้งดังนี้

- 1) เปิดโอกาสให้เด็กสามารถเคลื่อนย้ายร่างกายและวัสดุได้อย่างอิสระ
- 2) เปิดโอกาสให้เด็กสำรวจสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติ
- 3) สภาพแวดล้อมควรปกป้องเด็กจากอันตราย
- 4) ควรจัดให้มีกิจกรรมที่หลากหลาย
- 5) จัดกิจกรรมกลางแจ้งให้อยู่ในสภาพอากาศที่บริสุทธิ์

สำนักงานวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2560) ได้เสนอแนวทาง การจัดกิจกรรมกลางแจ้ง และสิ่งที่ควรปฏิบัติในการจัดกิจกรรมการเล่นกลางแจ้ง ดังนี้

1) แนวทางการจัดกิจกรรมกลางแจ้ง

- (1) ร่วมกันสร้างข้อตกลงระหว่างเด็กและครู
- (2) จัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์ประกอบการเล่นให้พร้อม การติดตั้งเครื่องเล่นควรติดตั้งบนพื้นสนามหญ้าเพื่อจะได้ปลอดภัย และควรติดตั้งให้ห่างกันพอสมควร เมื่อเกิดการพลัดตกหกล้มจะได้ไม่พาดถูกคนอื่น หรือเครื่องเล่นอื่น
- (3) สาธิตการเล่นเครื่องเล่นสนามบางชนิด

(4) ให้เด็กเลือกเล่นอิสระตามความสนใจและให้เวลาเล่นนานพอควร

(5) จัดกิจกรรมให้เหมาะสมกับวัย ไม่ควรจัดกิจกรรมพลศึกษา เช่น การเล่นน้ำ เล่นทราย เล่นบ้านตุ๊กตา เล่นในมุมช่างไม้ เล่นบล็อกกลวง เครื่องเล่นสนาม เกมการละเล่น เล่นอุปกรณ์กีฬาสำหรับเด็กเล่นเครื่องเล่นประเภทล้อเลื่อน เล่นของเล่นพื้นบ้าน เช่น เดินกะลา

(6) ขณะเด็กเล่นคอยดูแลความปลอดภัยและสังเกตพฤติกรรมการเล่น การอยู่ร่วมกันกับเพื่อน

(7) กำกับให้เด็กเก็บของใช้หรือของเล่นให้เรียบร้อยเมื่อเลิกเล่น

(8) ให้เด็กทำความสะอาดร่างกายและดูแลเครื่องแต่งกายให้เรียบร้อยหลังเล่น

2) สิ่งที่ต้องปฏิบัติในการจัดกิจกรรมการเล่นกลางแจ้ง

(1) หมั่นตรวจตราเครื่องเล่นสนามและอุปกรณ์ประกอบให้อยู่ในสภาพที่ปลอดภัย และใช้งานได้ดียู่เสมอ

(2) ให้โอกาสเด็กเลือกเล่นกลางแจ้งอย่างอิสระทุกวัน อย่างน้อยวันละ 30 นาที

(3) คอยดูแลอย่างใกล้ชิดเพื่อระมัดระวังความปลอดภัยในการเล่นหากพบว่าเด็กแสดงอาการเหนื่อย อ่อนล้า ควรให้เด็กหยุดพัก

(4) ไม่ควรนำกิจกรรมพลศึกษาสำหรับเด็กระดับประถมศึกษามาใช้สอนกับเด็กระดับ ปฐมวัย เพราะยังไม่เหมาะสมกับวัย

(5) ควรให้เด็กได้พักผ่อนหรือนั่งพักหลังจากเลิกกิจกรรมกลางแจ้ง ไม่ควรให้เด็กรับประทานอาหารกลางวันหรือดื่มนมทันที เพราะอาจทำให้เด็กอาเจียน เกิดอาการจุกแน่นได้

Outdoor Learning Committee (2019) ได้เสนอแนวทาง การจัดกิจกรรมกลางแจ้ง และการจัดพื้นที่สำหรับกลางแจ้ง ดังนี้

1) การจัดกิจกรรมกลางแจ้ง

(1) วางแผนให้เด็กใช้เวลาในกิจกรรมกลางแจ้งเชื่อมต่อกับชุดรูปแบบ หัวข้อ โครงการหรือแนวคิดที่มีอยู่ และทำการสำรวจหาทักษะที่เด็กที่ควรได้รับการพัฒนาเพื่อเป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรมกลางแจ้ง

(2) ทำความเข้าใจเกี่ยวกับประสบการณ์ก่อนหน้าของเด็ก รวมถึงสร้างขั้นตอนง่าย ๆ ทำความคุ้นเคยกับเด็กและสภาพแวดล้อมกลางแจ้งรอบตัวพวกเขาออกไปสำรวจในเชิงลึกมากขึ้น

(3) ควรให้เด็กได้รับการเล่นอย่างเพียงพอ ให้โอกาสเด็กได้มีส่วนร่วมที่หลากหลายในสภาพแวดล้อมกลางแจ้ง สร้างพื้นที่และให้เวลาเด็ก ๆ ในการทำกิจกรรม อีกทั้งจัดวางวัสดุ ปลายเปิดให้เด็กได้สำรวจ

(4) สร้างโอกาสให้เด็กได้ตอบโต้ แบ่งปันประสบการณ์และบทสนทนาที่เป็นพื้นฐานสำคัญสำหรับเด็ก

(5) จุดชนวนความอยากรู้อยากเห็นโดยธรรมชาติของเด็กโดยการสร้างแรงบันดาลใจให้เด็กได้ตั้งคำถามและค้นหาข้อมูลเพิ่มเติม

(6) อำนวยความสะดวกในการพัฒนาแบบองค์รวมของเด็กผ่านประสบการณ์กลางแจ้งที่มีความหมาย เพื่อพัฒนาความรู้ทักษะต่าง ๆ

2) การจัดพื้นที่สำหรับกิจกรรมกลางแจ้ง

(1) พื้นที่เปิดโล่ง ให้เด็กได้มีพื้นที่ในการเคลื่อนไหวร่างกายอย่างเต็มที่ และพื้นที่ที่ควรเปิดโอกาสให้เด็กสามารถใช้เสียงได้

(2) เพิ่มสิ่งเร้าด้วยสื่อที่เป็นวัสดุธรรมชาติและวัสดุรีไซเคิล

(3) มีพื้นที่สำหรับทำกิจกรรมทั้งกลุ่มเล็กและกลุ่มใหญ่

(4) มีพื้นที่สำหรับการแสดงออกและสร้างสรรค์ผลงานด้วยการสร้างสิ่งประดิษฐ์และงานศิลปะร่วมกับเพื่อน

ข้อมูลข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า แนวทางการจัดกิจกรรมการแจ้งควรเปิดโอกาสให้เด็กได้สามารถเคลื่อนไหวร่างกายและเคลื่อนย้ายวัสดุได้อย่างอิสระ เพื่อการเรียนรู้ได้อย่างไม่มีขีดจำกัด ควรจัดให้มีกิจกรรมที่หลากหลายรวมไปถึงให้เวลาเด็กได้เล่นอย่างเหมาะสมและมุ่งเน้นการพัฒนาแบบองค์รวม

4. การเล่นแบบร่วมมือรวมพลัง

4.1 ความหมายและความสำคัญของการเล่นแบบร่วมมือรวมพลัง

4.1.1 ความหมายของการเล่นแบบร่วมมือรวมพลัง

Ministry of Education (1996) ได้ให้ความหมายของการเล่นแบบร่วมมือรวมพลัง หมายถึง บุคคลสองคนหรือมากกว่ามีปฏิสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน ในสภาพแวดล้อมเดียวกัน โดยการร่วมมือให้บรรลุเป้าหมายร่วมกัน

Bodrova and Leong (2003) ได้ให้ความหมายของการเล่นแบบร่วมมือรวมพลัง หมายถึง กระบวนการที่เกิดการแบ่งปัน การทำตามกฎ การร่วมกันแก้ไขปัญหาเป็นส่วนหนึ่งในการเล่นที่สร้างความสนุกสนานเพลิดเพลินรวมถึงสร้างความรู้ร่วมกัน

Mawson (2010) ได้ให้ความหมายของการเล่นแบบร่วมมือรวมพลัง หมายถึง เด็กสองคนหรือมากกว่านั้น ที่มีส่วนในกิจกรรมที่สร้างขึ้นด้วยตนเองซึ่งมีความเข้าใจร่วมกันเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของการเล่น ความสนใจในเรื่องเดียวกันร่วมกัน มีส่วนช่วยในการบำรุงรักษาและพัฒนาการเล่นร่วมกัน

ข้อมูลข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า การเล่นแบบร่วมมือรวมพลังคือกระบวนการการเล่นร่วมกัน เป็นการเล่นที่เด็กทำงานเป็นกลุ่มอย่างมีเป้าหมายเดียวกัน มีวัตถุประสงค์ของการเล่นมีความสนใจ ในเรื่องเดียวกัน ซึ่งต้องรู้จักร่วมกันวางแผน หรือทำงานร่วมกัน เพื่อบรรลุเป้าหมายด้วยกัน

4.1.2 ความสำคัญของการเล่นแบบร่วมมือรวมพลัง

Maccoby (1988) กล่าวว่า การเล่นแบบร่วมมือรวมพลังส่งเสริมทักษะทางสังคม อารมณ์ เพราะการเล่นแบบร่วมมือรวมพลังเป็นการเล่นรวมกับผู้อื่น

Ministry of Education (1996) กล่าวว่า การเล่นแบบร่วมมือรวมพลังถือเป็นกุญแจสำคัญ ในการส่งเสริมให้เด็กเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ ด้วยตนเอง เปิดโอกาสให้เด็กได้มีประสบการณ์กับผู้อื่น เป็นการฝึกความสามารถในการอยู่ร่วมกับผู้อื่นโดยปราศจากความขัดแย้ง

Holmes (2003) กล่าวว่า การเล่นแบบร่วมมือรวมพลังมีความสำคัญมากเป็นส่วนหนึ่งในการทำงานร่วมกันของเด็ก เรียนรู้วิธีการโต้ตอบ และสร้างสรรค์ความรู้ร่วมกัน การเล่นแบบร่วมมือรวมพลังทำให้เด็กมีบทบาทสำคัญในการคิด วางแผน เจรจาต่อรองและแก้ปัญหา

Ashiabi (2007) กล่าวว่า การเล่นแบบร่วมมือรวมพลังส่งผลกระทบต่อเชิงบวกที่หลากหลาย จากการศึกษาที่เด็กมีส่วนร่วมในการเล่นร่วมกัน การเล่นร่วมกันช่วยเพิ่มประสิทธิภาพของความสามารถเด็กในการไตร่ตรอง การเอาใจใส่คนอื่น การเจรจาต่อรอง การเลือกกลยุทธ์ในการแก้ไขข้อขัดแย้ง และการทำงานร่วมกับผู้อื่น

ข้อมูลข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า การเล่นแบบร่วมมือรวมพลังมีความสำคัญมาก เนื่องจากการเล่นแบบร่วมมือรวมพลังส่งผลกระทบต่อเชิงบวกที่หลากหลายจากการที่เด็กได้เล่นและทำงานร่วมกัน ส่งเสริมทักษะทางสังคม อารมณ์ สังคม และสติปัญญาได้เป็นอย่างดี

4.2 ประเภทของการเล่นแบบร่วมมือรวมพลัง

Shim et al. (2001) กล่าวว่า การเล่นแบบร่วมมือรวมพลังแบ่งออกเป็น 3 ประเภท ดังนี้

1) Interactive-functional play การเล่นตามหน้าที่เชิงตอบโต้ (ผู้เล่นสองคนขึ้นไป ผู้เล่นมีส่วนร่วมในการเคลื่อนไหวช้า ๆ หรือการเคลื่อนไหวทางกายภาพ)

2) Interactive-constructive play การเล่นสร้างเชิงตอบโต้ (ผู้เล่นสองคนขึ้นไป ร่วมกันสร้างบางอย่างด้วยกัน)

3) Interactive-dramatic play การเล่นบทบาทสมมติเชิงตอบโต้ (ผู้เล่นสองคนขึ้นไป มีส่วนร่วมในการกระทำตามจินตนาการร่วมกัน การเปล่งเสียง การแสดงบทบาท)

Hyvonen (2008) กล่าวว่า การเล่นแบบร่วมมือรวมพลังเป็นกิจกรรมที่เกิดขึ้นเมื่อผู้เล่นเกิดความพอใจและสนุกสนานเป็นกิจกรรมที่ตอบสนองความกระตือรือร้น ความใฝ่รู้ของเด็ก โดยไม่ต้องการสอน เป็นการเรียนรู้ด้วยตนเอง การเล่นจะต้องใช้เวลาไม่มากนัก กติกาการเล่นไม่ยุ่งยาก

ซับซ้อน อุปกรณ์การเล่นง่ายและไม่แพง เป็นกิจกรรมที่เหมาะสมกับวัย กิจกรรมการเล่นแบบร่วมมือรวมพลังที่เหมาะสมที่สุดในเด็กอนุบาล แบ่งออกเป็น 3 ประเภท ดังนี้

1) กลางแจ้ง เป็นกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้เด็กออกไปนอกห้องเรียนไปสู่สนามเด็กเล่น ทั้งที่บริเวณกลางแจ้งและในร่ม เพื่อให้เด็กได้ออกกำลังกายเคลื่อนไหวและแสดงออกอย่างอิสระ โดยยึดความสนใจ ความสามารถของเด็กแต่ละคนเป็นหลัก ส่งเสริมให้เด็กทำกิจกรรมร่วมกัน

2) เกม เป็นกิจกรรมที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อความเจริญและพัฒนาการของเด็กอนุบาล ซึ่งจะส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ กิจกรรมที่ก่อให้เกิดความเพลิดเพลินสนุกสนาน มีเป้าหมาย มีการแข่งขัน เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมให้เด็กมีปฏิสัมพันธ์กัน

3) บทบาทสมมติ เป็นกิจกรรมที่ให้เด็กทำกิจกรรมผ่านการใช้จินตนาการ ให้โอกาสเด็กในได้สื่อสารโต้ตอบ แสดงบทบาทผ่านการเคลื่อนไหวร่างกาย ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ ความจำ ภาษา อารมณ์ และสังคมให้กับเด็ก

4.3 พฤติกรรมของการเล่นแบบร่วมมือรวมพลัง

เด็กทุกวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเล่นจะทำให้เด็กรู้สึกสนุกสนาน นักจิตวิทยาพบว่าการเล่นเป็นสิ่งสำคัญเนื่องจากเด็กสนุกกับการเล่นระหว่างการเล่นเด็กพร้อมที่จะเรียนรู้ การเล่นมีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมการพัฒนาการด้านต่าง ๆ ในระหว่างการเล่นเด็กได้เรียนรู้ทักษะที่ช่วยให้พวกเขามีปฏิสัมพันธ์กับเด็กคนอื่น ๆ

การเล่นที่แตกต่างกันในช่วงปีก่อนวัยเรียน เด็กทารกเล่นคนเดียวเรียกว่าการเล่นโดดเดี่ยวต่อมาระหว่างอายุ 2 ถึง 3 ปี การเล่นแบบคู่ขนานจะเกิดขึ้นเมื่อเด็ก ๆ เริ่มเล่นข้าง ๆ เด็กคนอื่นโดยใช้วัสดุที่คล้ายกัน แต่ไม่มีอิทธิพลต่อกันมากนัก ถัดไปการเล่นแบบเชื่อมโยงเริ่มรวมการโต้ตอบทางสังคม เมื่อเด็กมีส่วนร่วมในกิจกรรม มีการแลกเปลี่ยนของเล่นและแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับพฤติกรรมของกันและกัน ในที่สุดเมื่ออายุประมาณ 5 ปี การเล่นแบบร่วมมือรวมพลังก็เกิดขึ้นเมื่อเด็ก ๆ เริ่มทำงานร่วมกันและมีบทบาทซึ่งกันและกันในขณะที่เดียวกันก็มุ่งไปสู่การตั้งเป้าหมายในการเล่น การเล่นแบบร่วมมือรวมพลังเป็นการเล่นทางสังคมประเภทที่มีความซับซ้อน การเล่นแบบร่วมมือรวมพลังเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งเพราะจะช่วยให้เด็กเกิดพฤติกรรมการเรียนรู้ ซึ่งพบพฤติกรรมการเล่นแบบร่วมมือรวมพลัง ได้แก่ พฤติกรรมการทำตามกฎกติกา การแบ่งปัน การทำงานร่วมกันและการเจรจาต่อรอง (Heidemann & Hewitt, 1992)

Broadhead (2004) กล่าวว่า พฤติกรรมการเล่นแบบร่วมมือรวมพลัง ประกอบด้วยพฤติกรรม 4 ประเภท ดังนี้

1) การเข้าใจในเป้าหมายร่วมกัน เป็นพฤติกรรมร่วมแรงร่วมใจในการทำบางสิ่งให้บางอย่างร่วมกันเพื่อให้บรรลุเป้าหมายเดียวกัน

2) การเจรจาต่อรอง เป็นพฤติกรรมที่ได้ทั้งสองคนหรือมากกว่าสองคนเจรจาแลกเปลี่ยนผลประโยชน์ระหว่างกัน โดยทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องพยายามหาข้อยุติที่ยอมรับได้ร่วมกัน

3) การระบุดูปัญหาาร่วมกัน เป็นพฤติกรรมการรวบรวมข้อมูล และวิเคราะห์สถานการณ์ รับฟังและแลกเปลี่ยนความคิดเห็น เพื่อพิจารณาาร่วมกันว่าควรที่จะแก้ปัญหาอย่างไร

4) การแก้ไขปัญหาร่วมกัน เป็นพฤติกรรมที่ได้ร่วมกันคิด ร่วมกันการลองผิดลองถูก ซึ่งช่วยให้เด็กสามารถรับรู้ถึงปัญหา เพื่อที่จะคิดค้นวิธีการแก้ปัญหาร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ

Ghafouri and Wien (2005) กล่าวว่า การเล่นแบบร่วมมือรวมพลัง ประกอบด้วยพฤติกรรม 3 ประเภท ดังนี้

1) การแบ่งปัน การเสียสละสิ่งของที่เคยเป็นของตนเองให้กับผู้อื่น

2) การเจรจาต่อรอง การที่ คนสองคนหรือมากกว่าสองคนเจรจาแลกเปลี่ยนผลประโยชน์ระหว่างกันเพื่อสนองต่อความพึงพอใจที่ยอมรับได้ร่วมกัน

Ashiabi (2007) กล่าวว่า การเล่นแบบร่วมมือรวมพลัง ประกอบด้วยพฤติกรรม 2 ประเภท ดังนี้

1) การเจรจาต่อรอง คือ การสนทนาที่มีจุดประสงค์เพื่อแก้ไขความขัดแย้ง เป็นการสร้างข้อตกลงระหว่างหลายฝ่าย เป็นการเจรจาที่มีวัตถุประสงค์เพื่อให้สถานการณ์ดีขึ้น

2) การแก้ไขปัญหาคือ การตัดสินใจเลือกกระทำ เพื่อให้พ้นอุปสรรค และบรรลุไปสู่จุดมุ่งหมาย

Mawson (2010) พบว่า การเล่นแบบร่วมมือรวมพลัง ประกอบด้วยพฤติกรรม 3 ประเภท ดังนี้

1) การทำตามกฎ เด็กทำตามกฎกติกาที่ตกลงร่วมกัน

2) การเจรจาต่อรอง เด็กรับฟังและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับเพื่อน ร่วมกันหาข้อตกลงที่ยอมรับได้ร่วมกัน

3) การประนีประนอม เด็กผ่อนหนักผ่อนเบาให้แก่กัน เข้าใจซึ่งกันและกัน เป็นการยอมอีกฝ่ายเพื่อนให้สถานการณ์ดีขึ้น

Kate et al. (2018) พบว่า การเล่นแบบร่วมมือรวมพลัง ประกอบด้วยพฤติกรรม 2 ประเภท ดังนี้

1) การทำงานร่วมกัน หมายถึง การร่วมกันทำงานของสมาชิกที่มากกว่า 1 คน โดยที่สมาชิกทุกคนนั้นจะต้องมีเป้าหมายเดียวกัน มีการวางแผนการทำงานร่วมกัน และทุกคนต้องยอมรับร่วมกันถึงผลที่จะเกิดขึ้น

2) การเจรจาต่อรอง หมายถึง กระบวนการของบุคคลที่ต้องการแก้ไขปัญหาโดยสันติวิธี เพื่อให้เกิดการประนีประนอม พยายามหาข้อตกลงที่ยอมรับได้ร่วมกัน โดยมีการเสนอข้อแลกเปลี่ยน ซึ่งนำไปสู่การได้รับผลประโยชน์มาให้ทั้ง 2 ฝ่าย

Scott and Coghurn (2020) กล่าวว่า การเล่นแบบร่วมมือรวมพลังที่พบในเด็กผ่านการมีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนเป็นพื้นฐานของทักษะการเข้าสังคมกับผู้อื่น เด็กเรียนรู้ว่าการกระทำของตนเองมีผลกับคนอื่น การเล่นของเด็กจะซับซ้อนขึ้นเรื่อย ๆ ตามอายุที่เพิ่มขึ้น และเชื่อว่าการเล่นเป็นผลงานของเด็กก่อนวัยเรียน ถือเป็นหนึ่งในทักษะที่จำเป็นสำหรับพลเมืองในศตวรรษที่ 21 โดยสังเกตพบว่า พฤติกรรม การเล่นแบบร่วมมือรวมพลังที่เกิดขึ้นในเด็กก่อนวัยเรียนมี 4 ประเภท ดังนี้

1) การผลัดกัน ในขณะที่เด็กเล่นร่วมกับเพื่อน เด็กจะแชร์ของเล่นของตนเองให้เพื่อนเล่น โดยเข้าใจว่าของสิ่งนั้นไม่ใช่ของตนเอง ต้องผลัดกันให้เพื่อนได้มีโอกาสได้เล่นบ้าง เด็กเรียนรู้ที่จะรอคอยของเล่นจากเพื่อน

2) การแบ่งปัน ในขณะที่เด็กเล่นร่วมกับเพื่อน เด็กจะให้สิ่งของที่มีกับเพื่อน เมื่อเพื่อนร้องขอของสิ่งนั้นจากเด็ก

3) การเจรจาต่อรอง ในขณะที่เด็กเล่นร่วมกับเพื่อน เด็กสนทนากับเพื่อนในสถานการณ์ที่นำไปสู่ข้อสรุป และความพึงพอใจของทั้งสองฝ่าย

4) การทำตามกฎกติกา ในขณะที่เด็กเล่นร่วมกับเพื่อน การเล่นของเด็กจะถูกจำกัดตามกฎกติกาซึ่งเด็กสามารถปฏิบัติตามข้อตกลงร่วมกัน

ตารางที่ 2 การสังเคราะห์องค์ประกอบของพฤติกรรมการเล่นแบบร่วมมือรวมพลัง

พฤติกรรมการเล่นแบบ ร่วมมือรวมพลัง	นักการศึกษา							ผู้วิจัยสังเคราะห์
	Heidemann and Hewitt (1992)	Broadhead (2004)	Ghafouri and Wien (2005)	Ashabi (2007)	Mawson (2010)	Kate et al. (2018)	Scott and Cogburn (2020)	
การแบ่งปัน	✓		✓				✓	✓
การเจรจาต่อรอง	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
การทำตามกฎกติกา	✓	✓			✓		✓	✓
การทำงานร่วมกัน	✓					✓		
การระบุปัญหาาร่วมกัน		✓						
การแก้ไขปัญหาาร่วมกัน		✓		✓				
การประนีประนอม					✓			
การผลัดกัน							✓	

จากตารางการสังเคราะห์องค์ประกอบของพฤติกรรมการเล่นแบบร่วมมือรวมพลัง พบว่า พฤติกรรมการเล่นแบบร่วมมือรวมพลัง (Collaborative play) สอดคล้องกับเด็กวัยอนุบาล ประกอบด้วย 3 พฤติกรรม ดังนี้

- 1) การแบ่งปัน หมายถึง การให้สิ่งของที่ตนมีกับผู้อื่น เมื่อเข้าใจว่าผู้อื่นต้องการของสิ่งนั้น
- 2) การเจรจาต่อรอง หมายถึง การสนทนาที่มีจุดประสงค์เพื่อสร้างข้อตกลงระหว่างหลายฝ่ายซึ่งนำไปสู่ข้อสรุปหรือสนองความพึงพอใจของทุกฝ่าย
- 3) การทำตามกฎกติกา หมายถึง การปฏิบัติตามข้อตกลงที่สร้างไว้ร่วมกัน

4.4 แนวทางการจัดกิจกรรมการเล่นแบบร่วมมือรวมพลัง

Greenman (1988) ได้เสนอแนวทาง การจัดกิจกรรมการเล่นแบบร่วมมือรวมพลัง ดังนี้

- 1) สร้างและบำรุงรักษาสภาพแวดล้อม
- 2) ครูวางแผนจัดหาทรัพยากร และทดสอบอุปกรณ์
- 3) ครูกำหนด กฎกติกา และควบคุมการเล่น
- 4) ส่งเสริมวัฒนธรรมการเล่นแบบร่วมมือรวมพลัง
- 5) ครูเข้าไปร่วมเล่นกับเด็ก

Roskos (1990) ได้เสนอแนวทาง การจัดกิจกรรมการเล่นแบบร่วมมือรวมพลัง ดังนี้

- 1) จัดเตรียมพื้นที่ให้พร้อมในการเล่นและสร้างความสนใจ
- 2) มีผู้นำที่กำกับการเล่นพร้อมกับการตั้งคำถามและตัวละคร
- 3) มีเป้าหมายในการทำซ้ำ

Hyvonen and Pirkko (2008) ได้เสนอแนวทาง การจัดกิจกรรมการเล่นแบบร่วมมือรวมพลัง ดังนี้

- 1) การเล่นจะอยู่คู่กับการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น โดยเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน จะไม่ถูกแยกออกจากกัน
- 2) การตั้งคำถามปลายเปิดของครูเป็นส่วนหนึ่งในการจัดกิจกรรม
- 3) เปิดโอกาสให้เด็กเจรจากันอย่างอิสระ ระหว่างการเล่น
- 4) ระหว่างการทำกิจกรรม เปิดโอกาสให้เด็กได้สะท้อน พูดคุย และนำเสนอการเล่นร่วมกัน
- 5) ครูเป็นผู้อำนวยความสะดวกและสังเกตเด็ก ระหว่างการดำเนินกิจกรรม
- 6) การจัดกิจกรรมควรมีกฎกติกา ข้อจำกัด ที่ชัดเจน
- 7) การเปิดโอกาสให้เด็กได้อภิปรายการเล่นของตนเอง
- 8) เด็กสามารถเลือกชิ้นการเล่นเองได้อย่างอิสระ

9) เด็กแสดงออกในการเล่นอย่างอิสระ

Mawson (2009) ได้เสนอแนวทาง การจัดกิจกรรมการเล่นแบบร่วมมือรวมพลัง ดังนี้

- 1) การจัดเตรียมพื้นที่ควรมีมุมพื้นฐานหลัก เช่น มุมบล็อก มุมบ้าน มุมศิลปะ
- 2) จัดเตรียมทรัพยากรโดยการให้ความสนใจกับวัสดุที่ยืดหยุ่นมากกว่าวัสดุที่คงที่ วัสดุที่เด็กใช้เด็กควรจัดวางและเคลื่อนย้ายได้เอง มุ่งเน้นไปที่ทรัพยากรประกอบฉาก
- 3) ครูสามารถใช้เรื่องราวหรือนิทาน สร้างแรงบันดาลใจ ช่วยให้เด็กเห็นโครงสร้าง เพื่อกระตุ้นให้เด็กสร้างการเล่นของตน
- 4) ครูสามารถกระตุ้นให้เกิดการสนทนา ให้เด็กเกิดความคิด โดยการใช้คำถาม ปลายเปิด ซึ่งเด็กสามารถที่จะยอมรับหรือปฏิเสธข้อเสนอแนะนั้นได้

5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

5.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเล่นแบบชี้แนะ

Fisher et al. (2013) ศึกษาเรื่อง คณิตศาสตร์และทักษะพื้นที่ของเด็กอนุบาล โดยการเปรียบเทียบความสามารถของเด็กในการเรียนรู้เกี่ยวกับเรขาคณิตและรูปร่างผ่านการเล่นแบบชี้แนะ การเล่นอิสระ และการสอนโดยตรง ซึ่งผลการวิจัยพบว่า การสอนโดยตรงเด็กมีพฤติกรรมการฟังแบบมีเงื่อนไขในขณะที่ผู้ใหญ่แนะนำเสนอแบบสนุกสนาน การเล่นอิสระเด็กจะมีปฏิสัมพันธ์เฉพาะกับสิ่งที่ตนเองสนใจเด็กเข้าไม่ถึงเนื้อหาที่ผู้ใหญ่ต้องการให้ได้รับ ซึ่งการเล่นแบบชี้แนะที่มีผู้ใหญ่คอยสังเกตให้คำแนะนำ โต้ตอบกับเด็ก เด็กเรียนรู้เกี่ยวกับเนื้อหาได้ดีกว่าการสอนโดยตรงและการเล่นอิสระ การเล่นแบบชี้แนะช่วยเด็กให้เข้าถึงเนื้อหาตามเป้าหมายอย่างสนุกสนาน ส่งเสริมทักษะทางสังคมเนื่องจากได้ทำกิจกรรมร่วมกับเพื่อนและครู

Hirst-Pasek et. (2015) ศึกษาเรื่อง การทดลองวิทยาศาสตร์ผ่านการเล่นแบบชี้แนะของเด็กอนุบาล โดยครูเข้าร่วมกิจกรรมและคอยให้คำแนะนำ โดยมีการใช้คำถามถามเด็ก ๆ ว่า ได้ทำอะไรไปแล้วบ้าง และจะทำอะไรต่อไป เมื่อเด็กนำความคิดเห็นไปใช้ในการทดลอง เด็กสามารถตั้งสมมติฐานและเชื่อมโยงสาเหตุกลายเป็นนักวิทยาศาสตร์ตัวน้อย ซึ่งผลการวิจัยพบว่า การเล่นแบบชี้แนะช่วยให้เด็กค้นพบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุผ่านการทดลองแบบไม่เป็นทางการ การเล่นแบบชี้แนะมีส่วนทำให้การทดลองมีความสนุกสนาน และนำเด็กไปสู่เนื้อหาความรู้ได้ตรงตามเป้าหมาย

Toub et al. (2018) ศึกษาเรื่อง การสอนเด็กในเรื่องของภาษา การสอนคำศัพท์ ผ่านการจัดกิจกรรมการเล่นแบบชี้แนะให้กับเด็กอนุบาล โดยเปรียบเทียบระหว่างการการสอนโดยตรง ผ่านกิจกรรมการจำคำศัพท์บนการ์ดรูปภาพ กับการจัดกิจกรรมการเล่นแบบชี้แนะ ซึ่งผลการวิจัยพบว่า เด็กเรียนรู้คำศัพท์ผ่านการเล่นแบบชี้แนะอย่างสนุกสนาน เด็กจดจำคำศัพท์ได้ดีกว่าการสอนโดยตรง

การเล่นแบบชี้แนะส่งเสริมให้เด็กมีประสบการณ์ในการเล่นร่วมกับผู้อื่น หลังจากจัดกิจกรรมเด็กมีพัฒนาการทางสังคม และพัฒนาการทางภาษาดีขึ้น

Weisberg et al. (2016) ศึกษาเรื่อง แนวทางการเล่นหลักวิธีปฏิบัติที่เหมาะสมกับเด็กอนุบาล ซึ่งผลการวิจัยพบว่า การเล่นอิสระนั้นไม่สามารถพัฒนาและเพิ่มทักษะบางอย่างได้ในเด็กวัยอนุบาลซึ่งเด็กวัยนี้ต้องถูกชี้แนะไปยังสิ่งที่ต้องการสอน การเล่นแบบชี้แนะจึงเหมาะกับเด็กอนุบาลเนื่องจากการผสมผสานระหว่างการเล่นอิสระ และการเรียนการสอนโดยตรง กระตุ้นให้เด็กมีความกระตือรือร้น และมีประสิทธิภาพในการนำเด็กไปสู่เนื้อหาการเรียนรู้ได้เป็นอย่างดี และช่วยส่งเสริมพัฒนาการทางสังคมเนื่องจากได้ทำกิจกรรมผ่านการเล่นร่วมกับเพื่อน

กล่าวโดยสรุปว่า การเล่นแบบชี้แนะมีประสิทธิภาพในการนำเด็กไปสู่เนื้อหาการเรียนรู้ได้เป็นอย่างดีโดยเฉพาะกับเด็กวัยอนุบาลเนื่องด้วยเด็กอนุบาลเรียนรู้ผ่านการเล่น การเล่นแบบชี้แนะช่วยเด็กให้เข้าถึงเนื้อหาตามเป้าหมายอย่างสนุกสนาน การเล่นแบบชี้แนะช่วยส่งเสริมพัฒนาการทางสังคม พัฒนาการทางภาษา

5.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับลูสพาร์ตส์

McClintic (2014) ศึกษาเรื่อง ลูสพาร์ตส์วัสดุที่เพิ่มคุณภาพให้กับสภาพแวดล้อมกลางแจ้งของเด็ก ซึ่งผลการวิจัยพบว่า การเล่นลูสพาร์ตส์จะสามารถช่วยให้เด็กเปลี่ยนรูปแบบการเล่นที่จะเติมเต็มความต้องการเด็กได้มากขึ้น ประสบการณ์การเล่นกลางแจ้งเด็กจะสมบูรณ์มากขึ้น เด็กสามารถใช้วัสดุลูสพาร์ตส์ได้อย่างหลากหลายวิธี และเปลี่ยนการเล่นได้อย่างอิสระ ลูสพาร์ตส์ในกิจกรรมกลางแจ้งช่วยกระตุ้นจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ของเด็ก ช่วยให้เด็กได้พัฒนาทักษะทางสังคม ทักษะทางอารมณ์อย่างครบถ้วน และมีประสิทธิภาพมากกว่าที่เด็กเล่นกับของเล่นที่ทันสมัย เพราะลูสพาร์ตส์เป็นวัสดุที่สามารถเล่นร่วมกับเพื่อนได้อย่างเต็มที่ เด็กมีอิสระในการคิด การสร้างสรรค์ผลงาน

Flannigan and Dietze (2017) ศึกษาเรื่อง การเล่นกลางแจ้งกับลูสพาร์ตส์ โดยจะศึกษาพฤติกรรมของเด็กในการเล่นลูสพาร์ตส์กลางแจ้ง โดยแบ่งออกเป็นสองส่วน ส่วนแรกจะให้ความสนใจไปที่การสังเกตเด็กว่าเด็กจะทำความคุ้นชินและเล่นกับวัสดุลูสพาร์ตส์ที่มีอยู่แล้วในพื้นที่กลางแจ้งที่เป็นธรรมชาติได้อย่างไร และส่วนสองจะเป็นวัสดุลูสพาร์ตส์ที่พวกเขาไม่คุ้นตาหรือเคยเห็นมาก่อน ซึ่งผลการวิจัยพบว่า เด็กได้แสดงพฤติกรรมที่เป็นพฤติกรรมทางสังคม มีการใช้ทั้งวจนภาษาและอวจนภาษาที่ซับซ้อนในการเล่น พบการมีปฏิสัมพันธ์การทำงานร่วมกัน และพบว่าไม่ว่าจะเพศไหนเล่นก็มีการเล่นที่เหมือนกัน ซึ่งได้มีการแนะนำเพิ่มว่าควรจะมีโอกาสให้เด็กอนุบาลได้มีโอกาสในการเล่นลูสพาร์ตส์ในพื้นที่กลางแจ้งมากขึ้น เนื่องจากช่วยส่งเสริมสนับสนุนพัฒนาการทางสังคมของเด็กในวัยอนุบาลได้เป็นอย่างดี

กล่าวโดยสรุปว่า ลูสพาร์ตส์เป็นวัสดุที่เพิ่มคุณภาพให้กับสภาพแวดล้อมกลางแจ้งของเด็ก ลูสพาร์ตส์ในกิจกรรมกลางแจ้งช่วยกระตุ้นจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ ส่งเสริมให้เด็กมีการใช้ทั้งวงวนภาษาและอวจนภาษาที่ซับซ้อนในการเล่น ช่วยให้เด็กได้พัฒนาทักษะทางสังคม ทักษะทางอารมณ์อย่างครบถ้วน

5.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมกลางแจ้ง

Dowdell et al. (2011) ศึกษาเรื่อง กิจกรรมกลางแจ้งของเด็ก วิธีการที่ใช้ในงานวิจัยคือ แบ่งกลุ่มเด็กออกเป็นสองกลุ่ม กลุ่มแรกได้ทำกิจกรรมในที่ร่มที่ไม่มีพื้นที่หรือกิจกรรมที่เป็นกลางแจ้ง กลุ่มที่สองเด็กได้ทำกิจกรรมกลางแจ้งและมีสนามเด็กเล่นที่เป็นพื้นที่กลางแจ้ง ซึ่งผลวิจัยพบว่า กิจกรรมกลางแจ้งเป็นกิจกรรมส่งเสริมสนับสนุนการเล่นของเด็ก เด็กกลุ่มที่สองหรือกลุ่มที่ทำกิจกรรมกลางแจ้งและพื้นที่ที่เป็นกลางแจ้งมีพัฒนาการทางด้านสังคมที่เป็นเชิงบวกในแง่ของการมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับเพื่อน ซึ่งพัฒนาการด้านนี้เป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งเสริมสนับสนุนการเล่นของเด็ก ซึ่งในกลุ่มที่สองที่ได้ทำกิจกรรมในพื้นที่กลางแจ้งมีคะแนนการสื่อสารที่สูงกว่าคะแนนของกลุ่มแรก โดยพบปัจจัยสองประการที่มีอิทธิพลต่อพัฒนาการทางสังคมของเด็กคือ 1) ให้เด็กเข้าถึงสภาพแวดล้อมที่เป็นธรรมชาติ และ 2) ผู้ใหญ่ที่พร้อมสนับสนุนเด็กอย่างเต็มที่

สุมาลี บัวหลวง (2557) ศึกษาเรื่อง พฤติกรรมความร่วมมือของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์กลางแจ้ง โดยมีกลุ่มตัวอย่างเป็นเด็กปฐมวัย อายุ 5-6 ปี จำนวน 20 คน ซึ่งผลวิจัยพบว่า เด็กปฐมวัยมีพฤติกรรมความร่วมมือสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5

Yildirim and Akamca (2017) ศึกษาเรื่อง ผลของการใช้กิจกรรมกลางแจ้งต่อพัฒนาการของเด็กในโรงเรียนอนุบาล ซึ่งผลวิจัยพบว่า กิจกรรมกลางแจ้งช่วยให้เด็กนำความรู้ทางทฤษฎีมาปฏิบัติจริง และสามารถหาวิธีการแก้ไขปัญหาที่พวกเขาต้องเจอในชีวิตประจำวันได้ เด็กมีคะแนนพัฒนาการทางร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาสูงขึ้น

กล่าวโดยสรุปว่า กิจกรรมกลางแจ้งเป็นกิจกรรมส่งเสริมสนับสนุนการเล่นของเด็ก สามารถส่งเสริมพัฒนาการของเด็กอย่างรอบด้าน ช่วยส่งเสริมพัฒนาการทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านร่างกาย ด้านอารมณ์ ด้านสังคม และด้านสติปัญญา

5.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเล่นแบบร่วมมือรวมพลัง

Pellegrini et al. (2004) ศึกษาเรื่อง การเล่นแบบร่วมมือรวมพลังในกิจกรรมกลางแจ้ง ผลการวิจัยพบว่า เด็กผู้ชายชื่นชอบการเล่นแบบร่วมมือรวมพลังกลางแจ้งมากกว่าเด็กผู้หญิง สภาพแวดล้อมกลางแจ้งดึงดูดให้เล่นและทำงานร่วมกันมากกว่าสภาพแวดล้อมในห้องเรียน พัฒนาการด้านสังคมและพัฒนาการด้านภาษาของเด็กพัฒนาเพิ่มขึ้นเนื่องจากได้ตอบโต้และเล่นร่วมกันกับเพื่อน

Thonrne (2005) ศึกษาเรื่อง การเล่นแบบร่วมมือรวมพลัง โดยการสังเกตการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นกับเด็ก ผลการวิจัยพบว่า การเล่นของเด็กส่วนใหญ่เป็นการเล่นในรูปแบบละคร เด็กผู้ชายมักชอบเล่นบทบาทในบ้าน โดยร่วมกันตกลงสร้างตัวละครในการเล่น ส่วนเด็กผู้หญิงพบว่ามีความเป็นผู้นำในการดำเนินกิจกรรมอย่างชัดเจน รวมถึงการกำหนดกฎ มีการสื่อสาร การเจรจาต่อรอง การแก้ไขข้อขัดแย้ง การเล่นแบบร่วมมือรวมพลังช่วยส่งเสริมการทำงานร่วมกันของเด็กอนุบาล

Kate et al. (2018) ศึกษาเรื่อง การเล่นแบบร่วมมือรวมพลังโดยการสังเกตพฤติกรรมเด็กอนุบาลระหว่างการเล่น ผลการวิจัยพบว่า เด็กมีพฤติกรรมการเจรจาต่อรองและพฤติกรรมการทำงานร่วมกัน เด็กมีส่วนร่วมในการเล่นมีความกล้าแสดงออกในด้านการคิด การตัดสินใจ การเจรจาต่อรอง ทำให้เห็นว่าเด็กมีความสามารถด้านภาษามากน้อยเพียงใด อีกทั้งความสามารถในการโน้มน้าวจิตใจเกิดขึ้นระหว่างการเจรจาต่อรอง เด็กเรียนรู้ที่จะเล่นและทำงานร่วมกับผู้อื่น แสดงให้เห็นว่าการเล่นแบบร่วมมือรวมพลังมีประสิทธิภาพในการส่งเสริมทักษะต่าง ๆ ให้กับเด็กอนุบาล

กล่าวโดยสรุปว่า การเล่นแบบร่วมมือรวมพลังช่วยส่งเสริมการทำงานร่วมกันของเด็ก การเล่นแบบร่วมมือรวมพลังมีประสิทธิภาพในการส่งเสริมทักษะสังคม ทักษะการสื่อสาร ทักษะเจรจาต่อรอง ทักษะการแก้ไขข้อขัดแย้ง ทักษะด้านการคิดการตัดสินใจกับเด็กอนุบาล

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของการจัดกิจกรรมการเล่นแบบชี้แนะร่วมกับลูสพาร์ตส์นอกห้องเรียนที่มีต่อพฤติกรรมการเล่นแบบร่วมมือรวมพลังของเด็กก่อนนุบาล มีวิธีดำเนินการ ดังนี้

1. การศึกษาข้อมูลเบื้องต้น
2. การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
3. การสร้างแผนการจัดกิจกรรมและการตรวจสอบคุณภาพแผนที่ใช้ในการวิจัย
4. การสร้างเครื่องมือและการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
5. การเก็บรวบรวมข้อมูล
6. การวิเคราะห์และนำเสนอข้อมูล

1. การศึกษาข้อมูลเบื้องต้น

ผู้วิจัยดำเนินการศึกษาข้อมูลเบื้องต้น เพื่อจัดทำกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัยมีวิธีดำเนินการ ดังนี้

1.1 ศึกษาเอกสาร บทความ บทความวิจัย และทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง โดยศึกษาการเล่นแบบชี้แนะร่วมกับลูสพาร์ตส์เพื่อนำมาพัฒนาเป็นหลักการจัดกิจกรรมกลางแจ้ง

1.2 ศึกษาพฤติกรรมการเล่นแบบร่วมมือรวมพลังของเด็กก่อนนุบาล ที่มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัยและใช้ในการสร้างแบบวัดพฤติกรรมการเล่นแบบร่วมมือรวมพลัง

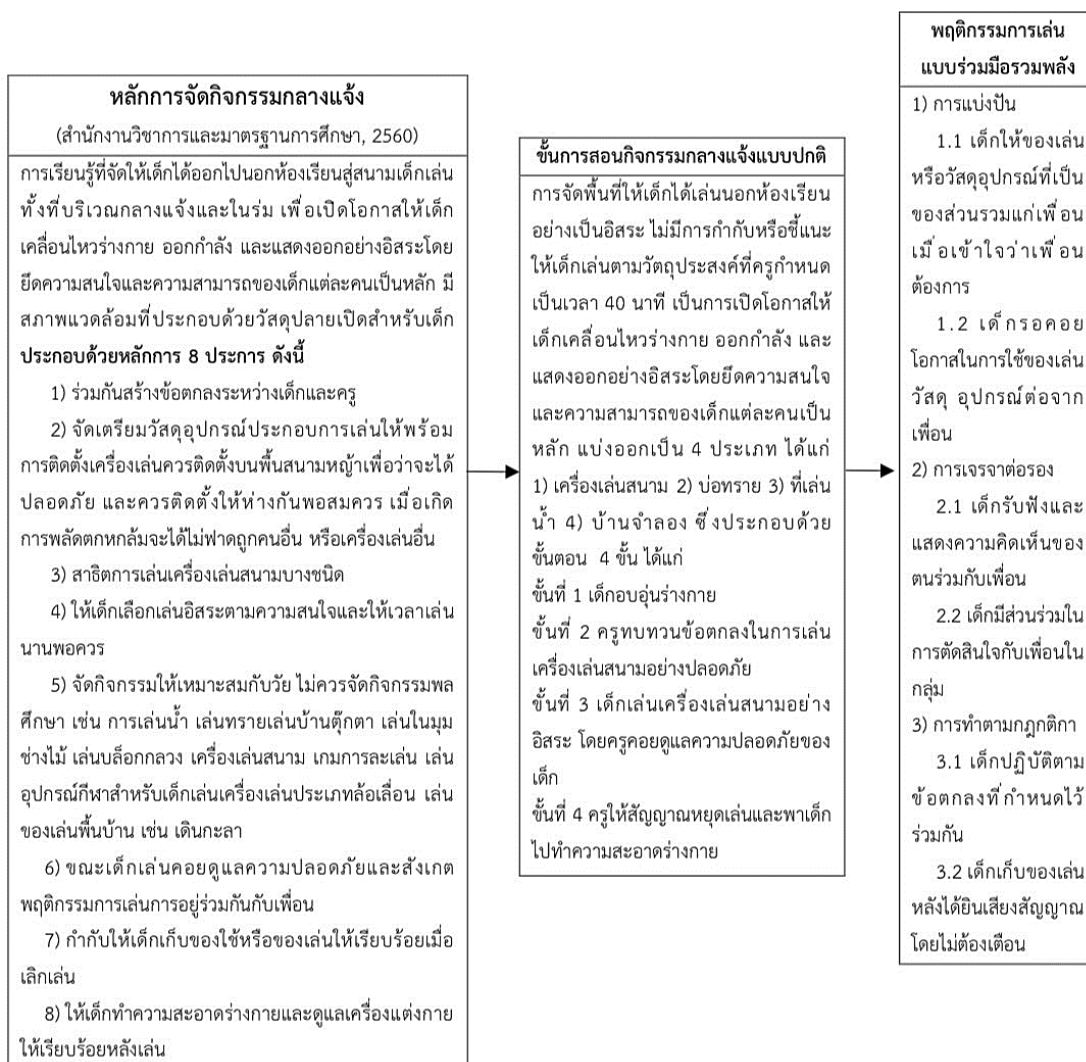
1.3 สร้างกรอบแนวคิดของการวิจัย สำหรับกลุ่มทดลอง ดังแผนภาพที่ 1

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัยกลุ่มทดลอง

1.4 สร้างกรอบแนวคิดของการวิจัย สำหรับกลุ่มควบคุม (แผนภาพที่ 2)

แผนภาพที่ 2 กรอบแนวคิดการวิจัยกลุ่มควบคุม

2. การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยดำเนินการเพื่อให้ได้มาซึ่งประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในงานวิจัย ดังนี้

2.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ เด็กอนุบาลชั้นปีที่ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 จำนวน 1 โรงเรียน ประกอบด้วยเด็กอนุบาลชั้นปีที่ 3 จำนวน 48 คน จาก 2 ห้องเรียน ที่มีได้ถูกวินิจฉัยว่ามีความต้องการพิเศษ

ผู้วิจัยเลือกโรงเรียนด้วยวิธีการเลือกแบบเจาะจง โดยใช้เกณฑ์ ดังนี้

- 1) จัดการเรียนการสอนโดยใช้กิจกรรมหลัก 6 กิจกรรม
- 2) จัดกิจกรรมกลางแจ้งตามคู่มือหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
- 3) จัดเวลาสำหรับกิจกรรมกลางแจ้งไม่น้อยกว่า 40 นาที
- 4) บริเวณโรงเรียนที่มีพื้นที่ธรรมชาติ มีพื้นที่ส่วนที่เป็นร่มเงาต้นไม้
- 5) ผู้บริหารและครูให้ความร่วมมือในการวิจัยและอนุญาตให้ดำเนินการวิจัย

2.2 กลุ่มตัวอย่าง คือ เด็กอนุบาลชั้นปีที่ 3 โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ที่กำลังศึกษาในภาคการศึกษาปลาย ปีการศึกษา 2564 จำนวน 48 คน ผู้วิจัยใช้การสุ่มอย่างง่ายด้วยการจับฉลาก ได้ห้องอนุบาล 3/1 จำนวน 24 คน เป็นกลุ่มควบคุม และ ห้องอนุบาล 3/2 จำนวน 24 คน เป็นกลุ่มทดลอง

2.3 วัดความแตกต่างของพฤติกรรมการเล่นแบบร่วมมือรวมพลังของกลุ่มตัวอย่าง โดยผู้วิจัยทำการวัดพฤติกรรมการเล่นแบบร่วมมือรวมพลังของกลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่ม ก่อนการทดลอง โดยใช้แบบวัดพฤติกรรมการเล่นแบบร่วมมือรวมพลัง แล้วนำค่าเฉลี่ย (M) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ของเด็กทั้ง 2 กลุ่ม มาเปรียบเทียบความแตกต่างของพฤติกรรมการเล่นแบบร่วมมือรวมพลัง ด้วยการทดสอบค่าทีแบบกลุ่มตัวอย่างที่เป็นอิสระต่อกัน (Independent sample t-test) พบว่า เด็กกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีพฤติกรรมการเล่นแบบร่วมมือรวมพลังไม่แตกต่างกัน (ตารางที่ 3)

ตารางที่ 3 การเปรียบเทียบพฤติกรรมการเล่นแบบร่วมมือรวมพลังก่อนการทดลองของกลุ่มตัวอย่าง

พฤติกรรมการเล่นแบบ ร่วมมือรวมพลัง	กลุ่มควบคุม (n=24)		กลุ่มทดลอง (n=24)		t	p
	M	SD	M	SD		
การแบ่งปัน	3.75	1.67	3.41	1.71	.681	.499
การเจรจาต่อรอง	3.04	1.26	2.91	1.24	.344	.732
การทำตามกฎกติกา	4.75	1.59	4.45	1.44	1.316	.195
รวม	11.54	1.28	10.79	1.55	.191	.850

3. การสร้างแผนการจัดกิจกรรมและการตรวจสอบคุณภาพแผนที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยสร้างแผนการจัดกิจกรรม มีรายละเอียด ดังนี้

3.1 ศึกษาแนวคิด หลักการ ทฤษฎี จากเอกสาร ตำรา และงานวิจัยเกี่ยวกับการเล่นแบบชี้แนะ ลูสพาร์ตส์นอกห้องเรียน และพฤติกรรมการเล่นแบบร่วมมือรวมพลัง

3.2 สร้างแผนการจัดกิจกรรมของเด็กอนุบาลชั้นปีที่ 3 จำนวน 2 ชุด ประกอบด้วย แผนการจัดกิจกรรมการเล่นแบบชี้แนะร่วมกับลูสพาร์ตส์กลางแจ้ง สำหรับกลุ่มทดลอง 50 แผน แผนการจัดกิจกรรมกลางแจ้งแบบปกติ สำหรับกลุ่มควบคุม 50 แผน รายละเอียดเป็นดังนี้

1) ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมกลางแจ้งสำหรับเด็กอนุบาล การเล่นแบบชี้แนะ แผนการจัดกิจกรรมกลางแจ้งตามเอกสารคู่มือหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย และหน่วยการเรียนรู้ของโรงเรียนวัดสว่างอารมณ์ ระดับอนุบาลชั้นปีที่ 3 ภาคการศึกษาตอนปลาย ปีการศึกษา 2564 เพื่อกำหนดองค์ประกอบของแผนการจัดกิจกรรมการเล่นแบบชี้แนะร่วมกับลูสพาร์ตส์สำหรับกลุ่มทดลอง และแผนการจัดกิจกรรมกลางแจ้งแบบปกติ สำหรับกลุ่มควบคุม

2) จัดทำแผนการจัดกิจกรรม จำนวน 100 แผน ประกอบด้วย แผนการจัดกิจกรรมการเล่นแบบชี้แนะร่วมกับลูสพาร์ตส์กลางแจ้ง สำหรับกลุ่มทดลอง จำนวน 50 แผน ตามองค์ประกอบของแผนการจัดกิจกรรมการเล่นแบบชี้แนะร่วมกับลูสพาร์ตส์กลางแจ้ง (ตารางที่ 4) และแผนการจัดกิจกรรมกลางแจ้งแบบปกติ สำหรับกลุ่มควบคุม จำนวน 50 แผน ตามองค์ประกอบของแผนการจัดกิจกรรมกลางแจ้งแบบปกติ (ตารางที่ 5)

ตารางที่ 4 องค์ประกอบและรายละเอียดการจัดกิจกรรมกลุ่มทดลอง

องค์ประกอบ	รายละเอียด
1. วัตถุประสงค์	1. เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการแบ่งปัน 2. เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการเจรจาต่อรอง 3. เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการทำตามกฎกติกา
2. เนื้อหา	1. การสื่อสาร และการแสดงออกที่เหมาะสมในสถานการณ์ต่าง ๆ 2. กฎกติกาในการเล่นแบบร่วมมือรวมพลัง 3. การใช้งานกับวัสดุอุปกรณ์ลูสพาร์ตส์ 10 หัวเรื่อง ได้แก่ 1) บ้านแสนสุข 2) การเดินทางในป่าใหญ่ 3) หนูน้อยสร้างสะพาน 4) ชุปเปอร์ฮีโร่ 5) โลกแห่งนิทาน 6) หนูน้อยล่าสมบัติ 7) ตะลุยแดนมหัศจรรย์ 8) สัตว์น้อยในป่าใหญ่ 9) การค้นพบของหนู 10) สิ่งประดิษฐ์สุดวิเศษ

ตารางที่ 4 (ต่อ) องค์ประกอบและรายละเอียดการจัดกิจกรรมกลุ่มทดลอง

องค์ประกอบ	รายละเอียด
3. ประสพการณ์ สำคัญ	1. การเคลื่อนไหวโดยการควบคุมตนเองไปในทิศทาง ระดับ พื้นที่ 2. การเล่นอิสระ 3. การเล่นหรือทำกิจกรรมร่วมกับกลุ่มเพื่อน 4. การตัดสินใจและมีส่วนร่วมในกระบวนการแก้ปัญหา
4. ช่วงเวลา	จัดกิจกรรมการเล่นแบบชี้แนะร่วมกับผู้สพารตสนอกห้องเรียน สัปดาห์ละ 5 วัน วันละ 40 นาที
5. ขั้นตอนการ จัดกิจกรรม	ขั้นที่ 1 การเตรียมความพร้อม 1.1 ครูจัดเตรียมสภาพแวดล้อม 1.2 ครูแนะนำหัวเรื่องของการเล่น 1.3 เด็กและครูร่วมกันสร้างข้อตกลงก่อนการเล่น ขั้นที่ 2 การให้เด็กสำรวจอุปกรณ์ 2.1 ครูจัดเตรียมอุปกรณ์ให้เด็กสำรวจ และแนะนำอุปกรณ์ผู้สพารตสนให้ เด็กรู้จัก 2.2 เด็กแบ่งกลุ่มการเล่นร่วมกันในกลุ่มย่อย 2.3 ครูใช้คำถามกระตุ้นให้เด็กระดมสมองในการตั้งเป้าหมายการเล่น ร่วมกัน ขั้นที่ 3 การเล่นร่วมกัน 3.1 ครูเข้าไปร่วมเล่นและกระตุ้นด้วยการให้คำแนะนำ ถามคำถาม ปลายเปิด 3.2 เด็กแต่ละกลุ่มร่วมกันเล่นตามเป้าหมายที่ตกลงร่วมกัน ขั้นที่ 4 การให้เด็กเก็บอุปกรณ์ 4.1 ครูให้สัญญาณการหยุดเล่น 4.2 เด็กช่วยกันเก็บอุปกรณ์ ทำความสะอาดร่างกาย 4.3 ครูตั้งคำถามให้เด็กแลกเปลี่ยนความคิดเห็นจากการเล่น
6. สื่อวัสดุอุปกรณ์	1. ผู้สพารตสนพื้นฐาน 2. ผู้สพารตสนพิเศษ
7. การประเมิน	1. สังเกตพฤติกรรมที่สะท้อนการแบ่งปัน 2. สังเกตพฤติกรรมที่สะท้อนการเจรจาต่อรอง 3. สังเกตพฤติกรรมที่สะท้อนการทำตามกฎกติกา

ตารางที่ 5 องค์ประกอบและรายละเอียดการจัดกิจกรรมกลุ่มควบคุม

องค์ประกอบ	รายละเอียด
1. วัตถุประสงค์	<ol style="list-style-type: none"> 1. เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการแบ่งปัน 2. เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการเจรจาต่อรอง 3. เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการทำตามกฎกติกา
2. เนื้อหา	<ol style="list-style-type: none"> 1. การสื่อสาร และการแสดงออกที่เหมาะสมในสถานการณ์ต่าง ๆ 2. กฎกติกาในการเล่นกลางแจ้ง 3. การใช้งานเครื่องเล่นสนาม
3. ประสิทธิภาพ สำคัญ	<ol style="list-style-type: none"> 1. การเคลื่อนไหวโดยการควบคุมตนเองไปในทิศทาง ระดับ พื้นที่ 2. การเล่นอิสระ 3. การเล่นหรือทำกิจกรรมร่วมกับกลุ่มเพื่อน 4. การตัดสินใจและมีส่วนร่วมในกระบวนการแก้ปัญหา
4. ช่วงเวลา	จัดกิจกรรมการกลางแจ้งแบบปกติ สัปดาห์ละ 5 วัน วันละ 40 นาที
5. ขั้นตอนการจัด กิจกรรม	<p>เป็นกิจกรรมที่จัดให้เด็กได้ออกไปนอกห้องเรียนไปสู่สนามเด็กเล่นทั้งที่บริเวณกลางแจ้งและในร่ม เพื่อเปิดโอกาสให้เด็กเคลื่อนไหวร่างกายออกกำลัง และแสดงออกอย่างอิสระโดยยึดความสนใจและความสามารถของเด็กแต่ละคนเป็นหลัก ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ประเภท ได้แก่ เครื่องเล่นสนาม ที่เล่นน้ำเล่นทราย บ้านจำลอง ขั้นตอน 4 ขั้น ดังนี้</p> <p>ขั้นที่ 1 เด็กอบอุ่นร่างกาย</p> <p>ขั้นที่ 2 ครูทบทวนข้อตกลง</p> <p>ขั้นที่ 3 เด็กเล่นอย่างอิสระ</p> <p>ขั้นที่ 4 ครูให้สัญญาณหยุดเล่น</p>
6. สื่อวัสดุอุปกรณ์	<ol style="list-style-type: none"> 1. เครื่องเล่นสนาม 2. กระบะใส่น้ำ 3. อุปกรณ์การเล่นน้ำ 4. กระบะใส่ทราย 5. อุปกรณ์การเล่นทราย 6. บ้านจำลอง 7. อุปกรณ์การเล่นบ้านจำลอง (เครื่องครัว, ช่างไม้)
7.การประเมิน	<ol style="list-style-type: none"> 1. สังเกตพฤติกรรมที่สะท้อนการแบ่งปัน 2. สังเกตพฤติกรรมที่สะท้อนการเจรจาต่อรอง 3. สังเกตพฤติกรรมที่สะท้อนการทำตามกฎกติกา

การเปรียบเทียบองค์ประกอบระหว่างแผนการจัดกิจกรรมการเล่นแบบชี้แนะ
ร่วมกับลูสพาร์ตส์กลางแจ้งกลุ่มทดลองกับแผนการจัดกิจกรรมกลางแจ้งแบบปกติกลุ่มควบคุม
ตารางที่ 6 การเปรียบเทียบแผนการจัดกิจกรรมระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

องค์ประกอบ	แผนการจัดกิจกรรมการเล่นแบบชี้แนะร่วมกับลูสพาร์ตส์กลางแจ้ง	แผนการจัดกิจกรรมกลางแจ้งแบบปกติ
1. วัตถุประสงค์	1. เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการแบ่งปัน 2. เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการเจรจาต่อรอง 3. เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการทำตามกฎกติกา	
2. เนื้อหา	1. การสื่อสาร และการแสดงออกที่เหมาะสมในสถานการณ์ต่าง ๆ 2. กฎกติกาในการเล่นแบบร่วมมือรวมพลัง 3. การใช้งานกับวัสดุอุปกรณ์ลูสพาร์ตส์	1. การสื่อสาร และการแสดงออกที่เหมาะสมในสถานการณ์ต่าง ๆ 2. กฎกติกาในการเล่นกลางแจ้ง 3. การใช้งานเครื่องเล่นสนาม
3. ประสิทธิภาพสำคัญ	1. การเคลื่อนไหวโดยการควบคุมตนเองไปในทิศทาง ระดับ พื้นที่ 2. การเล่นอิสระ 3. การเล่นหรือทำกิจกรรมร่วมกับกลุ่มเพื่อน 4. การตัดสินใจและมีส่วนร่วมในกระบวนการแก้ปัญหา	
4. ช่วงเวลา	จัดกิจกรรม สัปดาห์ละ 5 วัน วันละ 40 นาที	
5. ขั้นตอนการจัดกิจกรรม	ขั้นที่ 1 การเตรียมความพร้อม ขั้นที่ 2 การให้เด็กสำรวจอุปกรณ์ ขั้นที่ 3 การเล่นร่วมกัน ขั้นที่ 4 การให้เด็กเก็บอุปกรณ์	ขั้นที่ 1 เด็กอบอุ่นร่างกาย ขั้นที่ 2 ครูทบทวนข้อตกลง ขั้นที่ 3 เด็กเล่นอย่างอิสระ ขั้นที่ 4 ครูให้สัญญาณหยุดเล่น
5. สื่อวัสดุอุปกรณ์	1. ลูสพาร์ตส์พื้นฐาน 2. ลูสพาร์ตส์พิเศษ	1. เครื่องเล่นสนาม 2. กระบะใส่น้ำ 3. อุปกรณ์การเล่นน้ำ 4. กระบะใส่ทราย 5. อุปกรณ์การเล่นทราย 6. บ้านจำลอง 7. อุปกรณ์การเล่นบ้านจำลอง (เครื่องครัว, ช่างไม้)
7. การประเมิน	1. สังเกตพฤติกรรมที่สะท้อนการแบ่งปัน 2. สังเกตพฤติกรรมที่สะท้อนการเจรจาต่อรอง 3. สังเกตพฤติกรรมที่สะท้อนการทำตามกฎกติกา	

บทบาทครูและเด็กในการจัดกิจกรรมการเล่นแบบชี้แนะร่วมกับลูสพาสต์กลางแจ้ง
ตารางที่ 7 บทบาทครูและเด็กในการจัดกิจกรรมกลุ่มทดลอง

ขั้นตอนการจัดกิจกรรม	บทบาทครู	บทบาทเด็ก
ขั้นที่ 1 การเตรียมความพร้อม 1.1 ครูจัดเตรียมสภาพแวดล้อม 1.2 ครูแนะนำหัวเรื่องของการเล่น 1.3 เด็กและครูร่วมกันสร้างข้อตกลงก่อนการเล่น	1. ครูเป็นผู้จัดเตรียมสภาพแวดล้อมสื่อวัสดุอุปกรณ์ลูสพาสต์ 2. ครูแนะนำหัวเรื่องของการเล่นให้กับเด็ก 3. ครูสร้างข้อตกลงร่วมกับเด็กก่อนการเล่น โดยครูใช้คำถามว่า “กิจกรรมการเล่นในวันนี้เด็ก ๆ คิดว่าเราควรมีข้อตกลงอะไรบ้าง”	1. เด็กเป็นผู้ฟังหัวข้อที่ครูแนะนำ 2. เด็กร่วมสร้างข้อตกลงก่อนการเล่น
ขั้นที่ 2 การให้เด็กสำรวจอุปกรณ์ 2.1 ครูจัดเตรียมอุปกรณ์ให้เด็กสำรวจ และแนะนำอุปกรณ์ลูสพาสต์ให้เด็กรู้จัก 2.2 เด็กแบ่งกลุ่มการเล่นร่วมกันในกลุ่มย่อย 2.3 ครูใช้คำถามกระตุ้นให้เด็กระดมสมองในการตั้งเป้าหมายการเล่นร่วมกัน	1. ครูจัดเตรียมอุปกรณ์ให้เด็กสำรวจ และครูแนะนำอุปกรณ์ 2. ครูให้เด็กแบ่งกลุ่มการเล่นร่วมกันเป็นกลุ่มย่อย 3. ครูกระตุ้นให้เด็กระดมสมองในการตั้งเป้าหมายการเล่นร่วมกัน โดยครูใช้คำถามว่า “เด็ก ๆ สังเกตเห็นอุปกรณ์อะไรบ้าง” และ “เด็ก ๆ คิดว่าอุปกรณ์เหล่านี้เราจะสามารถนำไปเล่นอะไรได้บ้าง”	1. เด็กสำรวจสื่อลูสพาสต์ 2. เด็กแบ่งกลุ่มเป็นกลุ่มย่อย 3. เด็กระดมสมองในการตั้งเป้าหมายการเล่นร่วมกัน
ขั้นที่ 3 การเล่นร่วมกัน 3.1 ครูเข้าไปร่วมเล่นและกระตุ้นด้วยการให้คำแนะนำ ถามคำถามปลายเปิด 3.2 เด็กแต่ละกลุ่มร่วมกันเล่นตามเป้าหมายที่ตกลงร่วมกัน	1. ครูเข้าไปร่วมเล่นกับเด็ก ให้เด็กเล่นร่วมกันตามเป้าหมายที่เด็กตกลงร่วมกัน ครูทำหน้าที่อำนวยความสะดวกและช่วยเหลือเมื่อเด็กต้องการ 2. ครูทำหน้าที่ใช้คำถามกระตุ้นความคิดเด็ก โดยครูใช้คำถามว่า “เด็ก ๆ ได้ทำตามเป้าหมายที่ตกลงร่วมกันหรือไม่ ได้ช่วยกันทำหรือไม่ แล้วใครทำอะไรบ้าง”	1. เด็กแต่ละกลุ่มร่วมเล่นตามเป้าหมายที่ตกลงร่วมกัน

ตารางที่ 7 (ต่อ) บทบาทครูและเด็กในการจัดกิจกรรมกลุ่มทดลอง

ขั้นตอนการจัดกิจกรรม	บทบาทครู	บทบาทเด็ก
ขั้นที่ 4 การให้เด็กเก็บอุปกรณ์ 4.1 ครูให้สัญญาณการหยุดเล่นเพื่อให้หยุดเล่น 4.2 เด็กช่วยกันเก็บอุปกรณ์ ทำความสะอาดร่างกาย 4.3 ครูตั้งคำถามให้เด็กแลกเปลี่ยนความคิดเห็นจากการเล่น	1. ครูให้สัญญาณการหยุดเล่นเพื่อให้เด็กเก็บวัสดุอุปกรณ์วัสดุพาสต์ 2. ครูดูแลการทำความสะดวก รำกายของเด็ก 3. ครูและเด็กร่วมกันแลกเปลี่ยนความคิดเห็น โดยครูใช้คำถามว่า “เด็ก ๆ ได้เก็บของเล่นครบทุกคนหรือไม่” และ “การเล่นเมื่อสักครู่นี้ เด็ก ๆ ค้นพบ อะไรบ้าง”	1. เด็กช่วยกันเก็บอุปกรณ์ 2. เด็กแลกเปลี่ยนความคิดเห็นจากการเล่น

ผู้วิจัยจัดทำบันทึกหลังสอน มีลักษณะเป็นแบบบันทึกปลายเปิดตามองค์ประกอบ 3 ด้านของพฤติกรรมการเล่นแบบร่วมมือรวมพลัง ได้แก่ พฤติกรรมการแบ่งปัน การเจรจาต่อรอง และการทำตามกฎกติกา

บทบาทครูและเด็กในการจัดกิจกรรมกลางแจ้งแบบปกติ

ตารางที่ 8 บทบาทครูและเด็กในการจัดกิจกรรมกลุ่มควบคุม

ขั้นตอนการจัดกิจกรรม	บทบาทครู	บทบาทเด็ก
ขั้นที่ 1 เด็กอบอุ่นร่างกาย	1. ครูเป็นผู้นำการอบอุ่นร่างกาย	1. เด็กอบอุ่นร่างกายก่อนการเล่น
ขั้นที่ 2 ครูทบทวนข้อตกลง	1. ครูเป็นผู้ตรวจสอบข้อตกลง	1. เด็กทบทวนข้อตกลงในการเล่น
ขั้นที่ 3 เด็กเล่นอย่างอิสระ	1. ครูเป็นผู้ดูแลความปลอดภัย	1. เด็กเลือกเล่นอิสระตามความสนใจ
ขั้นที่ 4 ครูให้สัญญาณหยุดเล่น	1. ครูเป็นผู้กำหนดเวลา 2. ครูเป็นผู้ดูแลการทำความสะดวก รำกายของเด็ก	1. เด็กเป็นผู้ปฏิบัติและเก็บของเล่นตามเวลาที่กำหนด 2. เด็กทำความสะอาดร่างกาย

แผนการจัดกิจกรรมการเล่นแบบชี้แนะร่วมกับลูสพาร์ตส์กลางแจ้ง (กลุ่มทดลอง)

กำหนดหัวเรื่องของการเล่นและวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการจัดกิจกรรมการเล่นแบบชี้แนะร่วมกับลูสพาร์ตส์กลางแจ้ง รวมทั้งสิ้น 10 สัปดาห์ ประกอบด้วยหัวเรื่องของการเล่น 10 หัวเรื่อง ได้แก่ 1) บ้านแสนสุข 2) การเดินทางในป่าใหญ่ 3) หนูน้อยสร้างสะพาน 4) ชุปเปอร์ฮีโร่ 5) โลกแห่งนิทาน 6) หนูน้อยล่าสมบัติ 7) ตะลุยแดนมหัศจรรย์ 8) สัตว์น้อยในป่าใหญ่ 9) การค้นพบของหนู 10) สิ่งประดิษฐ์สุดพิเศษ (ตารางที่ 9)

ตารางที่ 9 เป้าหมายการจัดกิจกรรมการเล่นแบบชี้แนะร่วมกับลูสพาร์ตส์กลางแจ้งแต่ละสัปดาห์

สัปดาห์ที่	หัวเรื่อง	เป้าหมาย
สัปดาห์ที่ 1	บ้านแสนสุข	การสร้างผลงานด้วยลูสพาร์ตส์ เป็นบ้าน ที่อยู่อาศัยตามจินตนาการและเล่นร่วมกัน
สัปดาห์ที่ 2	การเดินทางในป่าใหญ่	การสร้างผลงานด้วยลูสพาร์ตส์ เป็นเส้นทางเพื่อเดินทางตามจินตนาการและมาเล่นร่วมกัน
สัปดาห์ที่ 3	หนูน้อยสร้างสะพาน	การสร้างผลงานด้วยลูสพาร์ตส์ เป็นสะพานตามจินตนาการและเล่นร่วมกัน
สัปดาห์ที่ 4	ชุเปอร์ฮีโร่	การสร้างผลงานด้วยลูสพาร์ตส์ เป็นอุปกรณ์ต่าง ๆ ตามจินตนาการและเล่นร่วมกัน
สัปดาห์ที่ 5	โลกแห่งนิทาน	การสร้างผลงานด้วยลูสพาร์ตส์ เรื่องราวตามจินตนาการและเล่นร่วมกัน
สัปดาห์ที่ 6	หนูน้อยล่าสมบัติ	การสร้างผลงานด้วยลูสพาร์ตส์ เป็นอุปกรณ์ในการตามล่าสมบัติตามจินตนาการและเล่นร่วมกัน
สัปดาห์ที่ 7	ตะลุยอวกาศ	การสร้างผลงานด้วยลูสพาร์ตส์ เป็นยานอวกาศตามจินตนาการและเล่นร่วมกัน
สัปดาห์ที่ 8	สัตว์น้อยในป่าใหญ่	การสร้างผลงานด้วยลูสพาร์ตส์ เป็นที่อยู่อาศัยของสัตว์ตามจินตนาการและเล่นร่วมกัน
สัปดาห์ที่ 9	การค้นพบของหนู	การสร้างผลงานด้วยลูสพาร์ตส์ เป็นการค้นหาสิ่งต่าง ๆ รอบตัวตามจินตนาการและเล่นร่วมกัน
สัปดาห์ที่ 10	สิ่งประดิษฐ์สุดพิเศษ	การสร้างผลงานด้วยลูสพาร์ตส์ เป็นสิ่งประดิษฐ์ตามจินตนาการและเล่นร่วมกัน

วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการจัดกิจกรรมการเล่นแบบชี้แนะร่วมกับลูสพาร์ตส์กลางแจ้งในแต่ละสัปดาห์จะแบ่งออกเป็น 2 ชุด ได้แก่ ชุดที่ 1 วัสดุอุปกรณ์พื้นฐาน ซึ่งจัดอยู่ในทุกหัวเรื่องของการเล่น แต่ละสัปดาห์สื่อจะเหมือนกัน (ตารางที่ 10) และ ชุดที่ 2 วัสดุอุปกรณ์พิเศษ ซึ่งจะจัดสื่อตามหัวเรื่องแต่ละสัปดาห์ (ตารางที่ 11) และในแต่ละหัวเรื่องสื่อจะมีความแตกต่างกัน (ตารางที่ 12)

ตารางที่ 10 สื่อกุสพารตส์พื้นฐาน

ประเภท	รายการสื่อ	จำนวน	รายละเอียดสื่อ
ธรรมชาติ	กิ่งไม้สัก	20 กิ่ง	ความยาว 1 เมตร (คละขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง)
ไม้	ไม้กระดานสน	20 แผ่น	กว้าง 8 นิ้ว ยาว 1 เมตรหนา 1 นิ้ว
	แผ่นไม้อัด	20 แผ่น	กว้าง 20 นิ้ว ยาว 20 นิ้วหนา 0.5 นิ้ว
พลาสติก	ลังพลาสติกทึบ	10 ลัง	กว้าง 15 นิ้ว ยาว 25 นิ้ว สูง 5 นิ้ว
	โรลม้วนสายไฟ	5 อัน	เส้นผ่าศูนย์กลาง 12 นิ้ว สูง 5.5 นิ้ว
	ขวดแกลลอน	10 ขวด	ขนาด 4 ลิตร
	ยางรถยนต์	3 เส้น	ยางรถยนต์ขอบ 15 นิ้ว
	ถังน้ำ	2 ถัง	ขนาด 12 ลิตร
	ท่อพีวีซี	20 อัน	ขนาด 14 นิ้ว ยาว 60 นิ้ว
	แผ่นพลาสติกใส	4 แผ่น	หนา 0.4 มิลลิเมตร กว้าง 1 เมตร ยาว 2 เมตร
	กะละมัง	2 ใบ	เส้นผ่าศูนย์กลาง 40 นิ้ว สูง 8 นิ้ว
โลหะ	ถังสี	5 ถัง	ขนาด 18 ลิตร
	ปั๊ม	5 อัน	สูง 14 นิ้ว กว้าง 9 นิ้ว
ผ้า/ริบบิ้น	ผ้า	10 ผืน	กว้าง 1 เมตร ยาว 1 เมตร (5 ผืน)
	ริบบิ้น	4 เส้น	กว้าง 2 นิ้ว ยาว 3 เมตร
บรรจุภัณฑ์	แกนกระดาษ	20 อัน	เส้นผ่าศูนย์กลาง 2 นิ้ว ยาว 20 นิ้ว
	กล่องกระดาษ	20 กล่อง	กว้าง 10 นิ้ว ยาว 14 นิ้ว สูง 5 นิ้ว
	ตะกร้า	4 ใบ	กว้าง 14 นิ้ว ยาว 14 นิ้ว สูง 12 นิ้ว
	กระเป๋ารถเข็นมีล้อ	1 ใบ	กว้าง 8 นิ้ว ยาว 12 นิ้ว สูง 22 นิ้ว

ตารางที่ 11 สื่อกุสพารตส์พิเศษ

ประเภท	รายการสื่อ	จำนวน	รายละเอียดสื่อ
ธรรมชาติ	เชือกป่าน	4 เส้น	ขนาด 8 มิลลิเมตร ยาว 3 เมตร
	ไม้ไผ่	20 ท่อน	ยาว 1 เมตร (คละขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง)
	บล็อกไม้ธรรมชาติ	20 ชิ้น	ยาว 15 นิ้ว (คละขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง)
ไม้	ไม้สนสี่เหลี่ยม	20 ชิ้น	1.5 x 1.5 นิ้ว ยาว 15 นิ้ว

ตารางที่ 11 (ต่อ) สื่ออุปกรณ์พิเศษ

ประเภท	รายการสื่อ	จำนวน	รายละเอียดสื่อ
พลาสติก	เชือกโยยักษ์	4 เส้น	ขนาด 20 มิลลิเมตร ยาว 3 เมตร
	ขวดน้ำ	10 ขวด	ขนาด 0.6 ลิตร
	เชือกฟาง	4 เส้น	ยาว 2 เมตร
	ยางรถยนต์	10 เส้น	ยางรถยนต์ไซขอบ 14 นิ้ว
	ข้อต่อพีวีซี	20 ชิ้น	ข้อต่อตรง 10 ชิ้น ข้อต่อสามทาง 5 ชิ้น ข้อต่อ 5 ชิ้น ขนาด 14 นิ้ว
	แผ่นผ้าใบ	2 แผ่น	กว้าง 6 เมตร ยาว 8 เมตรหนา 2 มิลลิเมตร
ผ้า/ริบบิ้น	ผ้ามุ้ง	2 ผืน	กว้าง 6 เมตร ยาว 8 เมตรหนา 1 มิลลิเมตร
บรรจุภัณฑ์	ฟิวเจอร์บอร์ด	8 แผ่น	กว้าง 1 เมตร ยาว 1 เมตร
	กระดาษอัด	10 แผ่น	กว้าง 1 เมตร ยาว 2 เมตร

ตารางที่ 12 สื่ออุปกรณ์พิเศษในแต่ละหัวเรื่อง

ประเภท	วัสดุอุปกรณ์พิเศษ	หัวเรื่องของเล่นอุปกรณ์							
		บ้านแสนสุข	การเดินทางในป่าใหญ่	หุ่นน้อยสร้างสะพาน	ซูเปอร์ฮีโร่	โลกแห่งนิทาน	หุ่นน้อยล่าสมบัติ	ตะลุยภาค	สัตว์น้อยในป่าใหญ่
ธรรมชาติ	เชือกป่าน					✓			✓
	ไม้ไผ่		✓	✓				✓	✓
	บล็อกไม้ธรรมชาติ						✓		✓
ไม้	ไม้สนสีเหลี่ยม		✓				✓		✓
	เชือกโยยักษ์	✓			✓			✓	✓
พลาสติก	ขวดน้ำ						✓		✓
	เชือกฟาง							✓	✓
	ยางรถยนต์		✓	✓	✓			✓	✓
	ข้อต่อพีวีซี	✓				✓		✓	✓
	แผ่นผ้าใบ	✓			✓	✓		✓	✓
	ผ้ามุ้ง	✓		✓	✓			✓	✓
บรรจุภัณฑ์	ฟิวเจอร์บอร์ด		✓	✓			✓		✓
	กระดาษอัด					✓		✓	✓

3.3 การตรวจสอบคุณภาพแผนการจัดกิจกรรม มีขั้นตอนดังนี้

1) การตรวจสอบคุณภาพของแผนการจัดกิจกรรมการเล่นแบบชี้แนะร่วมกับลูสพาร์ตส์นอกห้องเรียน จำนวน 50 แผน สำหรับกลุ่มทดลอง ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การเตรียมความพร้อม 2) การให้เด็กสำรวจอุปกรณ์ 3) การเล่นร่วมกัน และ 4) การให้เด็กเก็บอุปกรณ์ และแผนการจัดกิจกรรมกลางแจ้งแบบปกติ จำนวน 50 แผน สำหรับ กลุ่มควบคุม ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ได้แก่ 1) เด็กอบอุ่นร่างกาย 2) ครูทบทวนข้อตกลง 3) เด็กเล่นอย่างอิสระ และ 4) ครูให้สัญญาณหยุดเล่น จัดกิจกรรมสัปดาห์ละ 5 วัน วันละ 40 นาที ใช้ระยะเวลา 10 สัปดาห์ โดยผู้วิจัยเป็นผู้สอนด้วยตนเองทั้งสองกลุ่ม ผู้วิจัยนำแผนการจัดกิจกรรมไปตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา ความชัดเจนของกิจกรรม ความสอดคล้องระหว่างวัตถุประสงค์ หลักการ เนื้อหาสาระ ขั้นตอน การจัดกิจกรรม สื่ออุปกรณ์ และ การประเมินผล พบว่า แผนการจัดกิจกรรมการเล่นแบบชี้แนะร่วมกับลูสพาร์ตส์นอกห้องเรียน มีค่า IOC อยู่ที่ 0.6 - 1 ค่าเฉลี่ยรายฉบับเท่ากับ 0.949 และแผนการจัดกิจกรรมกลางแจ้งแบบปกติ มีค่า IOC อยู่ที่ 0.6 - 1 ค่าเฉลี่ยรายฉบับเท่ากับ 0.907 แสดงว่า มีความเหมาะสมสอดคล้องตามเกณฑ์ที่กำหนด ผู้วิจัยนำแบบวัดพฤติกรรมการเล่นแบบร่วมมือรวมพลังของเด็กอนุบาลมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ โดยมีประเด็นปรับปรุงแก้ไข ดังนี้

ตารางที่ 13 ข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ (แผนการจัดกิจกรรม)

ข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ	สิ่งที่ผู้วิจัยปรับปรุงแก้ไข
1. ปรับภาษาจากคำว่า อิม เป็นใช้คำว่าหัวเรื่อง	ผู้วิจัยปรับภาษาจากคำว่า อิม เป็น หัวเรื่องของแผน กลุ่มทดลอง
2. สื่ออุปกรณ์ในแต่ละหัวเรื่องควรระบุไว้ในแต่ละแผน เพื่อให้แผนมีความเฉพาะ ไม่ต้องย้อนไปดูที่ตาราง	ผู้วิจัยปรับแก้แผนโดยระบุสื่ออุปกรณ์ลงในแผนแต่ละแผนเพื่อให้แผนมีความเฉพาะของแผนกลุ่มทดลอง
3. เพิ่มคำถามในแต่ละขั้นให้กระตุ้นพฤติกรรมที่พึงประสงค์ตามวัตถุประสงค์	ผู้วิจัยเพิ่มคำถามกระตุ้นพฤติกรรมในแต่ละขั้นการสอนของแผนกลุ่มทดลอง
4. ควรแบ่งเวลาที่ใช้ในแต่ละขั้นให้ชัดเจน ว่าแต่ละขั้นใช้เวลากี่นาที	ผู้วิจัยแบ่งช่วงเวลาตามขั้นการสอนโดยขั้นที่ 1 (2 นาที) ขั้นที่ 2 (3 นาที) ขั้นที่ 3 (30 นาที) ขั้นที่ 4 (5 นาที) ทั้งกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง

2) ผู้วิจัยนำแผนการจัดกิจกรรมการเล่นแบบชี้แนะร่วมกับลูสพาร์ตส์ที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไข ตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิไปทดลองนำร่องกับเด็กวัยอนุบาล 3 จำนวน 20 คน ที่กำลังศึกษาในภาคการศึกษาปลาย ปีการศึกษา 2563 โรงเรียนสิทธิพยากรณ์ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแผนการจัดกิจกรรม ในด้านวัตถุประสงค์ เนื้อหา

สาระ ขั้นตอนการจัดกิจกรรม สื่อ ระยะเวลาที่ใช้ในการจัดกิจกรรม และการประเมินผล ตลอดจน ปัญหาที่พบระหว่างการจัดกิจกรรม โดยผู้วิจัยพบว่า นำมาทดลองใช้ได้ หัวเรื่อง บ้านแสนสุข ซึ่งประกอบด้วยแผนการจัดกิจกรรมการเล่นแบบชี้แนะร่วมกับลูสพาสต์

ผลการนำร่อง พบว่า มีปัญหาในการจัดกิจกรรม ขั้นที่ 3 การเล่นร่วมกัน เด็กเล่นร่วมกัน ตามเป้าหมายที่เด็กตกลงร่วมกัน ขั้นนี้ผู้วิจัยพบว่า ให้เวลาเด็กทำกิจกรรมน้อยเกินไป เด็กยังมีความสนุกสนานในการสร้างสรรค์ผลงาน ผู้วิจัยจึงศึกษาข้อมูลในเรื่องการจัดสรรเวลาการจัดกิจกรรมเพิ่มเติม พบว่า กิจกรรมกลางแจ้งที่เด็กมีอิสระเลือกเล่นเสรีควรใช้เวลา 40 - 60 นาที เพื่อช่วยให้เด็ก รู้จักเลือกตัดสินใจ คิดแก้ปัญหา และคิดสร้างสรรค์ (สำนักงานวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, 2560) ผู้วิจัยปรับแก้โดยการปรับเพิ่มระยะเวลาในการจัดกิจกรรมในขั้นที่ 3 จากเดิมใช้เวลา 20 นาที เป็น 30 นาที

3) ผู้วิจัยนำผลที่ได้จากการตรวจสอบคุณภาพและผลการนำร่องแผนการจัดกิจกรรมการเล่นแบบชี้แนะร่วมกับลูสพาสต์ มาปรับปรุงแผนการจัดกิจกรรมการเล่นแบบชี้แนะร่วมกับลูสพาสต์ กลางแจ้งให้สมบูรณ์พร้อมใช้ในการดำเนินการวิจัย (ตารางที่ 14)

ตารางที่ 14 รายละเอียดขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเล่นแบบชี้แนะร่วมกับลูสพาสต์กลางแจ้งและการจัดกิจกรรมกลางแจ้งแบบปกติ

การจัดกิจกรรมการเล่นแบบชี้แนะ ร่วมกับลูสพาสต์กลางแจ้ง	การจัดกิจกรรมกลางแจ้ง แบบปกติ
ขั้นที่ 1 การเตรียมความพร้อม (2 นาที) ครูจัดเตรียมสภาพแวดล้อม แนะนำหัวเรื่อง ของการเล่น และสร้างข้อตกลงก่อนการเล่น	ขั้นที่ 1 เด็กอบอุ่นร่างกาย (2 นาที) ครูนำเด็กอบอุ่นร่างกายก่อน การเล่น
ขั้นที่ 2 การให้เด็กสำรวจอุปกรณ์ (3 นาที) ครูจัดเตรียมอุปกรณ์ให้เด็กสำรวจ และครู แนะนำอุปกรณ์ลูสพาสต์ให้เด็กรู้จัก เด็กแบ่งกลุ่ม การเล่นร่วมกันในกลุ่มย่อย กระตุ้นให้เด็กระดมสมองใน การตั้งเป้าหมายการเล่นร่วมกัน	ขั้นที่ 2 ครูทบทวนข้อตกลง (3 นาที) ครูทบทวนข้อตกลงในการเล่น โดยเน้นย้ำในเรื่องความปลอดภัย
ขั้นที่ 3 การเล่นร่วมกัน (30 นาที) ครูเข้าไปร่วมเล่นและกระตุ้นด้วยการให้ คำแนะนำ ตั้งคำถาม หรือขยายประสบการณ์ โดยเด็ก แต่ละกลุ่มร่วมกันเล่นตามเป้าหมายที่ตกลงร่วมกัน	ขั้นที่ 3 เด็กเล่นอย่างอิสระ (30 นาที) ครูดูแลความปลอดภัยของเด็ก ระหว่างที่เด็กเล่น
ขั้นที่ 4 การให้เด็กเก็บอุปกรณ์ (5 นาที) ครูให้สัญญาณการหยุดเล่น เด็กช่วยกันเก็บ อุปกรณ์ ทำความสะอาดร่างกายและแลกเปลี่ยน ความคิดเห็นจากการเล่น	ขั้นที่ 4 ครูให้สัญญาณหยุดเล่น (5 นาที) ครูให้สัญญาณหยุดเล่น และ พาเด็กไปทำความสะอาดร่างกาย

4. การสร้างเครื่องมือและการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลคือแบบวัดพฤติกรรมการเล่นแบบร่วมมือรวมพลังของเด็กอนุบาล ผู้วิจัยดำเนินการสร้างเครื่องมือ ดังนี้

4.1 ศึกษาแนวคิด เอกสาร และข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาพฤติกรรมการเล่นแบบร่วมมือรวมพลังของเด็กอนุบาล จากเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อพัฒนารอบแนวคิดด้านเนื้อหาของแบบวัดพฤติกรรมการเล่นแบบร่วมมือรวมพลังของเด็กอนุบาล

4.2 สร้างแบบวัดพฤติกรรมการเล่นแบบร่วมมือรวมพลังของเด็กอนุบาล มีลักษณะเป็นมาตรประมาณค่าแบบบรรยาย 3 ระดับ ประกอบด้วยพฤติกรรมร่วมมือรวมพลัง 3 ด้าน ได้แก่ การแบ่งปัน การเจรจาต่อรอง และการทำตามกฎกติกา บันทึกคะแนนตามเกณฑ์การให้คะแนน พฤติกรรมการเล่นแบบร่วมมือรวมพลัง กำหนดสถานการณ์ในการประเมิน 2 สถานการณ์ ได้แก่ กิจกรรมกลางแจ้ง และกิจกรรมเสรี โดยกำหนดสถานการณ์การเล่นในการประเมิน ดังนี้

1) กำหนดประเด็นย่อยของพฤติกรรมการเล่นแบบร่วมมือรวมพลังที่ศึกษามีรายละเอียด ดังนี้

1.1) ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมการเล่นแบบร่วมมือรวมพลังด้านการแบ่งปัน การเจรจาต่อรอง และการทำตามกฎกติกา จากเอกสารตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อเลือกประเด็นย่อยของพฤติกรรมการเล่นแบบร่วมมือรวมพลังแต่ละด้าน

1.2) ผู้วิจัยกำหนดพฤติกรรมที่คาดหวังในแต่ละสถานการณ์ ดังนี้

(1) พฤติกรรมการแบ่งปัน

(2) พฤติกรรมการเจรจาต่อรอง

(3) พฤติกรรมการทำตามกฎกติกา

2) กำหนดตัวบ่งชี้และสถานการณ์ในการประเมินพฤติกรรมการเล่นแบบร่วมมือรวมพลัง

ตารางที่ 15 รายละเอียดพฤติกรรมบ่งชี้และสถานการณ์ที่ใช้ในการวัดพฤติกรรมการเล่นแบบร่วมมือรวมพลัง

พฤติกรรมการเล่น แบบร่วมมือรวมพลัง	รายละเอียดพฤติกรรมบ่งชี้	สถานการณ์ การเก็บข้อมูล
1. การแบ่งปัน		1. กิจกรรมกลางแจ้ง
1.1 การให้ของเล่น	เด็กให้ของเล่น หรือวัสดุ อุปกรณ์ ที่เป็นของส่วนรวมแก่เพื่อน เมื่อเข้าใจว่าเพื่อนต้องการ	2. กิจกรรมเสรี
1.2 การรอคอย	เด็กรอคอยโอกาสในการใช้ของเล่น วัสดุ อุปกรณ์ต่อจากเพื่อน	

ตารางที่ 15 (ต่อ) รายละเอียดพฤติกรรมบ่งชี้และสถานการณ์ที่ใช้ในการวัดพฤติกรรมการเล่นแบบร่วมมือรวมพลัง

พฤติกรรมการเล่น แบบร่วมมือรวมพลัง	รายละเอียดพฤติกรรมบ่งชี้	สถานการณ์ การเก็บข้อมูล
2. การเจรจาต่อรอง		1. กิจกรรมกลางแจ้ง
2.1 การรับฟังและแสดง ความคิดเห็น	เด็กรับฟังและแสดงความคิดเห็นของ ตนร่วมกับเพื่อน	2. กิจกรรมเสรี
2.2 การมีส่วนร่วมในการ ตัดสินใจ	เด็กมีส่วนร่วมในการตัดสินใจกับเพื่อน ในกลุ่ม	
3. การทำตามกฎกติกา		
3.1 การปฏิบัติตาม ข้อตกลง	เด็กปฏิบัติตามข้อตกลงที่กำหนดไว้ ร่วมกัน	
3.2 การเก็บของเล่น	เด็กเก็บของเล่นหลังได้ยินเสียง สัญญาณ โดยไม่ต้องเตือน	

3) กำหนดเกณฑ์การให้คะแนนพฤติกรรมการเล่นแบบร่วมมือรวมพลัง ดังนี้
ให้ 2 คะแนน เมื่อเด็กแสดงพฤติกรรมการเล่นแบบร่วมมือรวมพลัง ทันที
ด้วยตนเองแม้ไม่มีผู้กระตุ้น หรือให้คำแนะนำ

ให้ 1 คะแนน เมื่อเด็กแสดงพฤติกรรมการเล่นแบบร่วมมือรวมพลัง เมื่อมีผู้
กระตุ้นหรือให้แนะนำ

ให้ 0 คะแนน เมื่อเด็กไม่แสดงพฤติกรรมการเล่นแบบร่วมมือรวมพลัง แม้มี
ผู้กระตุ้นหรือให้คำแนะนำ

4.3 การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย มีขั้นตอนดังนี้

1) ผู้วิจัยตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือโดยนำแบบวัดพฤติกรรมการเล่นแบบร่วมมือรวมพลัง ที่สร้างขึ้นไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบความถูกต้องในเบื้องต้น จากนั้นให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน พิจารณาความตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) ความสอดคล้องระหว่างรูปแบบเครื่องมือกับพฤติกรรมที่ต้องการสังเกต ความเหมาะสมในการภาษา การตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของแบบวัดพฤติกรรมการเล่นแบบร่วมมือรวมพลัง ใช้ดัชนี IOC (item objective congruence) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล ดังนี้

3.1.1) แบบวัดพฤติกรรมการเล่นแบบร่วมมือรวมพลังของเด็กอนุบาล ซึ่งเป็นแบบวัดการปฏิบัติที่มีลักษณะเป็นคำสั่งเชิงปฏิบัติการภายใต้สถานการณ์จำลอง จำนวน 2 สถานการณ์ ประกอบด้วย สถานการณ์การเล่นอิสระนอกห้องเรียน (กิจกรรมกลางแจ้ง) และ การเล่นอิสระใน

ห้องเรียน (กิจกรรมเสรี) ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือโดยนำแบบวัดพฤติกรรมการเล่นแบบร่วมมือรวมพลังที่สร้างขึ้นไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบความถูกต้องในเบื้องต้น จากนั้นนำไปตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) โดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 คน พบว่า ค่า IOC เท่ากับ 0.6 - 1 ค่าเฉลี่ยรายฉบับเท่ากับ 0.943 แสดงว่า มีความเหมาะสมสอดคล้องตามเกณฑ์ที่กำหนด

1.2) พฤติกรรมการเล่นแบบร่วมมือรวมพลัง 3 องค์ประกอบ ได้แก่ การแบ่งปัน การเจรจาต่อรอง และการทำตามกฎกติกา ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือโดยนำแบบวัดพฤติกรรมการเล่นแบบร่วมมือรวมพลัง ที่สร้างขึ้นไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบความถูกต้องในเบื้องต้น จากนั้นนำไปตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) โดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 คน พบว่า ค่า IOC เท่ากับ 1 แสดงว่า มีความเหมาะสมสอดคล้องตามเกณฑ์ที่กำหนด

2) นำแบบวัดพฤติกรรมการเล่นแบบร่วมมือรวมพลังของเด็กอนุบาลมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ โดยมีประเด็นปรับปรุงแก้ไข ดังนี้

ตารางที่ 16 ข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ (เครื่องมือ)

ข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ	สิ่งที่ผู้วิจัยปรับปรุงแก้ไข
1. การประเมินสถานการณ์ ควรมีแนวทางการแบ่งเวลาในแต่ละระยะ	ผู้วิจัยปรับแก้โดยการแบ่งเวลาเป็น ระยะที่ 1 สังเกต 5 นาที ระยะที่ 2 สังเกต 30 นาที และ ระยะที่ 3 สังเกต 5 นาที
2. สถานการณ์การเล่นอิสระในห้องเรียนสามารถเลือกวัดได้ในมุมใดมุมหนึ่งได้โดยใส่สถานการณ์ที่ต้องการวัด 3 ระยะ โดยเลือกมุมที่เด็กได้เล่นร่วมกัน โดยแนะนำให้ใช้มุมบล็อกในการเก็บข้อมูล	ผู้วิจัยปรับแก้โดยการเลือกใช้มุมบล็อกในการประเมินสถานการณ์การเล่นอิสระในห้องเรียนโดยใส่สถานการณ์ที่ต้องการวัด 3 ระยะ
3. การประเมินนอกห้องเรียนไม่ควรประเมินเครื่องเล่นสนามเนื่องจากเด็กไม่ค่อยได้เล่นด้วยกัน แนะนำให้ประเมินจากกิจกรรมเล่นน้ำเล่นทรายและบ้านจำลอง	ผู้วิจัยปรับแก้การประเมินนอกห้องเรียน โดยประเมินจากกิจกรรมเล่นน้ำเล่นทรายและบ้านจำลอง

3) ผู้วิจัยปรับปรุงตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ และปรับสถานการณ์ที่ใช้ในแบบวัดให้มีความเหมาะสมมากยิ่งขึ้นแล้วนำแบบวัดพฤติกรรมการเล่นแบบร่วมมือรวมพลังของเด็กอนุบาลที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้กับเด็กที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 20 คน

4) ผู้วิจัยนำแบบวัดพฤติกรรมการเล่นแบบร่วมมือรวมพลังของเด็กอนุบาลที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองนำร่องกับเด็กชั้นอนุบาล 3 ที่กำลังศึกษาในภาคการศึกษาปลาย ปีการศึกษา 2563 โรงเรียนสิทธิพยากรณ์ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

พระนครศรีอยุธยา เขต 1 จำนวน 20 คน เป็นเด็กที่มีลักษณะใกล้เคียงกลุ่มตัวอย่างแต่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง เพื่อนำผลที่ได้มาหาค่าความเที่ยง

4.1) ผู้วิจัยหาค่าความเที่ยงแบบความสอดคล้องภายในของเครื่องมือ โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ผลที่ได้เท่ากับ 0.831 แสดงให้เห็นว่า แบบวัดพฤติกรรมการเล่นแบบร่วมมือรวมพลังของเด็กก่อนุบาลฉบับนี้มีความเที่ยงสูง

4.2) ผู้วิจัยหาค่าความเที่ยงของความสอดคล้องระหว่างผู้ประเมิน (Inter-rater reliability) โดยให้ผู้ประเมิน 1 คน สังเกตและวัดพฤติกรรมร่วมกับผู้วิจัย ซึ่งเกณฑ์การเลือกผู้ประเมินร่วมกับผู้วิจัย คือ เป็นผู้ที่จบการศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาการศึกษาปฐมวัย เท่าเทียมกับผู้วิจัย สรุปผลคะแนนการวัดพฤติกรรมของผู้ประเมินทั้ง 2 คน แล้วนำมาประเมินหาค่าความเที่ยงของความสอดคล้องระหว่างผู้ประเมิน โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product moment correlation Coefficient) มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.846 แสดงให้เห็นว่า เครื่องมือมีความสอดคล้องระหว่างผู้ประเมินสูง

4.3) ผู้วิจัยหาค่าความเที่ยงภายในของผู้ประเมิน (Intra-rater reliability) เป็นการหาค่าความเที่ยงของเครื่องมือโดยนำเครื่องมือชุดเดียวกัน ไปวัดพฤติกรรมกับเด็กกลุ่มเดียวกันสองครั้ง ในเวลาที่ต่างกัน ผู้ประเมินคนเดียวกัน โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product moment correlation Coefficient) มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.826 แสดงให้เห็นว่า เครื่องมือมีความเที่ยงภายในผู้ประเมินสูง

5) นำแบบวัดพฤติกรรมการเล่นแบบร่วมมือรวมพลังของเด็กก่อนุบาลมาปรับปรุงแก้ไขเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยต่อไป

4.4 การพิทักษ์สิทธิของตัวอย่างวิจัย

ผู้วิจัยส่งโครงร่างวิทยานิพนธ์เพื่อรับการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในคน เมื่อผ่านการอนุมัติ ผู้วิจัยได้ทำการพิทักษ์สิทธิของกลุ่มตัวอย่าง โดยแนะนำตัวชี้แจงผู้เข้าร่วมการวิจัยทราบวัตถุประสงค์และขั้นตอนการวิจัย พร้อมทั้งลงนามยินยอมและขอความร่วมมือในการรวบรวมข้อมูล โดยชี้แจงสิทธิที่กลุ่มตัวอย่างสามารถเข้าร่วมการวิจัย หรือสามารถปฏิเสธที่จะไม่เข้าร่วมการวิจัยในครั้งนี้ได้ โดยไม่มีผลต่อการบริการใด ๆ ที่จะได้รับ สำหรับข้อมูลที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้จะไม่มีการเปิดเผยให้เกิดความเสียหายแก่กลุ่มตัวอย่างที่ทำการวิจัย โดยผู้วิจัยเสนอการวิจัยในภาพรวมและนำมาใช้ประโยชน์ในการศึกษาเท่านั้น โดยมีเกณฑ์คัดเข้าตามรายละเอียดดังนี้

ผู้วิจัยชี้แจงวัตถุประสงค์และลักษณะของการจัดกิจกรรมการเล่นแบบชี้นำร่วมกับลูกสพตส์กลางแจ้ง และแจ้งวัตถุประสงค์และลักษณะของการจัดกิจกรรมกลางแจ้งแบบปกติให้กับผู้ที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยเพื่อให้เข้าใจผลของการจัดกิจกรรมที่มีต่อพฤติกรรมการเล่นแบบร่วมมือรวมพลังของเด็กก่อนุบาล โดยมีเกณฑ์คัดเข้าตามรายละเอียด ดังนี้

1) ตัวอย่างวิจัยกลุ่มที่ 1 เป็นนักเรียนชั้นอนุบาล 3/1 ที่มีได้ถูกระบุว่ามีความต้องการพิเศษ โรงเรียนวัดสว่างอารมณ์ โดยผู้ปกครองเป็นผู้ตัดสินใจและอนุญาตให้เข้าร่วมการจัดกิจกรรมกลางแจ้งแบบปกติ และลงนามยินยอมในหนังสือขออนุญาตที่ผู้วิจัยจัดให้เป็นรายบุคคล และได้มีการแจ้งให้ทราบว่าเมื่อตัวอย่างเข้าร่วมการวิจัยแล้วหากต้องการออกจากการวิจัยสามารถกระทำได้ตลอดเวลาโดยไม่มีผลกระทบใด ๆ ต่อตัวอย่าง

2) ตัวอย่างวิจัยกลุ่มที่ 2 เป็นนักเรียนชั้นอนุบาล 3/2 ที่มีได้ถูกระบุว่ามีความต้องการพิเศษ โรงเรียนวัดสว่างอารมณ์ โดยผู้ปกครองเป็นผู้ตัดสินใจและอนุญาตให้เข้าร่วมการจัดกิจกรรมการเล่นแบบชี้แนะร่วมกับลูสพาร์ตส์ และลงนามยินยอมในหนังสือขออนุญาตที่ผู้วิจัยจัดให้เป็นรายบุคคล และได้มีการแจ้งให้ทราบว่าเมื่อตัวอย่างเข้าร่วมการวิจัยแล้วหากต้องการออกจากการวิจัยสามารถกระทำได้ตลอดเวลาโดยไม่มีผลกระทบใด ๆ ต่อตัวอย่าง

เกณฑ์การคัดออก กรณีเด็กอนุบาลลาออกจากโรงเรียน หรือมีความประสงค์ที่จะออกจากการวิจัยไม่ว่าด้วยเหตุผลใดก็ตาม เด็กอนุบาลสามารถออกจากการวิจัยได้โดยไม่มีผลกระทบต่อตัวเด็กแต่อย่างไร

ข้อมูลจากแบบวัดพฤติกรรมเด็ก ผู้วิจัยมีหนังสือชี้แจงข้อมูลเกี่ยวกับงานวิจัย และขออนุญาตผู้ปกครองเป็นลายลักษณ์อักษรโดยระบุข้อความชี้แจงว่า “ข้อมูลที่ได้จากการสังเกตและประเมินพฤติกรรมเด็กจะถูกนำไปใช้เพื่อพัฒนาการจัดกิจกรรมการเล่นแบบชี้แนะร่วมกับลูสพาร์ตส์ที่มีต่อพฤติกรรมการเล่นแบบร่วมมือรวมพลังของเด็กอนุบาล โดยไม่มีผลกระทบต่อสถานภาพของเด็กและผู้ปกครอง ทั้งนี้หากมีข้อมูลส่วนบุคคลปรากฏขึ้นผู้วิจัยจะปกปิดชื่อหรือข้อมูลส่วนบุคคลแล้วนำเสนอเป็นนามสมมติแทน” ขออนุญาตถ่ายภาพเพื่อประโยชน์ในการศึกษา และข้อมูลอื่นทั้งหมดที่เกิดขึ้นในการวิจัยไม่ว่าจะเป็นส่วนที่เกี่ยวกับเด็กหรือผู้ปกครองจะถือเป็นความลับเกณฑ์การคัดออก

กรณีเด็กอนุบาลลาออกจากโรงเรียน หรือมีความประสงค์ที่จะออกจากการวิจัยไม่ว่าด้วยเหตุผลใดก็ตาม เด็กอนุบาลสามารถออกจากการวิจัยได้โดยไม่มีผลกระทบต่อตัวเด็กแต่อย่างไร

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยการดำเนินการเป็น 3 ระยะ ดังนี้

1) ระยะเก็บข้อมูลก่อนการทดลอง ผู้วิจัยวัดพฤติกรรมการเล่นแบบร่วมมือรวมพลังของตัวอย่าง ก่อนการทดลองโดยการสังเกตเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 6 คน ใช้เวลาในการสังเกตกลุ่มละ 40 นาที เป็นระยะเวลา 1 สัปดาห์ ทั้งกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง

2) ระยะทำการทดลอง ผู้วิจัยดำเนินการทดลองตามแผนการสอน โดยจัดกิจกรรมให้กับกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม สัปดาห์ละ 5 วัน วันละ 40 นาที ใช้ระยะเวลา 10 สัปดาห์

3) ระยะเก็บข้อมูลหลังการทดลอง ผู้วิจัยวัดพฤติกรรมการเล่นแบบร่วมมือรวมพลังของตัวอย่าง หลังการทดลองโดยการสังเกตเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 6 คน ใช้เวลาในการสังเกตกลุ่มละ 40 นาที เป็นระยะเวลา 1 สัปดาห์ ทั้งกลุ่มควบคุมและกลุ่ม

6. การวิเคราะห์และนำเสนอข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูลมาวิเคราะห์และนำเสนอข้อมูลดังนี้

6.1 แบบวัดพฤติกรรมการเล่นแบบร่วมมือรวมพลัง ดำเนินการรวบรวมและนำข้อมูลมาวิเคราะห์ค่าทางสถิติโดยหาค่าเฉลี่ย (M) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) และการทดสอบค่าที่ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์และนำเสนอข้อมูลด้วยตารางประกอบความเรียง ดังนี้

1) วิเคราะห์ค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมการเล่นแบบร่วมมือรวมพลัง ของกลุ่มทดลองที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเล่นแบบขึ้นเเนะร่วมกับลูสพารตส์กลางแจ้งและกลุ่มควบคุมที่ได้รับการจัดกิจกรรมกลางแจ้งแบบปกติโดยคำนวณหาค่าเฉลี่ย (M) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) แล้วนำค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมการเล่นแบบร่วมมือรวมพลัง มาเปรียบเทียบโดยทดสอบค่าที่แบบกลุ่มตัวอย่างที่เป็นอิสระต่อกัน (Independent sample t-test)

2) วิเคราะห์ค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมการเล่นแบบร่วมมือรวมพลังของกลุ่มทดลองก่อนและหลังได้รับการจัดกิจกรรมการเล่นแบบขึ้นเเนะร่วมกับลูสพารตส์ โดยคำนวณหาค่าเฉลี่ย (M) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) แล้วนำค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมการเล่นแบบร่วมมือรวมพลัง มาเปรียบเทียบโดยทดสอบค่าที่แบบกลุ่มตัวอย่างที่ไม่เป็นอิสระต่อกัน (Dependent sample t-test)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัย เรื่อง ผลการจัดกิจกรรมการเล่นแบบชี้แนะร่วมกับลูสพาร์ตส์นอกห้องเรียนที่มีต่อพฤติกรรมการเล่นแบบร่วมมือรวมพลังของเด็กอนุบาล ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบวัดพฤติกรรมการเล่นแบบร่วมมือรวมพลัง จากนั้นนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ผล และนำเสนอข้อมูล ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมการเล่นแบบร่วมมือรวมพลังกลุ่มทดลองก่อนและหลังได้รับการจัดกิจกรรมการเล่นแบบชี้แนะร่วมกับลูสพาร์ตส์นอกห้องเรียน
2. ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมการเล่นแบบร่วมมือรวมพลังระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงบรรยาย

1. ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมการเล่นแบบร่วมมือรวมพลังกลุ่มทดลองก่อนและหลังได้รับการจัดกิจกรรมการเล่นแบบชี้แนะร่วมกับลูสพาร์ตส์กลางแจ้ง

ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมการเล่นแบบร่วมมือรวมพลังกลุ่มทดลองก่อนและหลังได้รับการจัดกิจกรรมการเล่นแบบชี้แนะร่วมกับลูสพาร์ตส์นอกห้องเรียน พบว่าค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมการเล่นแบบร่วมมือรวมพลังกลุ่มทดลองหลังได้รับการจัดกิจกรรมการเล่นแบบชี้แนะร่วมกับลูสพาร์ตส์นอกห้องเรียนสูงกว่าก่อนทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยก่อนการทดลองเด็กกลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมการเล่นแบบร่วมมือรวมพลัง เท่ากับ 10.79 หลังการทดลองมีค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมการเล่นแบบร่วมมือรวมพลัง เท่ากับ 20.66

เมื่อพิจารณาแต่ละองค์ประกอบ พบว่า ค่าเฉลี่ยคะแนนสูงขึ้นทั้ง 3 องค์ประกอบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยก่อนการทดลอง ค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมด้านการแบ่งปัน เท่ากับ 3.41 หลังการทดลอง เท่ากับ 7.45 ค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมด้านการเจรจาต่อรอง ก่อนการทดลอง เท่ากับ 2.91 หลังการทดลอง เท่ากับ 6.58 และค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมด้านการทำตามกฎกติกา ก่อนการทดลองเท่ากับ 4.45 หลังการทดลองเท่ากับ 6.62 (ตารางที่ 17)

ตารางที่ 17 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมการเล่นแบบร่วมมือรวมพลังกลุ่มทดลองก่อนและหลังได้รับการจัดกิจกรรมการเล่นแบบชี้แนะร่วมกับลูสพาร์ตส์กลางแจ้ง

พฤติกรรมการเล่น แบบร่วมมือรวมพลัง	n	ก่อนการทดลอง (n=24)		หลังการทดลอง (n=24)		t	p
		M	SD	M	SD		
การแบ่งปัน	24	3.41	1.71	7.45	.83	10.37	.000*
การเจรจาต่อรอง	24	2.91	1.24	6.58	1.10	10.79	.000*
การทำตามกฎกติกา	24	4.45	1.44	6.62	1.09	5.85	.000*
รวม	24	10.79	1.55	20.66	1.73	20.72	.000*

**p < .05

2. ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมการเล่นแบบร่วมมือรวมพลังระหว่างกลุ่ม

ทดลองและกลุ่มควบคุม

ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมการเล่นแบบร่วมมือรวมพลังระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม พบว่า ค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมการเล่นแบบร่วมมือรวมพลังของเด็กกลุ่มทดลองหลังจากได้รับการจัดกิจกรรมการเล่นแบบชี้แนะร่วมกับลูสพาร์ตส์นอกห้องเรียนสูงกว่าเด็กกลุ่มควบคุมที่ได้รับการจัดกิจกรรมกลางแจ้งแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยกลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมการเล่นแบบร่วมมือรวมพลัง เท่ากับ 20.66 กลุ่มควบคุมมีค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมการเล่นแบบร่วมมือรวมพลัง เท่ากับ 16.54

เมื่อพิจารณาแต่ละองค์ประกอบ พบว่า ค่าเฉลี่ยคะแนนของกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุม ทั้ง 3 องค์ประกอบ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยหลังการทดลอง ค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมด้านการแบ่งปัน กลุ่มควบคุม เท่ากับ 6.41 กลุ่มทดลอง เท่ากับ 7.45 ค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมด้านการเจรจาต่อรอง กลุ่มควบคุม เท่ากับ 4.20 กลุ่มทดลอง เท่ากับ 6.58 และค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมด้านการทำตามกฎกติกา กลุ่มควบคุม เท่ากับ 5.91 กลุ่มทดลอง เท่ากับ 6.62 (ตารางที่ 18)

ตารางที่ 18 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมการเล่นแบบร่วมมือรวมพลังระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

พฤติกรรมการเล่น แบบร่วมมือรวมพลัง	กลุ่มควบคุม (n=24)		กลุ่มทดลอง (n=24)		t	p
	M	SD	M	SD		
การแบ่งปัน	6.41	1.05	7.45	.83	3.78	.000*
การเจรจาต่อรอง	4.20	.58	6.58	1.10	9.32	.000*
การทำตามกฎกติกา	5.91	.97	6.62	1.09	2.36	.022*
รวม	16.54	1.53	20.66	1.73	8.72	.000*

**p < .05

3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงบรรยาย

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลพฤติกรรมการเล่นแบบร่วมมือรวมพลังของกลุ่มตัวอย่างประกอบด้วยพฤติกรรมร่วมมือรวมพลัง 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการแบ่งปัน ด้านการเจรจาต่อรอง และด้านการทำตามกฎกติกา สรุปได้ดังนี้

3.1 ด้านการแบ่งปัน

1) ระยะต้น (สัปดาห์ที่ 1-3) ผู้วิจัยพบว่า เด็กมีพฤติกรรมการหวงของในระยะนี้บ่อยครั้ง สังเกตได้จากพฤติกรรมการไม่แบ่งของเล่นให้เพื่อนกลุ่มอื่น หรือแม้กระทั่งการแบ่งของให้เพื่อนในกลุ่มเดียวกัน เด็กมีพฤติกรรมการหยิบใช้สื่อบริโภคเล่นเกินความจำเป็น ส่งผลให้เพื่อนกลุ่มอื่นที่หยิบสื่อบางชนิดไม่ทันก็จะได้เล่นสื่อนั้น ๆ บ่อยครั้งที่เกิดเหตุการณ์ทะเลาะกันในเรื่องการแย่งสื่อบริโภคเล่น เด็กไม่รอคอยที่จะใช้สื่อบริโภคจากเพื่อน พบพฤติกรรมการแก้ปัญหาที่ไม่เหมาะสม เช่น การดึงของเล่นออกจากมือเพื่อนในขณะที่เพื่อนเล่นอยู่ รวมไปถึงการแย่งของเล่น ยกตัวอย่างเช่น “เราจะไม่เล่นกับเธอถ้าเธอไม่ให้สื่อบริโภคเรา” มีการขว้างปาสิ่งของใส่เพื่อนเมื่อไม่ได้ดังใจตนเอง

2) ระยะกลาง (สัปดาห์ที่ 4-7) ผู้วิจัยพบว่า เด็กส่วนใหญ่มีพฤติกรรมการเล่นแบบร่วมมือรวมพลังเพิ่มขึ้นเมื่อเปรียบเทียบกับระยะต้น เด็กมีพฤติกรรมการเล่นแบบร่วมมือรวมพลังให้เพื่อนมากขึ้น เมื่อเพื่อนบอกหรือขอว่าอยากเล่น มีหลายคนเสนอให้เพื่อนมาร่วมเล่นผลงานที่ตนเองสร้าง ยกตัวอย่างเช่น “มีใครอยากจะมาขึ้นยานอวกาศกับเราไหม” หรือ “เข้ามาเล่นกับเราได้นะ เราแบ่งให้เล่น” เด็กบางคนบอกเพื่อนให้รอและให้เหตุผลว่าตนเองกำลังจะใช้สื่อบริโภคเสร็จแล้ว ยกตัวอย่างเช่น “รอก่อนนะ เรา กำลังจะใช้เสร็จแล้ว” หรือ “เดี๋ยวเราใช้เสร็จแล้ว เราจะให้เล่น” แต่ยังมีพบพฤติกรรมเด็กบางส่วนที่กล่าวแรงเพื่อนให้รีบใช้สื่อนั้น เพื่อที่ตนเองจะได้ใช้สื่อบริโภคเร็วขึ้น ยกตัวอย่างเช่น “เมื่อไหร่เธอจะใช้สื่อบริโภคสักที” หรือ “ใช้สื่อบริโภคให้เร็ว ๆ หน่อยได้ไหม” รวมไปถึงบางคนไม่รอให้เพื่อนใช้สื่อบริโภคเสร็จ เด็กแสดง

อาการไม่พอใจเมื่อกล่าวแรงเพื่อนแล้วแต่เพื่อนยังไม่ให้สิ่งที่ตนต้องการ พบพฤติกรรมการแก้ปัญหาที่ไม่เหมาะสม เด็กแสดงอาการไม่พอใจเพื่อน ยกตัวอย่างเช่น “เราจะไม่เล่นกับเธอถ้าเธอไม่ให้สื่อเรา” หรือ “เราไม่เอาแล้ว ไม่ต้องเอามาให้เราแล้ว” มีการแสดงท่าทางหงุดหงิดและไม่รอสื่อจากเพื่อน โดยเดินไปหยิบสื่ออื่นมาใช้แทน

3) ระยะปลาย (สัปดาห์ที่ 8-10) ผู้วิจัยพบว่า เด็กมีพฤติกรรมการยินยอมแบ่งปันสื่อของตนให้กับเพื่อน เมื่อเพื่อนบอกว่าอยากเล่น มีหลายคนเสนอให้เพื่อนมาเล่นด้วย ยกตัวอย่างเช่น “มีใครอยากจะมาเล่นกับเราไหม” หรือ “เข้ามาเล่นกับเราได้นะ เราแบ่งให้เล่น” บางคนบอกเพื่อนให้รอพร้อมกับให้เหตุผลว่าตนเองกำลังจะเล่นเสร็จแล้ว โดยเด็กจะรีบใช้สื่อเพื่อไม่ให้เพื่อนรอนาน ยกตัวอย่างเช่น “เดี๋ยวเราใช้เสร็จแล้ว เราจะให้นะ” หรือ “เธอเอาอันนี้ไปเลยก็ได้เนาะ เดี๋ยวเราไปใช้อันอื่น” เด็กส่วนใหญ่สามารถรอคอยในการใช้สื่อต่อจากเพื่อนได้ โดยไม่กล่าวแรง และไม่แย่งสื่อจากเพื่อน มีการแก้ปัญหาโดยการเปลี่ยนไปใช้สื่อชนิดอื่นก่อนระหว่างรอเพื่อนใช้สื่อเสร็จ ไม่พบพฤติกรรมทะเลาะกันขณะเล่น

3.2 ด้านการเจรจาต่อรอง

1) ระยะต้น (สัปดาห์ที่ 1-3) ผู้วิจัยพบว่า เด็กมีพฤติกรรมไม่รับฟังความคิดเห็นของเพื่อนที่ร่วมเล่นด้วยกันทั้งในกลุ่มเดียวกันและระหว่างกลุ่ม เด็กจะแสดงพฤติกรรมทำตามใจตนเอง เด็กส่วนใหญ่ไม่ร่วมตัดสินใจ และไม่แสดงความคิดเห็น พบพฤติกรรมการแก้ไขปัญหาที่ไม่เหมาะสม เช่น เมื่อเพื่อนในกลุ่มมีความเห็นไม่ตรงกับตนเอง เด็กจะไม่ฟังความคิดเห็นของเพื่อน ยกตัวอย่างเช่น “ถ้าใครไม่สร้างผลงานตามที่เราบอกก็ไปอยู่กลุ่มอื่น” หรือ “เราจะสร้างแบบนี้ใครอยากทำแบบอื่นก็ไปทำเอง” หรือ “ใครอยากทำแบบไหนก็ทำ เดี๋ยวเราจะไปสร้างผลงานเราเองคนเดียว” เด็กขาดการพูดคุยเจรจาต่อรองในการตั้งเป้าหมาย บ่อยครั้งที่ต้องเตือนให้เด็กระดมสมองและตั้งเป้าหมายการเล่นร่วมกัน รวมไปถึงมีพฤติกรรมแอบไปหยิบสื่อของเพื่อนกลุ่มอื่นโดยที่ไม่ได้รับอนุญาต

2) ระยะกลาง (สัปดาห์ที่ 4-7) ผู้วิจัยพบว่า เด็กส่วนใหญ่มีพฤติกรรมรับฟังความคิดเห็นของเพื่อนมากขึ้นเมื่อเปรียบเทียบกับระยะต้น เด็กรับฟังและแสดงความคิดเห็นขณะร่วมกันระดมสมองในการตั้งเป้าหมายการเล่นร่วมกัน แต่ยังพบพฤติกรรมการพูดแทรกขณะที่เพื่อนกำลังแสดงความคิดเห็น ยกตัวอย่างเช่น “ฟังเราก่อน เราจะพูดก่อน” หรือ “หยุดพูด ฟังเรา” เด็กจะไม่ยอมรับฟังเพื่อนถ้าตนเองยังไม่ได้แสดงความคิดเห็น หลายครั้งที่ยังพบว่าเด็กสร้างผลงานไม่ตรงกับที่ระดมสมองในการตั้งเป้าหมายการเล่นร่วมกัน มีการร่วมตัดสินใจในการเลือกสื่อไปใช้ภายในกลุ่ม มีการเจรจาต่อรองกันเพื่อให้ได้ประโยชน์ร่วมกัน มีการเจรจาต่อรองเพื่อแลกเปลี่ยนสิ่งของกัน ยกตัวอย่างเช่น “เราขอไม้กระดานจากกลุ่มเธอได้ไหม แล้วเราจะแบ่งไม้ไฟให้” หรือ “เธอเอาผ้าใบให้เราได้ไหม เดี๋ยวเราเอาผ้าให้” รวมไปถึงการเจรจาต่อรองในการแลกเปลี่ยนผลงานกันเล่น มีการพูดชักชวนให้เพื่อนกลุ่มอื่นสลับกันเล่นผลงานกับกลุ่มตนเองเมื่อสร้างผลงานเสร็จ ยกตัวอย่างเช่น

“เรามาสลับกันเล่นกันไหม” หรือ “เธอมาเล่นกับกลุ่มเราไหม” แต่ยังมีเด็กบางคนที่ยังไม่ยอมรับฟังความคิดเห็นเพื่อน พบพฤติกรรมการแก้ปัญหาที่ไม่เหมาะสม เด็กแสดงอาการไม่พอใจเพื่อนมีการขู่ว่าจะยกตัวอย่างเช่น “เราจะไม่เล่นกับเธอถ้าเธอไม่ยอมสร้างผลงานตามที่เราบอก” และขู่ว่าจะย้ายไปเล่นกับเพื่อนกลุ่มอื่น ยกตัวอย่างเช่น “เราจะไม่เล่นกับพวกเธอแล้ว เราจะไปอยู่กับกลุ่มอื่น”

3) ระยะปลาย (สัปดาห์ที่ 8-10) ผู้วิจัยพบว่า เด็กมีพฤติกรรมการเจรจาต่อรองมีการรับฟังและแสดงความคิดเห็นกันมากขึ้น ไม่พบพฤติกรรมการพูดแทรกขณะที่เพื่อนกำลังแสดงความคิดเห็น มีการตัดสินใจร่วมกันในการเลือกใช้สื่อและสร้างผลงาน ยกตัวอย่างเช่น “ผลงานชิ้นนี้เราใช้สื่ออันไหนสร้างดี” หรือ “ฉันว่าใช้สื่อแบบที่เธอบอกน่าจะดีนะ” พบการเจรจาต่อรองเพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในการเล่นผ่านการตัดสินใจร่วมกัน เช่น เด็ก ๆ ร่วมกันตัดสินใจในการใช้ผ้ามุ้งในการสร้างผลงานเป็นหลังคาบ้าน ยกตัวอย่างเช่น “เราใช้มุ้งมาทำเป็นหลังคาบ้านดีไหม” แต่เมื่อนำผ้ามุ้งไปใช้บริเวณที่เด็กเลือกสร้างผลงานพบว่ามีแสงแดดส่องผ่าน เด็กจึงร่วมกันปรึกษากันภายในกลุ่มว่าจะเปลี่ยนวัสดุเป็นผ้าใบ ยกตัวอย่างเช่น “เปลี่ยนใช้ผ้าใบไหม จะได้กันแดดได้” โดยเด็กมีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และตัดสินใจร่วมกันในการเปลี่ยนสื่อ รวมไปถึงการเจรจาต่อรองที่เกิดจากความขัดแย้งระหว่างการเล่น เช่น กลุ่มเด็กสองกลุ่มสร้างผลงานใกล้กันจนเกิดเป็นความขัดแย้งในการแย่งพื้นที่บริเวณนี้ เด็กมีการเจรจาต่อรองกันในการแก้ไขข้อขัดแย้งโดยการนำผลงานมาต่อกันและเล่นร่วมกันเป็นกลุ่มใหญ่ ยกตัวอย่างเช่น “เอาผลงานมาต่อกันแล้วเล่นด้วยกันก็ได้”

3.3 ด้านการทำตามกฎกติกา

1) ระยะต้น (สัปดาห์ที่ 1-3) ผู้วิจัยพบว่า เด็กส่วนใหญ่ร่วมกันสร้างข้อตกลงและปฏิบัติตามข้อตกลงได้ มีการเก็บสื่อลูสพาร์ตส์หลังได้ยีนสัญญาณ แต่ยังมีเด็กบางคนเมื่อได้ยีนสัญญาณแล้วยังคนเพิกเฉย และไม่เก็บสื่อลูสพาร์ตส์ บ่อยครั้งที่ต้องให้สัญญาณอีกรอบเด็กก็ยังคงเล่นต่อ จนต้องเดินมาเตือนเพื่อให้เด็กเก็บของเล่น เด็กบางคนไม่เก็บของเล่นไว้ที่เดิมตามที่ตกลงไว้ร่วมกัน

2) ระยะกลาง (สัปดาห์ที่ 4-7) ผู้วิจัยพบว่า เด็กมีพฤติกรรมร่วมกันสร้างข้อตกลงและปฏิบัติตามข้อตกลงได้ สังเกตจากการร่วมกันสร้างข้อตกลงและการเก็บสื่อลูสพาร์ตส์หลังได้ยีนสัญญาณ เด็กบางส่วนเตือนเพื่อนให้เก็บของเล่น ยกตัวอย่างเช่น “หมดเวลาแล้ว เก็บของเล่น” หรือ “เก็บของเล่นได้แล้ว” เด็กส่วนใหญ่เก็บของเล่นเข้าที่ตามที่ตกลงกันไว้ได้

3) ระยะปลาย (สัปดาห์ที่ 8-10) ผู้วิจัยพบว่า เด็กมีพฤติกรรมร่วมกันสร้างข้อตกลงและปฏิบัติตามข้อตกลงได้อย่างกระตือรือร้น สังเกตจากการปฏิบัติตามข้อตกลงในการเก็บของเล่นเข้าที่ และการเก็บสื่อลูสพาร์ตส์ทันทีหลังได้ยีนสัญญาณ

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง ผลการจัดกิจกรรมการเล่นแบบชี้แนะร่วมกับลูสพาร์ตส์นอกห้องเรียนที่มีต่อพฤติกรรมการเล่นแบบร่วมมือรวมพลังของเด็กอนุบาล มีวัตถุประสงค์เพื่อ เปรียบเทียบผลของการจัดกิจกรรมการเล่นแบบชี้แนะร่วมกับลูสพาร์ตส์นอกห้องเรียนและการจัดกิจกรรมกลางแจ้งที่มีต่อพฤติกรรมการเล่นแบบร่วมมือรวมพลังของเด็กอนุบาล ซึ่งจากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยต่าง ๆ ได้ตั้งสมมติฐานของการวิจัยว่า เด็กอนุบาลที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเล่นแบบชี้แนะร่วมกับลูสพาร์ตส์นอกห้องเรียนมีค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมการเล่นแบบร่วมมือรวมพลังสูงกว่าก่อนการทดลอง และเด็กอนุบาลที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเล่นแบบชี้แนะร่วมกับลูสพาร์ตส์นอกห้องเรียนมีค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมการเล่นแบบร่วมมือรวมพลังสูงกว่าเด็กที่ได้รับการจัดกิจกรรมกลางแจ้งแบบปกติ

ประชากรในการศึกษาครั้งนี้คือเด็กชั้นอนุบาลปีที่ 3 โรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 1 โรงเรียน ผู้วิจัยเลือกโรงเรียนแบบเจาะจงโดยใช้เกณฑ์ ดังนี้ 1) เป็นโรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนโดยใช้กิจกรรมหลัก 6 กิจกรรม 2) จัดกิจกรรมกลางแจ้งตามคู่มือหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน 3) จัดเวลาสำหรับกิจกรรมกลางแจ้งไม่น้อยกว่า 40 นาที 4) บริเวณโรงเรียนที่มีพื้นที่ธรรมชาติ มีพื้นที่ส่วนที่เป็นร่มเงาต้นไม้ 5) เป็นโรงเรียนที่อยู่นอกเขตเมือง และ 6) ผู้บริหารและครูให้ความร่วมมือในการวิจัยและอนุญาตให้ดำเนินการวิจัยตั้งแต่ต้นจนจบ ได้โรงเรียนวัดสว่างอารมณ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 3 ซึ่งกำลังศึกษาภาคการศึกษาปลาย ปีการศึกษา 2564 โรงเรียนในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 จำนวน 48 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง จำนวน 24 คน และกลุ่มควบคุมจำนวน 24 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบวัดพฤติกรรมการเล่นแบบร่วมมือรวมพลังของเด็กอนุบาล มีเกณฑ์การให้คะแนนแบบแยกประเด็นย่อย (Analytic Rubrics) ประเมินพฤติกรรมการเล่นแบบร่วมมือรวมพลัง 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการแบ่งปัน ด้านการเจรจาต่อรอง และด้านการทำตามกฎกติกา เป็นแบบวัดการปฏิบัติที่มีลักษณะเป็นคำสั่งเชิงปฏิบัติการภายใต้สถานการณ์จำลอง จำนวน 2 สถานการณ์ ประกอบด้วย สถานการณ์การเล่นกิจกรรมกลางแจ้ง จำนวน 1 สถานการณ์ 3 ระยะ และสถานการณ์การเล่นกิจกรรมเสรี จำนวน 1 สถานการณ์ 3 ระยะ เป็นการประเมินรายบุคคล ประกอบด้วยสถานการณ์ในการสังเกต 12 ข้อ

ผู้วิจัยวัดพฤติกรรมการเล่นแบบร่วมมือรวมพลังของกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม ก่อนทดลองด้วยแบบวัดพฤติกรรมการเล่นแบบร่วมมือรวมพลังของเด็กอนุบาล โดยดำเนินการเก็บข้อมูลก่อนการทดลอง 1 สัปดาห์ จากนั้นจึงได้ทำการทดลองจัดกิจกรรม โดยผู้วิจัยดำเนินการจัดกิจกรรมกลุ่มทดลองด้วยแผนการจัดกิจกรรมการเล่นแบบชี้แนะร่วมกับลูสพาร์ตส์ จำนวน 50 แผน กลุ่มควบคุมผู้วิจัยดำเนินการจัดกิจกรรมด้วยแผนการจัดกิจกรรมกลางแจ้งแบบปกติ จำนวน 50 แผน ดำเนินการทดลองเป็นเวลา 10 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 5 วัน และทำการวัดพฤติกรรมการเล่นแบบร่วมมือรวมพลังของเด็กกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม หลังทดลอง ด้วยแบบวัดพฤติกรรมการเล่นแบบร่วมมือรวมพลังของเด็กอนุบาล โดยดำเนินการเก็บข้อมูลหลังการทดลอง 1 สัปดาห์

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมการเล่นแบบร่วมมือรวมพลัง ด้านการแบ่งปัน ด้านการเจรจาต่อรอง และด้านการทำตามกฎกติกาของกลุ่มทดลอง ก่อนทดลองและหลังทดลองด้วยการทดสอบค่าที แบบกลุ่มตัวอย่างที่ไม่เป็นอิสระต่อกัน (Dependent sample t-test) และเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมการเล่นแบบร่วมมือรวมพลัง ทั้ง 3 ด้านระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมด้วยการทดสอบค่าที แบบกลุ่มตัวอย่างที่เป็นอิสระต่อกัน (Independent sample t-test)

สรุปผลการวิจัย

หลังทดลอง เด็กอนุบาลที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเล่นแบบชี้แนะร่วมกับลูสพาร์ตส์ มีค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมการเล่นแบบร่วมมือรวมพลัง ด้านการแบ่งปัน ด้านการเจรจาต่อรอง และด้านการทำตามกฎกติกา สูงกว่าก่อนทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

หลังทดลอง เด็กอนุบาลที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเล่นแบบชี้แนะร่วมกับลูสพาร์ตส์ มีค่าเฉลี่ยของคะแนนความพฤติกรรมการเล่นแบบร่วมมือรวมพลัง ด้านการแบ่งปัน ด้านการเจรจาต่อรอง และด้านการทำตามกฎกติกา สูงกว่าเด็กอนุบาลที่ได้รับการจัดกิจกรรมกลางแจ้งแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผลการวิจัย

ผู้วิจัยมีประเด็นในการอภิปราย ดังนี้

1. ประสิทธิภาพของการจัดกิจกรรมการเล่นแบบชี้แนะร่วมกับลูสพาร์ตส์นอกห้องเรียนที่มีต่อพฤติกรรมการเล่นแบบร่วมมือรวมพลังของเด็กอนุบาล

ผู้วิจัยวิเคราะห์หาความเชื่อมโยงระหว่าง การเล่นแบบชี้แนะร่วมกับลูสพาร์ตส์นอกห้องเรียนที่มีต่อพฤติกรรมการเล่นแบบร่วมมือรวมพลังของเด็กอนุบาล พบว่า การสอนแต่ละขั้นนำไปสู่พฤติกรรมการเล่นแบบร่วมมือรวมพลังของเด็กอนุบาลในด้านต่าง ๆ ได้แก่ ด้านการแบ่งปัน ด้านการเจรจาต่อรอง ด้านการทำตามกฎกติกา ดังนี้

1.1 ขั้นการเตรียมความพร้อม ครูเป็นผู้จัดเตรียมสภาพแวดล้อม สื่อวัสดุอุปกรณ์ ลูสพาร์ตส์ แนะนำหัวข้อเรื่องของการเล่นให้กับเด็ก และสร้างข้อตกลงร่วมกับเด็กก่อนการเล่น โดยครูกระตุ้นให้เด็กช่วยกันสร้างข้อตกลง ใช้คำถามปลายเปิดกระตุ้นความคิด “กิจกรรมการเล่นในวันนี้ เด็ก ๆ คิดว่าเราควรมีข้อตกลงอะไรบ้าง” นำไปสู่พฤติกรรมการเล่นแบบร่วมมือรวมพลังด้านการทำตามกฎกติกา เนื่องด้วยขั้นการเตรียมความพร้อมเป็นการเปิดโอกาสให้เด็กได้สร้างข้อตกลงด้วยตนเอง ทำให้เด็กพยายามควบคุมพฤติกรรมของตนให้อยู่ในข้อตกลงที่ตนมีส่วนร่วมในการสร้างข้อตกลงนั้น สอดคล้องกับ สมาคมอนุบาลศึกษาแห่งประเทศไทยในพระราชูปถัมภ์ (2560) ที่ระบุว่า การร่วมสร้างข้อตกลงก่อนการเล่นเป็นการสร้างวินัยให้กับเด็ก เด็กเรียนรู้ที่จะควบคุมตนเองให้เคารพและปฏิบัติตามกติกาตนได้อย่างเหมาะสมตามข้อตกลง เด็กเรียนรู้ที่จะยับยั้งชั่งใจและควบคุมตนเองให้ปฏิบัติตามกฎกติกาเพื่อให้สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข เมื่อเด็กได้รับการฝึกอย่างสม่ำเสมอ ต่อเนื่องเด็กจะพัฒนาเป็นคุณลักษณะนี้ติดตัวไป

1.2 ขั้นการให้เด็กสำรวจอุปกรณ์ ครูจัดเตรียมอุปกรณ์ให้เด็กสำรวจ และแนะนำอุปกรณ์ โดยให้เด็กเล่นร่วมกันในกลุ่มย่อย ครูกระตุ้นให้เด็กระดมสมองในการตั้งเป้าหมายการเล่นร่วมกัน ใช้คำถามปลายเปิดกระตุ้นพฤติกรรมสำรวจ เช่น “เด็ก ๆ สังเกตเห็นอุปกรณ์อะไรบ้าง” และ “เด็ก ๆ คิดว่าอุปกรณ์เหล่านี้สามารถนำไปเล่นอะไรได้บ้าง” ขั้นนี้นำไปสู่พฤติกรรมการเล่นแบบร่วมมือรวมพลัง ด้านการเจรจาต่อรอง เนื่องด้วยขั้นการให้เด็กสำรวจอุปกรณ์เป็นการเปิดโอกาสให้เด็กได้สำรวจสื่อลูสพาร์ตส์ เด็กได้เลือกทำกิจกรรมตามความสนใจอย่างอิสระและใช้เวลาเด็กในการสำรวจอย่างเต็มที่ มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น เด็กรับฟังความคิดเห็น แสดงความคิดเห็นของตนเองกับเพื่อนในกลุ่ม และร่วมกันตัดสินใจในการเลือกใช้สื่อที่จะนำไปสร้างผลงาน สอดคล้องกับ Charlesworth and Lind (2010) ที่กล่าวว่า การเปิดโอกาสให้เด็กได้สำรวจอุปกรณ์ที่จะเล่น เป็นการเชื่อมโยงประสบการณ์เดิมเข้ากับประสบการณ์ใหม่ มีการจัดระบบข้อมูลเพื่อนำไปใช้ในการตอบคำถาม นำไปสู่การพัฒนาทางสติปัญญา นอกจากนี้ การให้เด็กระดมสมองในการตั้งเป้าหมายการเล่น

ร่วมกัน ทำให้เด็กได้รับฟังและแสดงความคิดเห็นของตนเอง รวมไปถึงการมีส่วนร่วมตัดสินใจในการเล่นอย่างอิสระ สอดคล้องกับ อรุณี หรดาล (2563) ที่กล่าวว่า การเปิดโอกาสให้เด็กมีอิสระในการเล่น ได้ตัดสินใจเลือก และริเริ่มทำกิจกรรมตามความสนใจของตนเอง ในสภาพแวดล้อมที่มีวัสดุอุปกรณ์ที่หลากหลาย ช่วยให้เด็กมีความมั่นใจในตนเอง เรียนรู้ที่จะเล่นและทำกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกับผู้อื่น

1.3 ขั้นการเล่นร่วมกัน ครูเข้าไปร่วมเล่นกับเด็ก โดยให้เด็กเล่นตามเป้าหมายที่ได้ตกลงร่วมกัน ครูทำหน้าที่อำนวยความสะดวกและช่วยเหลือเมื่อเด็กต้องการ ใช้คำถามกระตุ้นความคิดเด็ก เช่น “เด็ก ๆ ได้ทำตามเป้าหมายที่ตกลงร่วมกันหรือไม่ ได้ช่วยกันทำหรือไม่ ใครทำอะไรบ้าง” ขั้นนี้นำไปสู่พฤติกรรมการเล่นแบบร่วมมือรวมพลังด้านการแบ่งปัน เนื่องด้วยขั้นการเล่นร่วมกันเด็กได้มีประสบการณ์ในการใช้สื่อ วัสดุ อุปกรณ์ ร่วมกับผู้อื่น เด็กจะได้เรียนรู้ที่จะแบ่งปัน และรอคอย เนื่องจากเด็กอนุบาลมีพฤติกรรมหวงของ เด็กวัยนี้ไม่สามารถแยกแยะระหว่างความเป็นเจ้าของถาวร และความเป็นเจ้าของชั่วคราวได้ เด็กเข้าใจว่าของที่ให้ไปจะไม่ได้กลับคืนมาอีก ถึงแม้ว่าการหวงของในเด็กจะเป็นเรื่องที่เกิดขึ้นเป็นปกติตามวัย แต่ไม่ควรละเลยเพราะการสอนให้รู้จักการแบ่งปันตั้งแต่เด็กเป็นรากฐานสำคัญที่จะทำให้เด็กเรียนรู้เข้าใจอารมณ์ของตนเอง เรียนรู้การควบคุมอารมณ์ตนเอง และเรียนรู้ที่จะเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น ซึ่งการส่งเสริมพฤติกรรมการเล่นแบบแบ่งปันให้กับเด็กอนุบาลสามารถส่งเสริมผ่านการเล่นและการทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่น (Svetlova et al., 2010)

นอกจากนี้ ในขั้นการเล่นร่วมกัน เด็กต้องจัดกระทำกับพื้นที่ วัสดุอุปกรณ์ สถานการณ์ต่าง ๆ ร่วมกับเพื่อนในกลุ่มและระหว่างกลุ่ม ต้องอาศัยการสื่อสาร การเจรจาต่อรอง การประนีประนอม ขั้นนี้จึงนำไปสู่พฤติกรรมการเล่นแบบร่วมมือรวมพลังด้านการเจรจาต่อรอง สอดคล้องกับ University of Gothenburg (2010) ที่ระบุว่า พฤติกรรมการเล่นเจรจาต่อรองเกิดขึ้นระหว่างที่เด็กเล่นและทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่น เด็กใช้การเจรจาต่อรองเพื่อให้เห็นพ้องต้องกันระหว่างการเล่น เรียนรู้วิธีการเจรจาต่อรองเพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในการเล่นผ่านการตัดสินใจร่วมกัน การเจรจาของเด็กระหว่างการเล่นจะแตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับว่าการเจรจานั้นเกิดขึ้นจากข้อตกลงที่เด็กตกลงร่วมกันหรือเกิดจากการแก้ไขความขัดแย้งระหว่างการเล่น ระหว่างการทำกิจกรรมผู้ใหญ่ไม่ควรเข้าไปแทรกแซงในขณะที่เด็กเกิดความขัดแย้ง ควรเปิดโอกาสให้เด็กได้ใช้ทักษะการเจรจาต่อรองในการแก้ไขข้อขัดแย้งด้วยตนเอง

บทบาทที่ครูเข้าไปร่วมเล่นกับเด็กยังส่งเสริมการเรียนรู้ในมิติทางสังคมแก่เด็กจากการเป็นแบบอย่างในการเล่น และการให้คำแนะนำขณะเล่น สอดคล้องกับ Casper and Theilheimer (2010) ที่กล่าวว่า ครูสามารถเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมร่วมกับเด็กโดยเข้าไปเนะรหว่างที่เด็กทำกิจกรรมเพื่อเพิ่มเติมรูปแบบการเล่นให้มีความหลากหลายมากขึ้น การที่ครูมีปฏิสัมพันธ์กับเด็กในระหว่างการเล่นเป็นการส่งเสริมและขยายขอบเขตการเรียนรู้ของเด็กให้กว้างขึ้น

1.4 ขั้นการให้เด็กเก็บอุปกรณ์ ครูให้สัญญาณการหยุดเล่นเพื่อให้เด็กเก็บวัสดุอุปกรณ์ ลูสพาร์ตส์ และทำความสะอาดร่างกาย หลังจากนั้นครูและเด็กร่วมกันแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ครูใช้คำถามกระตุ้นความคิดเด็ก เช่น “เด็กได้เก็บของเล่นครบทุกคนหรือไม่” และ “การเล่นเมื่อสักครู่นี้ เด็กค้นพบอะไรบ้าง” ขั้นนี้นำไปสู่พฤติกรรมด้านการทำตามกฎกติกา ในการเก็บวัสดุอุปกรณ์ ลูสพาร์ตส์เข้าที่ตามข้อตกลงที่ตกลงไว้ร่วมกัน และเก็บของเล่นหลังได้ยินเสียงสัญญาณ นอกจากนี้ เด็กได้แสดงความคิดเห็นในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการเล่นทำให้เด็กได้สำรวจความคิดและความรู้สึกของตนเอง ในขณะเดียวกันเด็กได้รับฟังคำตอบจากเพื่อน สอดคล้องกับ Kennedy (2009) ที่กล่าวว่า การที่เด็กได้มีโอกาสร่วมทำกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้เด็กได้แสดงความคิดเห็นของตน ทำให้เด็กได้ฝึกจัดการความคิดของตน และมองเห็นมุมมองความคิดของคนอื่นที่แตกต่างจากตน เรียนรู้ที่จะรับฟังความคิดเห็นคนอื่น หากเด็กได้รับประสบการณ์เช่นนี้อย่างสม่ำเสมอ เด็กจะสามารถตระหนักถึงสิ่งต่าง ๆ ได้ด้วยตนเอง

2. ประสิทธิภาพของการจัดกิจกรรมการเล่นแบบชี้แนะร่วมกับลูสพาร์ตส์นอกห้องเรียนที่มีต่อพฤติกรรมการเล่นแบบร่วมมือรวมพลังใน 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการแบ่งปัน ด้านการเจรจาต่อรอง และด้านการทำตามกฎกติกา

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการจัดกิจกรรมการเล่นแบบชี้แนะร่วมกับลูสพาร์ตส์นอกห้องเรียนที่มีต่อพฤติกรรมการเล่นแบบร่วมมือรวมพลังของเด็กอนุบาล แสดงให้เห็นว่า การจัดกิจกรรมการเล่นแบบชี้แนะร่วมกับลูสพาร์ตส์ สามารถส่งเสริมพฤติกรรมการเล่นแบบร่วมมือรวมพลังของเด็กอนุบาล ด้านการแบ่งปัน ด้านการเจรจาต่อรอง และด้านการทำตามกฎกติกาได้ เนื่องจากการเล่นเป็นองค์ประกอบสำคัญของการเรียนรู้ในระดับปฐมวัย สอดคล้องกับ Flannigan and Dietze (2017) ที่กล่าวว่า การเล่นของเด็ก คือ กระบวนการซึ่งริเริ่ม กำกับ ควบคุม และวางโครงสร้างด้วยตัวของเด็กเองอย่างอิสระ การเล่นส่งผลต่อการพัฒนาการอย่างเป็นองค์รวม ผู้วิจัยเลือกรูปแบบการเล่นแบบชี้แนะเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งในกิจกรรมการเล่นกลางแจ้ง โดยครูให้ความช่วยเหลือแก่เด็กในการเล่น เลือกจังหวะที่เหมาะสมในการเข้าไปชี้แนะ ส่งเสริม และสนับสนุนให้เด็กเรียนรู้ในขณะที่เด็กยังคงมีอิสระ เพลินเพลินกับการเล่นตามรูปแบบและแรงจูงใจตามความต้องการของตนเอง การเล่นแบบชี้แนะจึงส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ได้ดีกว่าการเล่นอิสระ ส่งผลให้เด็กแสดงพฤติกรรมการเล่นแบบร่วมมือรวมพลังสูงขึ้นหลังจากการทดลอง โดยครูใช้คำถามปลายเปิดกระตุ้นความคิด การแก้ปัญหา และความท้าทายที่เกิดขึ้นขณะเล่น นอกจากนี้ ครูเป็นผู้ตั้งจุดประสงค์หรือเป้าหมายในการเรียนรู้ และเสนอแนะเพื่อขยายการเล่นของเด็กได้ (Weisberg & others, 2016)

นอกจากนี้ การเล่นลูสพาร์ตส์นอกห้องเรียนส่งเสริมพฤติกรรมการเล่นแบบร่วมมือรวมพลัง เนื่องจากเป็นวัสดุขนาดใหญ่ มีน้ำหนักมาก และใหญ่กว่าตัวเด็ก เด็กไม่สามารถเล่นคนเดียวได้ ต้องคิดค้นและหาวิธีการเล่นร่วมกัน นำไปสู่พฤติกรรมทางสังคมที่ส่งเสริมการเล่น ได้แก่ การสื่อสาร

การเจรจาต่อรอง การรอคอย การเป็นผู้นำและผู้ตาม รวมถึงการร่วมมือในการเล่นร่วมกัน สอดคล้องกับ Casey and Robertson (2019) ที่ระบุว่า การเล่นลูสพาร์ตส์ซึ่งเป็นวัสดุปลายเปิดกระตุ้นให้เด็กสำรวจ หยิบจับ เคลื่อนย้าย ประกอบเข้าด้วยกัน และออกแบบใหม่ ส่งเสริมพฤติกรรมทางสังคม โดยเฉพาะทักษะการสื่อสารรวมถึงความมั่นใจ การกำกับตนเอง และการแก้ปัญหา ผ่านการผจญภัยและความท้าทาย

จากการจัดกิจกรรมการเล่นแบบชี้แนะร่วมกับลูสพาร์ตส์สามารถส่งเสริมพฤติกรรมการเล่นแบบร่วมมือรวมพลังของเด็กอนุบาล ด้านการแบ่งปัน ด้านการเจรจาต่อรอง และด้านการทำตามกฎกติกาได้ ซึ่งแสดงถึงประสิทธิภาพของการจัดกิจกรรมการเล่นแบบชี้แนะร่วมกับลูสพาร์ตส์ โดยที่เด็กกลุ่มตัวอย่างได้รับการส่งเสริมพฤติกรรมการเล่นแบบร่วมมือรวมพลัง ด้วยกิจกรรมการเล่นแบบชี้แนะร่วมกับลูสพาร์ตส์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น กลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมการเล่นแบบร่วมมือรวมพลังของเด็กอนุบาล หลังทดลองสูงขึ้นกว่าก่อนทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. พฤติกรรมการเรียนรู้ด้านอื่น ๆ ที่เกิดขึ้นระหว่างการจัดกิจกรรมการเล่นแบบชี้แนะร่วมกับลูสพาร์ตส์นอกห้องเรียน

การจัดกิจกรรมการเล่นแบบชี้แนะร่วมกับลูสพาร์ตส์นอกห้องเรียนส่งเสริมพฤติกรรมที่นอกเหนือจากพฤติกรรมการเล่นแบบร่วมมือรวมพลัง ได้แก่ ความคิดสร้างสรรค์ การแก้ปัญหา และการจัดการกับความเสี่ยง รายละเอียด ดังนี้

3.1 ความคิดสร้างสรรค์

ผู้วิจัยสังเกตพบพฤติกรรมด้านความคิดสร้างสรรค์ ได้แก่ ความกล้าคิด กล้าเสี่ยง ในสิ่งที่ท้าทาย รวมไปถึงการกล้าแสดงออกในเหตุการณ์ต่าง ๆ เช่น เด็กเลือกหยิบวัสดุอุปกรณ์ที่ตนไม่เคยใช้หรือไม่คุ้นเคย และสามารถสร้างสิ่งที่ไม่เคยสร้างขึ้นมาได้ เด็กรู้ความต้องการของตนเองและเสนอตัวในการเข้าไปร่วมเล่นเพื่อทดสอบความแข็งแรงในผลงาน เด็กกล้าที่ลองผิดลองถูก โดยเรียนรู้จากข้อผิดพลาดที่เกิดขึ้นแล้วนำข้อผิดพลาดมาสร้างผลงานของตนเองให้สมบูรณ์มากยิ่งขึ้น สอดคล้องกับพฤติกรรมด้านความคิดสร้างสรรค์ตามกรอบคิดของ Robson and Rowe (2012) ได้แก่ การสำรวจ การมีส่วนร่วมและความเพลิดเพลิน และความตั้งใจไม่ลดละ

3.2 การแก้ปัญหา

ผู้วิจัยพบพฤติกรรมด้านการแก้ปัญหาของเด็กในการเลือกใช้วัสดุอุปกรณ์ เช่น เด็กพยายามสร้างบ้านด้วยวัสดุลูสพาร์ตส์ที่ถูกจัดเตรียมไว้ แต่ไม่สามารถสร้างได้เนื่องจากฐานที่สร้างไว้ไม่แข็งแรง เด็กแก้ปัญหาโดยการนำอุปกรณ์ลูสพาร์ตส์ไปสร้างบ้านกับต้นไม้ในบริเวณนั้น โดยมี การแลกเปลี่ยนความคิด ลองผิดลองถูกในการปรับเปลี่ยนอุปกรณ์ร่วมกับเพื่อน จนได้บ้านที่มีรากฐานแข็งแรงตามที่เด็กต้องการ สอดคล้องกับที่ Jin and Moran (2021) กล่าวว่า การสนับสนุนให้เด็กได้ทำกิจกรรมร่วมกับเพื่อน ภายใต้อาณาเขตที่ส่งเสริมการเล่น โดยเปิดโอกาสให้เด็กสร้างความรู้

ผ่านการสำรวจ การมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมกับเพื่อน และการเผชิญปัญหาต่าง ๆ ร่วมกับเพื่อน จะช่วยส่งเสริมทักษะการแก้ปัญหาให้กับเด็ก

3.3 การจัดการกับความเสี่ยง

ผู้วิจัยพบพฤติกรรมด้านการระมัดระวังตนเองและผู้อื่นซึ่งเกี่ยวข้องกับการจัดการกับความเสี่ยงในขณะเล่น เช่น การตะโกนเตือนเพื่อนให้ระมัดระวังการใช้กิ่งไม้ในลักษณะที่จะก่อให้เกิดอันตราย หรือการเดินในพื้นที่ต่างระดับมีการพูดเตือนให้เพื่อนเดินอย่างระมัดระวัง มีการใช้แขนขาหรือร่างกายให้เพื่อนจับทรงตัว รวมไปถึงเด็กมีการใช้วัสดุอุปกรณ์อย่างระมัดระวังมากยิ่งขึ้น สอดคล้องกับที่ Casey and Robertson (2019) กล่าวว่า การเล่นกับลูกสฟารตส์นอกห้องเรียนเป็นกิจกรรมที่เด็กชื่นชอบ เนื่องจากมีความสุขและท้าทาย ซึ่งเป็นโอกาสที่เด็กได้เรียนรู้ที่จะประเมินและจัดการกับความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นด้วยตนเอง

ข้อเสนอแนะ

การศึกษาการจัดกิจกรรมการเล่นแบบชี้แนะร่วมกับลูกสฟารตส์นอกห้องเรียนที่มีต่อพฤติกรรมการเล่นแบบร่วมมือรวมพลังของเด็กอนุบาล ผู้วิจัยแบ่งประเด็นในการให้ข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการจัดกิจกรรมการเล่นแบบชี้แนะร่วมกับลูกสฟารตส์นอกห้องเรียน

1.1 ครูควรศึกษาทำความเข้าใจเกี่ยวกับเนื้อหา และขั้นตอนการจัดกิจกรรมตามแนวคิดการเล่นแบบชี้แนะร่วมกับลูกสฟารตส์นอกห้องเรียนโดยละเอียด

1.2 ครูควรจัดเตรียมสื่ออุปกรณ์ลูกสฟารตส์ขนาดใหญ่ ที่มีความแข็งแรงทนทาน และเหมาะสมกับวัยของเด็ก

1.3 ครูควรรอบคอบในการเข้าไปชี้แนะอย่างเหมาะสมและไม่ลืมว่าเด็กยังคงมีอิสระในการเล่น หากชี้แนะหรือเข้าไปมีบทบาทมากเกินไป จะทำให้เด็กขาดความมั่นใจ ไม่กล้าตัดสินใจด้วยตนเอง

1.4 ครูควรจัดสภาพแวดล้อมและสร้างบรรยากาศ ให้เหมาะสมกับการเรียนรู้

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาการจัดกิจกรรมการเล่นแบบชี้แนะร่วมกับลูกสฟารตส์นอกห้องเรียนที่ใช้ในการเสริมสร้างพฤติกรรมด้านอื่น ๆ ของเด็กตามบริบทของสภาพปัญหาหรือตามบริบทของโรงเรียนที่นำกิจกรรมไปใช้

2.2 ควรนำกิจกรรมการเล่นแบบชี้แนะร่วมกับลูกสฟารตส์นอกห้องเรียนไปปรับใช้สำหรับเด็กระดับชั้นอื่น

2.3 ควรมีการศึกษาโดยเพิ่มระยะเวลาของการจัดกิจกรรมการเล่นแบบชี้แนะร่วมกับลูกสฟารตส์นอกห้องเรียน เพื่อให้เห็นพฤติกรรมการแสดงออกของเด็กมากขึ้นในสถานการณ์ต่าง ๆ

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

กรมอนามัย. (2561). การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพัฒนาการเด็กปฐมวัยไทย ครั้งที่ 6 พ.ศ. 2560.

บริษัท ซีจีทีแอล.

กองกิจกรรมทางกายเพื่อสุขภาพ กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข. (2561). คู่มือข้อเสนอแนะกิจกรรมทางกาย และการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการมีกิจกรรมทางกายของเด็กสำหรับสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย. เอ็นซี คอนเซ็ปต์.

คณาจารย์ชมรมเด็ก. (2545). การละเล่นของเด็กไทย. สุวีริยาสาสน์.

บุญชนก ธรรมวงศา. (2561). 4CS: สี่ทักษะการเรียนรู้ที่ควรมี ฝึกกันได้ และไม่ต้องใช้พรสวรรค์. 21st Century skills.

พินดา ซาตยาภา. (2559). เทคโนโลยีกับเด็กปฐมวัยในศตวรรษที่ 21. วารสารวไลยอลงกรณ์ปริทัศน์ (มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์), 6(2), 151-162.

พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์. (2558). การจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21. โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

วีรพงศ์ บุญประจักษ์. (2545). การจัดประสบการณ์การเล่นพื้นบ้านไทยที่มีผลต่อพฤติกรรมทางสังคมของเด็กปฐมวัย [ปริญญาานิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต]. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

สมาคมอนุบาลศึกษาแห่งประเทศไทยในพระราชูปถัมภ์. (2560). การสร้างวินัยสำหรับเด็กปฐมวัย. บริษัท พลัสเพรส จำกัด.

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2544). คู่มือการจัดกิจกรรมเกมและการเล่นกลางแจ้งสำหรับเด็กระดับก่อนประถมศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพมหานคร.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2560). รายงานผลการประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยพุทธศักราช 2546 ปีการศึกษา 2559. โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตร.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 -2579.

พริกหวานกราฟฟิค.

สำนักงานวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2560). คู่มือหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560. โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

สุนารี บัวหลวง. (2557). ผลของการใช้เกมการเล่นกลางแจ้งที่มีต่อพฤติกรรมร่วมมือของเด็กปฐมวัย [วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

อรุณี หรดาล. (2563). สอนอย่างไรให้เด็กปฐมวัยคิดเป็น. *วารสารวไลยอลงกรณ์ปริทัศน์ (มนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์)*, 10(2), 211-228

ภาษาอังกฤษ

Alfieri, L., Brooks P. J., Aldrich, N. J., & Tenenbaum, H. R. (2011). Does Discovery-Based Instruction Enhance Learning? *Journal of Educational Psychology*, 103(1), 1-18.

Ashiabi, G. S. (2007). Play in the preschool classroom: Its socioemotional significance and the teacher's role in play. *Early Childhood Education Journal*, 35(2), 199-207.

Broadhead, P. (2004). *Early years play and learning: Developing social skills and cooperation*. RoutledgeFalmer.

Brown, A. L., & Campione, J. C. (1994). Guided discovery in a community of learners. In K. McGilly (Ed.), *Classroom lessons: Integrating theory and classroom practice* (pp. 229- 270). MIT Press.

Bodrova, E., & Leong, D.J. (2003). The importance of being playful. *Educational Leadership*, 6(7), 50-54.

Boldemann, C., Blennow, M., Dal, H., Mårtensson, F., Raustorp, A., Yuen, K., & Wester, U. (2006). Impact of preschool environment upon children's physical activity and sun exposure. *Preventive Medicine*, 42(4), 301–308.

Bundy, A. C., Lockett, T., Tranter, P. J., Naughton, G. A., Wyver, S. R., Ragen, J., & Spies, G. (2009). The risk is that there is 'no risk': A simple, innovative intervention to increase children's activity levels. *International Journal of Early Years Education*, 17(1), 33–45.

Casper, V., & Theilheimer, R. (2010). *Early childhood education*. McGraw-Hill.

Casey, T. & Robertson, J. (2017). *Resources for playing - providing loose parts to support children's play*. play Australia.
<https://www.inspiringscotland.org.uk/wp-content/uploads/2017/03/Loose-Parts-Play-web.pdf>

Casey, T., & Robertson, J. (2019). *Loose parts play: A toolkit*. Inspiring Scotland.

Charlesworth, R., & Lind, K. (2010). *Math and science for young children*. Thomson Delmar Learning.

- Christie, J. F., & Johnsen, E. P. (1983). The role of play in social- intellectual development. *Review of Educational Research*, 53(1), 93-115.
- Creasey, G. L., Jarvis, P. A., & Berk, L. (1998). Play and social competence. In O. N. Saracho & B. Spodek. (Eds.), *Multiple perspectives on play in early childhood education* (pp.116-143). State University of New York Press.
- Davies, M. (1996). Outdoors: An important context for young children's development. *Early Child Development and Care*, 115, 37-49.
- Dewey, J. (1964). *Educational Measurement and Their Interpretation*. Wadsworth Publishing Co.
- Dowdell, K., Graya, T., & Malone, K. (2011). Nature and its Influence on Children's Outdoor Play. *Australian Journal of Outdoor Education*, 15(2), 24-35.
- Fisher, K. R., Hirsh-Pasek, K., Newcombe, N., & Golinkoff, R. M. (2013). Taking Shape: Supporting Preschoolers' Acquisition of Geometric Knowledge Through Guided Play. *Child Development*, 84(6), 1872-1878.
<https://doi.org/10.1111/cdev.12091>
- Flannigan, C., & Dietze, B. (2017). Ideas from practice: Children, Outdoor Play, and Loose Parts. *Journal of childhood study*, 42(4), 53-60.
- Frost, J. L. (1992). *Play and play spaces*. Delmar Publishing.
- Gair, N. P. (1997). *Outdoor education: Theory and practice*. Cassell.
- Geary, D. C., & Berch, D. B. (2016). Guided Play: A Solution to the Play Versus Learning Dichotomy. In D. C. Geary & D. B. Berch (Eds.), *Evolutionary Perspectives on Child Development and Education*. (pp.117-144). Springer.
- Ghafouri, F., & Wien, C. A. (2005). "Give us a privacy": Play and social literacy in young children. *Journal of Research in Childhood Education*, 19(4), 279-291.
- Gibson, J. L., Cornell, M., & Gill, T. (2017). A Systematic review of Research into the Impact of loose parts play on children's cognitive, Social and Emotional Development. *School Mental Health*, 9, 295-309.
<https://doi.org/10.1007/s12310-017-9220-9>
- Gleitman, L., & Liberman, M. (1995). *An invitation to cognitive science: Language*. MIT.
- Greenman, J. T. (1988). *Caring spaces, learning places: children's environments that*

work. Exchange.

- Gull, C., Bogunovich, J., Goldstein, S. L., & Rosengarten, T. (2019). Definitions of loose parts in early childhood outdoor classrooms: A scoping review. *The International Journal of Early Childhood Environmental Education*, 6(3), 37–52.
- Haas, M. (1996). Children in the junkyard. *Childhood Education*, 72(6), 345-351.
- Heidemann S., & Hewitt, D. (1992). *Pathways to play: Developing play skills in young children*. St, Redleaf.
- Hirsh-Pasek, K., Zosh, J. M., Golinkoff, R. M., Gray, J. H., Robb, M. B., & Kaufman. J. (2015). Putting education in ‘educational’ apps: lessons from the science of learning. *psychological science in the public interest*, 16(1): 3–34.
<https://doi.org/10.1177/1529100615569721>
- Holmes-Lonergan, H. (2003). Preschool children's collaborative problem-solving interaction: The role of gender, pair-type and task. *Sex Roles*, 48(11), 11-12, 505-517.
- Houser, N. E., Roach, L., Stone, M. R., Turner, J., & Kirk, S. F. L., (2016). Let the children play: Scoping review on the implementation and use of loose parts for promoting physical activity participation. *AIMS Public Health*, 3(4), 781-799.
- Hyndman, B., Benson, A., Ullah, S. & Telford, A. (2014). Evaluating the effects of the Lunchtime Enjoyment Activity and Play (LEAP) school playground intervention on children’s quality of life, enjoyment and participation in physical activity. *BMC Public Health*, 14(1), 164.
- Hyvonen, P. (2008). Teachers' perceptions of boys' and girls' shared activities in the school context: towards a theory of collaborative play. *Teachers and Teaching Theory and Practice*, 14(5), 391- 409.
- Jensen, H., Pyle, A., Alaca, B., & Fesseha, E. (2019). Playing with a goal in mind: exploring the enactment of guided play in Canadian and South African early years classrooms. *Early Years*, 1-15.
<https://doi.org/10.1080/09575146.2019.1619670>
- Jin, M., & Moran, M. J. (2021). Chinese and US Preschool Teachers’ Beliefs About Children’s Cooperative Problem-Solving During Play. *Journal of Early Childhood Education*, 49, 503-513.

- Kate H., Jackie R., & Carla H. (2018): Developing 'Negotiation capital': influence and imagination in three and four-year-old triadic collaborative play in nursery, *European Early Childhood Education Research Journal*, 27(1), 15-27.
<https://doi.org/10.1080/1350293X.2019.1539432>
- Kennedy, A. (2009). Let's talk! Have meaningful conversations with children. *Putting Children First*, (32), 11-13.
- Leggett, N., & Newman, L. (2017). Play: Challenging educators' beliefs about play in the indoor and outdoor environment. *Australasian Journal of Early Childhood*, 42(1), 24-32. <https://doi.org/10.1080/03004430.2015.1028394>
- Mawson, B. (2010). Environmental influences on independent Collaborative play. *International Research in Early Childhood Education*, 1(2), 2-12.
- Mawson, W. B. (2009). *Collaborative play in early childhood education*. EPDF <https://epdf.pub/collaborative-play-in-early-childhood-education-childrens-issues-laws-andprogra.html>.
- Maccoby, E. E. (1988). Gender as a social category. *Developmental Psychology*, 24(6), 755-765.
- Maxwell, D., Mitchell, L. & Evans, S. (2008). Effects of play equipment and loose parts on preschool children's Outdoor play behavior: An observational study and design intervention. *Children, Youth and Environments*, 18(2). 36-63.
- McClintic, S. (2014). Loose parts: Adding quality to the outdoor environment. *Texas Child Care quarterly*, 38(3), 16-20.
- McGinnis, J. (2003). Adventure playgrounds and outdoor safety issues. *Child Care Information Exchange*, 150, 46-50.
- Ministry of Education. (1996). *Te Whaariki, he whaariki matauranga mo nga mokopuna Aotearoa, early childhood curriculum*. Learning Media.
- Neill, P. (2013). Open-Ended Materials Belong Outside Too! *High scope*, 27(2), 1-8.
- Nicholson, S. (1971). How not to cheat children: The theory of loose parts. *Landscape Architecture*, 62, 30-34
- Outdoor Learning Committee. (2019). *Outdoor learning*. Early Childhood Development Agency. https://www.ecda.gov.sg/Educators/Pages/Outdoor-Learning_A-National-Guide-for-Early-Childhood-Educators.aspx.

- Ouvry, M. (2003). *Exercising muscles and minds: Outdoor play and the early years curriculum*. National Children's Bureau.
- Paley, V. G. (1990). *The boy who would be a helicopter*. Harvard University Press.
- Pellegrini, A. D., Blatchford, P., Kato, K., & Baines, E. (2004). A short-term longitudinal study children's playground games in primary school: Implications for adjustment to school and social adjustment in the USA and the UK. *Social Development*, 13(1), 107-123.
- Play Wales. (2017). *Resources for playing - providing loose parts to support children's play*. Play Australia.
<https://www.playaustralia.org.au/sites/default/files/LibraryDownloads/loose-parts-toolkit.pdf>
- Piaget, J. (1972). *The Psychology of the Child*. Little Fiel Adams.
- Richardson, G. R. (2007). The great outdoors. *Education Review*, 20(1), 92-99.
- Robson, S., & Rowe, V. C. (2012). Observing young children's creative thinking: engagement, involvement and persistence. *Journal of Early Years Education*, 20(4), 349-364.
- Rogoff, B., Mistry, J., Artin, G., Mosier C., Chavajay, P., & Heath, S. B. (1993). Guided participation in cultural activity by toddlers and caregivers. *Monographs of the Society for Research in Child Development*. 58(8), i+iii+v-vi+1-179.
<https://doi.org/10.2307/1166109>
- Roskos, K. (1990). A taxonomic view of pretend play activity among 4- and 5-year-old children. *Early Childhood Research Quarterly*, 5(4), 495-512.
- Scott, H. K., & Cogburn, M. (2020). *Peer Play*. In *StatPearls*. StatPearls Publishing.
- Shim, S., Herwig, J. E., & Shelley, M. (2001). Preschoolers' play behaviors with peers in classroom and playground settings. *Journal of Research in Childhood Education*, 15(2), 149-163.
- Sutton, M. J. (2011). In the Hand and Mind: The Intersection of Loose Parts and Imagination Evocative Settings for Young Children. *Children, Youth and Environments*, 21(2), 408-424.
- Suzanna, L., & Morgan, L. S. (2015). *Loose part manual*. Alberta Council for Environmental Education. <https://www.abcee.org/sit>

es/default/files/Loose%20parts%20manual.pdf

Svetlova, M., Nichols, S. R., & Brownell, C. A. (2010). Toddlers' prosocial behavior:

From instrumental to empathic to altruistic helping. *Child Development*, 81, 1814–1827.

Thomas, R. M. (2005). *Comparing theories of child development* (6th ed.).

Thomson.

Thorne, B. (2005). *Gender play: Girls and boys in school*. Rutgers University Press.

Toub, T. S., Hassinger-Das, B., Ilgaz, H., Weisberg, D. S., Nesbitt, K.T., Hirsh-Pasek, K.,

Golinkoff, R. M., Nicolopoulou, A., & Dickinson, D. K. (2018). The Language of Play: Developing Preschool Vocabulary Through Play Following Shared Book-Reading. *Early Childhood Research Quarterly*, 45, 1-17.

<https://doi.org/10.1016/j.ecresq.2018.01.010>

University of Gothenburg. (2010, June 24). Young children are skilled negotiators,

Swedish research finds. ScienceDaily.

www.sciencedaily.com/releases/2010/06/100621101206.htm

Vygotsky, L. (1978). *Mind in society: the developmental of higher psychological process*.

Harvard University Press.

Weisberg, D.S., Hirsh-Pasek, K., Golinkoff, R. M., & McCandliss B. D. (2014). Mise En

Place: Setting the Stage for Thought and Action. *Trends in Cognitive Sciences*, 18(6), 276-78.

Weisberg, D. S., Hirsh-Pasek, K., Golinkoff, R. M., Kittredge A. K., & Klahr, D. (2016).

Guided play: Principles and Practices. *Current Directions in Psychological Science*, 25(3), 177-182. <https://doi.org/10.1177/0963721416645512>

Weisberg, D. S., Hirsh-Pasek, K., & Golinkoff R. M. (2013). Guided Play: Where Curricular

Goals Meet a Playful Pedagogy. *Mind Brain and Education*, 7(2), 104-112.

<https://doi.org/10.1111/mbe.12015>

Weisberg, D. S. and others. (2016). Guided play: Principles and Practices. *Current*

Directions in Psychological Science. 25(3), 177-182.

Weisberg, D. S., & Zosh, J. M. (2018). How guided play promotes early childhood

learning. In Pyle A. (Ed.). Encyclopedia on early childhood development.

<http://www.child-encyclopedia.com/play-based-learning/according-experts/how-guided-play-promotes-early-childhood-learning>

Wellhousen, K. (2002). *Outdoor play every day: Innovative concepts for early childhood*. Delmar.

White, R. E. (2012). The power of play: A research summary on play and learning. Minnesota Children's Museum.

<https://mcm.org/wpcontent/uploads/2015/09/MCMResearchSummary1.pdf>

Yildirim, G., & Akamca, G. O. (2017). The effect of outdoor learning activities on the development of preschool children. *South African Journal of Education*, 37(2), 1-10. <https://doi.org/10.15700/saje.v37n2a1378>.

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ

1. รองศาสตราจารย์ ดร.ศิริประภา พงษ์ทิกุล   อาจารย์ประจำภาควิชาการจัดการเรียนรู้
สาขาวิชา การศึกษาปฐมวัย
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชนิพรรณ จาติเสถียร   อาจารย์ประจำภาควิชาหลักสูตรและการสอน
สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
3. อาจารย์ ดร.วรรณาท รักสกุลไทย   ผู้อำนวยการโรงเรียนเกษมพิทยา(แผนกอนุบาล)
และผู้เชี่ยวชาญด้านปฐมวัย

คู่มือการใช้แบบวัดพฤติกรรมการเล่นแบบร่วมมือรวมพลังของเด็กอนุบาล (อายุ 5-6 ปี)

คำชี้แจง

แบบวัดพฤติกรรมการเล่นแบบร่วมมือรวมพลัง มีวัตถุประสงค์เพื่อวัดพฤติกรรมการเล่นแบบร่วมมือรวมพลัง เป็นแบบวัดการปฏิบัติที่มีลักษณะเป็นคำสั่งเชิงปฏิบัติการภายใต้สถานการณ์จำลอง จำนวน 2 สถานการณ์ ประกอบด้วย

1. สถานการณ์การเล่นในกิจกรรมกลางแจ้ง จำนวน 1 สถานการณ์ 3 ระยะ (12 คะแนน)

2. สถานการณ์การเล่นในกิจกรรมเสรี จำนวน 1 สถานการณ์ 3 ระยะ (12 คะแนน)
คะแนนรวม 24 คะแนน โดยแบบวัดพฤติกรรมการเล่นแบบร่วมมือรวมพลัง ประกอบด้วย

1. การแบ่งปัน

1.1 เด็กให้ของเล่น หรือวัสดุ อุปกรณ์ ที่เป็นของส่วนรวมแก่เพื่อน เมื่อเข้าใจว่าเพื่อนต้องการ

1.2 เด็กรอคอยโอกาสในการใช้ของเล่น วัสดุ อุปกรณ์ต่อจากเพื่อน

2. การเจรจาต่อรอง

2.1 เด็กรับฟังและแสดงความคิดเห็นของตนร่วมกับเพื่อน

2.2 เด็กมีส่วนร่วมในการตัดสินใจกับเพื่อนในกลุ่ม

3. การทำตามกฎกติกา

3.1 เด็กปฏิบัติตามข้อตกลงที่กำหนดไว้ร่วมกัน

3.2 เด็กเก็บของเล่นหลังได้ยินเสียงสัญญาณโดยไม่ต้องเตือน

ระยะเวลาในการใช้แบบวัดพฤติกรรมการเล่นแบบร่วมมือรวมพลังของเด็กอนุบาล

ผู้วัดทำการวัดพฤติกรรมการเล่นแบบร่วมมือรวมพลัง ดังนี้

1. สถานการณ์การเล่นในกิจกรรมกลางแจ้ง จำนวน 1 สถานการณ์ ระยะเวลา 40 นาที โดยแบ่งเป็นระยะที่ 1 ใช้เวลา 5 นาที ระยะที่ 2 ใช้เวลา 30 นาที และระยะที่ 3 ใช้เวลา 5 นาที

2. สถานการณ์การเล่นในกิจกรรมเสรี จำนวน 1 สถานการณ์ ระยะเวลา 40 นาที โดยแบ่งเป็นระยะที่ 1 ใช้เวลา 5 นาที ระยะที่ 2 ใช้เวลา 30 นาที และระยะที่ 3 ใช้เวลา 5 นาที

การเตรียมตัวก่อนใช้แบบวัดพฤติกรรมการเล่นแบบร่วมมือรวมพลังของเด็กอนุบาล

1. ศึกษาวิธีใช้แบบวัดพฤติกรรมการเล่นแบบร่วมมือรวมพลังของเด็กอนุบาล และเกณฑ์การให้คะแนนให้เข้าใจ
2. จัดเตรียมสถานที่ให้พร้อม โดยสถานที่ที่ใช้เก็บข้อมูลนั้นต้องเป็นสถานที่ที่จัดเตรียมขึ้นเฉพาะ
3. ปฏิบัติตามรายละเอียดในการใช้แบบวัดตามเกณฑ์การให้คะแนน
4. บันทึกคะแนนพฤติกรรมที่พบในแบบบันทึกคะแนนพฤติกรรมการเล่นแบบร่วมมือรวมพลังของเด็กอนุบาล จากนั้นคำนวณหาคะแนนรวมพฤติกรรมการเล่นแบบร่วมมือรวมพลังของเด็กอนุบาล

1. สถานการณ์การเล่นในกิจกรรมกลางแจ้ง

1.1 การประเมิน : กลุ่มละ 6 คน

1.2 สถานการณ์ : กิจกรรมกลางแจ้ง ครูเป็นผู้จัดเตรียมสภาพแวดล้อม สื่อวัสดุอุปกรณ์ และสร้างข้อตกลงร่วมกับเด็กก่อนการเล่น โดยมีข้อตกลงว่า เด็กทำกิจกรรมที่เลือกเพียงกิจกรรมเดียวจนหมดเวลาโดยไม่มีการเปลี่ยนไปเล่นกิจกรรมอื่น

ตารางที่ 19 สถานการณ์กิจกรรมกลางแจ้ง

สถานการณ์	พฤติกรรมที่ต้องการวัด
<p>ระยะที่ 1 ครูเป็นผู้แนะนำอุปกรณ์ โดยครูกระตุ้นให้เด็กระดมสมองในการตั้งเป้าหมายการเล่นร่วมกัน โดยครูสร้างเงื่อนไขว่าในวันนี้เด็ก ๆ จะเลือกเล่นได้เพียง 1 กิจกรรมเท่านั้น (ในพื้นที่มี 3 กิจกรรม คือ เล่นน้ำเล่นทราย บ้านจำลองกับอุปกรณ์เครื่องครัว และบ้านจำลองกับอุปกรณ์ช่างไม้ ครูเปิดโอกาสให้เด็กได้ปรึกษากันว่า เด็กจะเลือกเล่นกิจกรรมใด ผู้ประเมินทำการสังเกตพฤติกรรมของเด็กว่าสามารถรับฟังและแสดงความคิดเห็นร่วมกับเพื่อนหรือไม่ และผู้ประเมินทำการสังเกตพฤติกรรมของเด็กว่าเด็กมีส่วนร่วมในการตัดสินใจร่วมกันกับผู้อื่น หรือไม่</p>	<p>2.1 เด็กรับฟังและแสดงความคิดเห็นของตนเองร่วมกับผู้อื่น</p> <p>2.2 เด็กมีส่วนร่วมในการตัดสินใจร่วมกันกับผู้อื่น</p>
<p>ระยะที่ 2 เด็กเล่นร่วมกันตามเป้าหมายที่ได้ตกลงร่วมกัน ครูทำหน้าที่อำนวยความสะดวกและช่วยเหลือเมื่อเด็กต้องการ ครูสร้างเงื่อนไขในการจัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์โดยมีจำนวนวัสดุอุปกรณ์ไม่เพียงพอต่อเด็กในกลุ่ม ผู้ประเมินทำการสังเกตพฤติกรรมของเด็กว่าสามารถให้ของเล่น หรืออุปกรณ์กับผู้อื่นเมื่อรู้ว่าผู้อื่นต้องการได้หรือไม่ และผู้ประเมินทำการสังเกตพฤติกรรมของเด็กว่าสามารถรอให้ถึงลำดับของตนเองในการใช้อุปกรณ์ ได้หรือไม่</p>	<p>1.1 เด็กให้ของเล่น หรืออุปกรณ์กับผู้อื่นเมื่อรู้ว่าผู้อื่นต้องการ</p> <p>1.2 เด็กสามารถรอให้ถึงลำดับของตนเองในการใช้อุปกรณ์</p>
<p>ระยะที่ 3 ครูให้สัญญาณการหยุดเล่นเพื่อให้เด็กเก็บวัสดุอุปกรณ์ ผู้ประเมินทำการสังเกตพฤติกรรมของเด็กว่าสามารถหยุดเล่น และเก็บอุปกรณ์หลังได้ยินเสียงสัญญาณหรือไม่ หลังจากเก็บอุปกรณ์ ผู้ประเมินทำการสังเกตพฤติกรรมของเด็กว่าสามารถทำกิจกรรมที่เลือกเพียงกิจกรรมเดียวจนหมดเวลาโดยไม่มีการเปลี่ยนไปเล่นกิจกรรมอื่นตามข้อตกลงที่ตกลงร่วมกันหรือไม่ ผู้ประเมินทำการสังเกตพฤติกรรมของเด็กว่าสามารถปฏิบัติตามข้อตกลงที่กำหนดร่วมกันหรือไม่</p>	<p>3.1 เด็กปฏิบัติตามข้อตกลงที่กำหนดร่วมกัน</p> <p>3.2 เด็กเก็บของเล่นหลังได้ยินเสียงสัญญาณ</p>

1.3 การให้คะแนน

ตารางที่ 20 เกณฑ์การให้คะแนนสถานการณ์กลางแจ้ง

1. การแบ่งปัน	
1.1 การให้ของเล่น หรือวัสดุ อุปกรณ์ ที่เป็นของส่วนรวมแก่ผู้อื่น เมื่อเข้าใจว่าผู้อื่นต้องการ	1.2 การรอคอยโอกาสในการใช้ของเล่น วัสดุ อุปกรณ์ต่อจากเพื่อน
0 หมายถึง ไม่สามารถให้ของเล่น หรือวัสดุ อุปกรณ์ ที่เป็นของส่วนรวมแก่ผู้อื่น แม้จะมีผู้กระตุ้น หรือให้คำแนะนำ	0 หมายถึง ไม่สามารถรอคอย เพื่อใช้ของเล่นหรือวัสดุ อุปกรณ์ ในการทำกิจกรรม แม้จะมีผู้กระตุ้น หรือให้แนะนำ
1 หมายถึง สามารถให้ของเล่น หรือวัสดุ อุปกรณ์ ที่เป็นของส่วนรวมแก่ผู้อื่น โดยมีผู้กระตุ้น หรือให้คำแนะนำ	1 หมายถึง สามารถรอคอย เพื่อใช้ของเล่นหรือวัสดุ อุปกรณ์ ในการทำกิจกรรม โดยมีผู้กระตุ้น หรือให้คำแนะนำ
2 หมายถึง สามารถให้ของเล่น หรือวัสดุ อุปกรณ์ ที่เป็นของส่วนรวมแก่ผู้อื่น ได้ด้วยตัวเอง	2 หมายถึง สามารถรอคอย เพื่อใช้ของเล่นหรือวัสดุ อุปกรณ์ ในการทำกิจกรรมต่อจากผู้อื่นได้ด้วยตัวเอง
2. การเจรจาต่อรอง	
2.1 การรับฟังและแสดงความคิดเห็นของตนเองร่วมกับผู้อื่น	2.2 การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจร่วมกันกับผู้อื่น
0 หมายถึง ไม่สามารถรับฟังและแสดงความคิดเห็นของตนเองร่วมกับผู้อื่น	0 หมายถึง ไม่สามารถตัดสินใจร่วมกันกับผู้อื่น
1 หมายถึง สามารถรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นแต่ไม่สามารถแสดงความคิดเห็นของตนเอง	1 หมายถึง สามารถตัดสินใจร่วมกันกับผู้อื่น โดยมีผู้กระตุ้น หรือให้แนะนำ
2 หมายถึง สามารถรับฟังและแสดงความคิดเห็นของตนเองร่วมกับผู้อื่น	2 หมายถึง สามารถตัดสินใจร่วมกันกับผู้อื่นด้วยตัวเอง

ตารางที่ 20 (ต่อ) เกณฑ์การให้คะแนนสถานการณ์กลางแจ้ง

3. การทำตามกฎกติกา	
3.1 การปฏิบัติตามข้อตกลงที่กำหนดร่วมกัน	3.2 การเก็บของเล่นหลังได้ยินเสียงสัญญาณ
0 หมายถึง ไม่สามารถปฏิบัติตามข้อตกลงที่กำหนดไว้ร่วมกัน แม้จะมีผู้กระตุ้น หรือให้แนะนำ	0 หมายถึง ไม่สามารถเก็บของเล่น วัสดุ อุปกรณ์ หลังได้ยินเสียงสัญญาณ แม้จะมีผู้กระตุ้น หรือให้คำแนะนำ
1 หมายถึง สามารถปฏิบัติตามข้อตกลงที่กำหนดไว้ร่วมกัน โดยมีผู้กระตุ้น หรือให้แนะนำ	1 หมายถึง สามารถเก็บของเล่น วัสดุ อุปกรณ์ หลังได้ยินเสียงสัญญาณโดยมีผู้กระตุ้น หรือให้แนะนำ
2 หมายถึง สามารถปฏิบัติตามข้อตกลงที่กำหนดไว้ร่วมกันได้ด้วยตัวเอง	2 หมายถึง สามารถเก็บของเล่น วัสดุ อุปกรณ์ หลังได้ยินเสียงสัญญาณได้ด้วยตัวเอง

1.4 การจัดเตรียมสถานที่

โดยใช้สถานที่จริง คือพื้นที่นอกห้องเรียนระหว่างการจัดกิจกรรมกลางแจ้ง

1.5 สื่อวัสดุอุปกรณ์

- 1.5.1 กระบะใส่น้ำ กระบะใส่ทราย และอุปกรณ์การเล่นน้ำ เล่นทราย
- 1.5.2 บ้านจำลอง และอุปกรณ์เครื่องครัว
- 1.5.3 บ้านจำลอง และอุปกรณ์ช่างไม้

2. สถานการณ์การเล่นในกิจกรรมเสรี

2.1 การประเมิน : กลุ่มละ 6 คน

2.2 สถานการณ์ : กิจกรรมเสรี ครูเป็นผู้จัดเตรียมสภาพแวดล้อมวัสดุอุปกรณ์โดยเปิดมุมบล็อก โดยสร้างข้อตกลงร่วมกับเด็กก่อนการเล่น โดยมีข้อตกลงว่า เด็ก ๆ ต้องเก็บของเล่นเข้าที่หลังเล่นเสร็จ

ตารางที่ 21 สถานการณ์กิจกรรมเสรี

สถานการณ์	พฤติกรรมที่ต้องการวัด
<p>ระยะที่ 1 มุมบล็อก ครูจัดวางวัสดุอุปกรณ์ ได้แก่ บล็อกไม้จำนวน 3 ก้อน ก้อนที่ 1 บล็อกไม้ ก้อนที่ 2 ตัวต่อพลาสติก และก้อนที่ 3 เลโก้ ครูให้เด็กเลือกเล่นเพียงก้อนเดียว ครูเปิดโอกาสให้เด็กได้ปรึกษากันว่า เด็กจะเลือกเล่นก้อนใด ผู้ประเมินทำการสังเกตพฤติกรรมของเด็กว่าสามารถรับฟังและแสดงความคิดเห็นร่วมกับเพื่อนหรือไม่ และผู้ประเมินทำการสังเกตพฤติกรรมของเด็กว่าเด็กมีส่วนร่วมในการตัดสินใจร่วมกันกับผู้อื่น หรือไม่</p>	<p>2.1 เด็กรับฟังและแสดงความคิดเห็นของตนเองร่วมกับผู้อื่น</p> <p>2.2 เด็กมีส่วนร่วมในการตัดสินใจร่วมกันกับผู้อื่น</p>
<p>ระยะที่ 2 ครูสร้างเงื่อนไขในการจัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์โดยมีจำนวนวัสดุอุปกรณ์ในกล่องไม่เพียงพอต่อเด็กในกลุ่ม ผู้ประเมินทำการสังเกตพฤติกรรมของเด็กว่าสามารถให้ของเล่น หรืออุปกรณ์กับผู้อื่นเมื่อรู้ว่าผู้อื่นต้องการ ได้หรือไม่ และผู้ประเมินทำการสังเกตพฤติกรรมของเด็กว่าสามารถรอให้ถึงลำดับของตนเองในการใช้อุปกรณ์ ได้หรือไม่</p>	<p>1.1 การให้ของเล่น หรือวัสดุอุปกรณ์ ที่เป็นของส่วนรวมแก่ผู้อื่น เมื่อเข้าใจว่าผู้อื่นต้องการ</p> <p>1.2 การรอคอยโอกาสในการใช้ของเล่น วัสดุ อุปกรณ์ ต่อจากเพื่อน</p>
<p>ระยะที่ 3 ครูให้สัญญาณการหยุดเล่นเพื่อให้เด็กเก็บวัสดุอุปกรณ์ ผู้ประเมินทำการสังเกตพฤติกรรมของเด็กว่าสามารถ หยุดเล่น และเก็บอุปกรณ์หลังได้ยินเสียงสัญญาณหรือไม่ หลังจากเก็บอุปกรณ์ ผู้ประเมินทำการสังเกตพฤติกรรมของเด็กว่าสามารถ เก็บของเล่นเข้าที่หลังเล่นเสร็จตามข้อตกลงที่ตกลงร่วมกันหรือไม่ ผู้ประเมินทำการสังเกตพฤติกรรมของเด็กว่าสามารถปฏิบัติตามข้อตกลงที่กำหนดร่วมกันหรือไม่</p>	<p>3.1 การปฏิบัติตามข้อตกลงที่กำหนดร่วมกัน</p> <p>3.2 การเก็บของเล่นหลังได้ยินเสียงสัญญาณ</p>

2.3 การให้คะแนน

ตารางที่ 22 เกณฑ์การให้คะแนนสถานการณ์เสรี

1. การแบ่งปัน	
1.1 การให้ของเล่น หรือวัสดุ อุปกรณ์ ที่เป็นของส่วนรวมแก่ผู้อื่น เมื่อเข้าใจว่าผู้อื่นต้องการ	1.2 การรอคอยโอกาสในการใช้ของเล่น วัสดุ อุปกรณ์ต่อจากเพื่อน
0 หมายถึง ไม่สามารถให้ของเล่น หรือวัสดุ อุปกรณ์ ที่เป็นของส่วนรวมแก่ผู้อื่น แม้จะมีผู้กระตุ้น หรือให้คำแนะนำ	0 หมายถึง ไม่สามารถรอคอย เพื่อใช้ของเล่นหรือวัสดุ อุปกรณ์ ในการทำกิจกรรม แม้จะมีผู้กระตุ้น หรือให้แนะนำ
1 หมายถึง สามารถให้ของเล่น หรือวัสดุ อุปกรณ์ ที่เป็นของส่วนรวมแก่ผู้อื่น โดยมีผู้กระตุ้น หรือให้คำแนะนำ	1 หมายถึง สามารถรอคอย เพื่อใช้ของเล่นหรือวัสดุ อุปกรณ์ ในการทำกิจกรรม โดยมีผู้กระตุ้น หรือให้คำแนะนำ
2 หมายถึง สามารถให้ของเล่น หรือวัสดุ อุปกรณ์ ที่เป็นของส่วนรวมแก่ผู้อื่น ได้ด้วยตัวเอง	2 หมายถึง สามารถรอคอย เพื่อใช้ของเล่นหรือวัสดุ อุปกรณ์ ในการทำกิจกรรมต่อจากผู้อื่นได้ด้วยตัวเอง
2. การเจรจาต่อรอง	
2.1 การรับฟังและแสดงความคิดเห็นของตนเองร่วมกับผู้อื่น	2.2 การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจร่วมกันกับผู้อื่น
0 หมายถึง ไม่สามารถรับฟังและแสดงความคิดเห็นของตนเองร่วมกับผู้อื่น	0 หมายถึง ไม่สามารถตัดสินใจร่วมกันกับผู้อื่น
1 หมายถึง สามารถรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นแต่ไม่สามารถแสดงความคิดเห็นของตนเอง	1 หมายถึง สามารถตัดสินใจร่วมกันกับผู้อื่น โดยมีผู้กระตุ้น หรือให้แนะนำ
2 หมายถึง สามารถรับฟังและแสดงความคิดเห็นของตนเองร่วมกับผู้อื่น	2 หมายถึง สามารถตัดสินใจร่วมกันกับผู้อื่นด้วยตัวเอง

ตารางที่ 22 (ต่อ) เกณฑ์การให้คะแนนสถานการณ์เสรี

3. การทำตามกฎกติกา	
3.1 การปฏิบัติตามข้อตกลงที่กำหนดร่วมกัน	3.2 การเก็บของเล่นหลังได้ยินเสียงสัญญาณ
0 หมายถึง ไม่สามารถปฏิบัติตามข้อตกลงที่กำหนดไว้ร่วมกัน แม้จะมีผู้กระตุ้น หรือให้แนะนำ	0 หมายถึง ไม่สามารถเก็บของเล่น วัสดุ อุปกรณ์ หลังได้ยินเสียงสัญญาณ แม้จะมีผู้กระตุ้น หรือให้คำแนะนำ
1 หมายถึง สามารถปฏิบัติตามข้อตกลงที่กำหนดไว้ร่วมกัน โดยมีผู้กระตุ้น หรือให้แนะนำ	1 หมายถึง สามารถเก็บของเล่น วัสดุ อุปกรณ์ หลังได้ยินเสียงสัญญาณโดยมีผู้กระตุ้น หรือให้แนะนำ
2 หมายถึง สามารถปฏิบัติตามข้อตกลงที่กำหนดไว้ร่วมกันได้ด้วยตัวเอง	2 หมายถึง สามารถเก็บของเล่น วัสดุ อุปกรณ์ หลังได้ยินเสียงสัญญาณได้ด้วยตัวเอง

2.4 การจัดเตรียมสถานที่

โดยใช้สถานที่จริง คือพื้นที่ในห้องเรียนระหว่างการจัดกิจกรรมเสรี

2.5 สื่อวัสดุอุปกรณ์

2.5.1 กล่องบล็อกไม้

2.5.2 กล่องตัวต่อพลาสติก

2.5.3 กล่องเลโก้

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

ภาคผนวก ค
ตัวอย่างแผนการจัดกิจกรรมการเล่นแบบชี้แนะร่วมกับลูสพารตส์กลางแจ้ง

คู่มือการใช้แผนการจัดกิจกรรมการเล่นแบบชี้แนะร่วมกับลูสพาร์ตส์กลางแจ้ง

หลักการและเหตุผล

การจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการเล่นแบบร่วมมือรวมพลังของเด็กปฐมวัยนั้น สามารถจัดกิจกรรมได้หลายวิธี วิธีที่น่าสนใจอีกวิธีหนึ่งคือการจัดกิจกรรมการเล่นแบบชี้แนะร่วมกับลูสพาร์ตส์ โดยผู้วิจัยได้จัดกิจกรรมการเล่นแบบชี้แนะร่วมกับลูสพาร์ตส์เพื่อเปิดโอกาสให้เด็กได้ฝึกความสามารถในการแบ่งปัน การเจรจาต่อรอง และการทำตามกฎกติกา โดยมองเห็นเป็นรูปธรรมเกิดการค้นพบและแสดงความสามารถด้วยตนเอง ซึ่งเด็กจะสามารถแสดงพฤติกรรมเหล่านั้นได้โดยการที่ครูใช้แผนในการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมให้เด็กเกิดการเล่นแบบร่วมมือรวมพลังตามสถานการณ์ สภาพแวดล้อมที่ครูกำหนดขึ้น ในการจัดกิจกรรมการเล่นแบบชี้แนะร่วมกับลูสพาร์ตส์นั้น ครูให้เด็กคิดและเล่นอิสระตามหัวเรื่องของการเล่น โดยให้เด็กทำกิจกรรมร่วมกันเป็นกลุ่ม เด็กแต่ละกลุ่มร่วมกันวางแผนเมื่อเจอปัญหา เป็นการฝึกให้เด็กได้คิดหาคำตอบในสถานการณ์ที่ตนเองเผชิญอยู่และได้ลงมือด้วยตนเองทำให้เกิดการเรียนรู้และรู้จักการตัดสินใจ ทั้งนี้ครูเป็นบุคคลที่มีความสำคัญในการวางแผนการจัดกิจกรรมเตรียมสภาพแวดล้อม สื่ออุปกรณ์ลูสพาร์ตส์ เพื่อกระตุ้นให้เด็กได้เล่นและลงมือปฏิบัติกิจกรรม สร้างบรรยากาศการเรียนรู้ มีการชี้แนะเกี่ยวกับพฤติกรรมการเล่นแบบร่วมมือรวมพลังที่พึงประสงค์ ได้แก่ 1) การแบ่งปัน 2) การเจรจาต่อรอง 3) การทำตามกฎกติกา ให้เด็กได้เรียนรู้การสื่อสาร การแสดงออกที่เหมาะสมในสถานการณ์ต่างๆ รวมไปถึงกฎกติกาในการเล่นแบบร่วมมือรวมพลัง และการใช้งานกับวัสดุอุปกรณ์ลูสพาร์ตส์ เปิดโอกาสให้เด็กเรียนรู้การเล่นและทำงานร่วมกับผู้อื่น การแก้ปัญหาความขัดแย้งระหว่างการเล่น ให้เด็กได้รับฟังและแสดงความคิดของตนเองเมื่อมีพบเจอสถานการณ์การเล่นในรูปแบบต่าง ๆ วิธีการสงบอารมณ์เมื่อเกิดความรู้สึกโกรธ วิธีการแก้ปัญหาความขัดแย้งด้วยตนเองอย่างสันติ โดยครูเป็นผู้คอยให้คำชี้แนะเพื่อให้เด็กรู้จักการแก้ปัญหาความขัดแย้งด้วยตนเอง เช่น การนำเสนอทางเลือกให้เด็ก การเข้าไปดูแลและชี้แนะให้เด็กเห็นถึงพฤติกรรมที่เหมาะสม เพื่อให้การจัดกิจกรรมบรรลุจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้

จุดมุ่งหมาย

เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการเล่นแบบร่วมมือรวมพลังของเด็กปฐมวัย ที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเล่นแบบชี้แนะร่วมกับลูสพาร์ตส์นอกห้องเรียน

รูปแบบแผนการจัดกิจกรรมการเล่นแบบชี้แนะร่วมกับลูสพาร์ตส์กลางแจ้ง เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการเล่นแบบร่วมมือรวมพลัง

วัตถุประสงค์

1. เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการแบ่งปัน
2. เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการเจรจาต่อรอง
3. เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการทำตามกฎกติกา

เนื้อหา

1. การสื่อสาร และการแสดงออกที่เหมาะสมในสถานการณ์ต่าง ๆ
2. กฎกติกาในการเล่นแบบร่วมมือรวมพลัง
3. การใช้งานกับวัสดุอุปกรณ์ลูสพาร์ตส์ 10 หัวเรื่อง ได้แก่ 1) บ้านแสนสุข 2) การเดินทางในป่าใหญ่ 3) หนูน้อยสร้างสะพาน 4) ซุปเปอร์ฮีโร่ 5) โลกแห่งนิทาน 6) หนูน้อยล่าสมบัติ 7) ตะลุยแดนมหัศจรรย์ 8) สัตว์น้อยในป่าใหญ่ 9) การค้นพบของหนู 10) สิ่งประดิษฐ์สุดวิเศษ

ประสบการณ์สำคัญ

1. การเคลื่อนไหวโดยการควบคุมตนเองไปในทิศทาง ระดับ พื้นที่
2. การเล่นอิสระ
3. การเล่นหรือทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่น
4. การตัดสินใจและมีส่วนร่วมในกระบวนการแก้ปัญหา

ช่วงเวลา

จัดกิจกรรมการเล่นแบบชี้แนะร่วมกับลูสพาร์ตส์นอกห้องเรียน สัปดาห์ละ 5 วัน วันละ 40

นาที

หลักการจัดกิจกรรม

การจัดโอกาสให้เด็กได้เรียนรู้ตามเป้าหมายที่กำหนด โดยการจัดเตรียมสภาพแวดล้อมภายนอกห้องเรียน ให้เด็กได้เล่นอย่างอิสระ เพลิดเพลินไปกับการมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งต่าง ๆ รอบตัว ภายใต้การสนับสนุนและเป็นผู้ร่วมเล่นจากครู ประกอบด้วยขั้นตอน 4 ขั้น ดังนี้

ขั้นที่ 1 การเตรียมความพร้อม

- 1.1 ครูจัดเตรียมสภาพแวดล้อม
- 1.2 ครูแนะนำหัวเรื่องของการเล่น
- 1.3 เด็กและครูร่วมกันสร้างข้อตกลงก่อนการเล่น

ครูทำหน้าที่ใช้คำถามกระตุ้น โดยครูใช้คำถามว่า “กิจกรรมการเล่นในวันนี้เด็ก ๆ คิดว่าเราควรมีข้อตกลงอะไรบ้าง”

ขั้นที่ 2 การให้เด็กสำรวจอุปกรณ์

- 2.1 ครูจัดเตรียมอุปกรณ์ให้เด็กสำรวจ และแนะนำอุปกรณ์ลูสพาร์ตส์ให้เด็กรู้จัก
- 2.2 เด็กแบ่งกลุ่มการเล่นร่วมกันในกลุ่มย่อย
- 2.3 ครูใช้คำถามกระตุ้นให้เด็กระดมสมองในการตั้งเป้าหมายการเล่น

ร่วมกันครูทำหน้าที่ใช้คำถามกระตุ้น โดยครูใช้คำถามว่า “เด็ก ๆ สังเกตเห็นอุปกรณ์อะไรบ้าง” และ “เด็ก ๆ คิดว่าอุปกรณ์เหล่านี้เราจะสามารถนำไปเล่นอะไรได้บ้าง”

ขั้นที่ 3 การเล่นร่วมกัน

- 3.1 ครูเข้าไปร่วมเล่นและกระตุ้นด้วยการให้คำแนะนำ ถามคำถามปลายเปิด
- 3.2 เด็กแต่ละกลุ่มร่วมกันเล่นตามเป้าหมายที่ตกลงร่วมกัน

ครูทำหน้าที่ใช้คำถามกระตุ้นความคิดเด็ก โดยครูใช้คำถามว่า “เด็ก ๆ ได้ทำตามเป้าหมายที่ตกลงร่วมกันหรือไม่ ได้ช่วยกันทำหรือไม่ แล้วใครทำอะไรบ้าง”

ขั้นที่ 4 การให้เด็กเก็บอุปกรณ์

- 4.1 ครูให้สัญญาณการหยุดเล่น
- 4.2 เด็กช่วยกันเก็บอุปกรณ์ ทำความสะอาดร่างกาย
- 4.3 ครูตั้งคำถามให้เด็กแลกเปลี่ยนความคิดเห็นจากการเล่น

ครูทำหน้าที่ใช้คำถามกระตุ้นความคิดเด็ก โดยครูใช้คำถามว่า “เด็ก ๆ ได้เก็บของเล่นครบทุกคนหรือไม่” และ “การเล่นเมื่อสักครู่นี้เด็ก ๆ ค้นพบ อะไรบ้าง”

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

CHULALONGKORN UNIVERSITY

สื่อวัสดุอุปกรณ์

1. วัสดุอุปกรณ์ลูสพาร์ตส์พื้นฐาน
2. วัสดุอุปกรณ์ลูสพาร์ตส์พิเศษ

การประเมิน

1. สังเกตพฤติกรรมที่สะท้อนการแบ่งปัน
2. สังเกตพฤติกรรมที่สะท้อนการเจรจาต่อรอง
3. สังเกตพฤติกรรมที่สะท้อนการทำตามกฎกติกา

แผนการจัดกิจกรรมการเล่นแบบชี้แนะร่วมกับลูสพาร์ตส์กลางแจ้ง

กำหนดหัวเรื่องของการเล่นและวัสดุลูสพาร์ตส์ที่ใช้ในการจัดกิจกรรมการเล่นแบบชี้แนะร่วมกับลูสพาร์ตส์กลางแจ้ง ที่มีผลต่อพฤติกรรมการเล่นแบบร่วมมือรวมพลังของเด็กอนุบาลรวมทั้งสิ้น 10 สัปดาห์ ประกอบด้วยหัวเรื่องของการเล่น 10 หัวเรื่อง ได้แก่ 1) บ้านแสนสุข 2) การเดินทางในป่าใหญ่ 3) หนูน้อยสร้างสะพาน 4) ชูเปอร์ฮีโร่ 5) โลกแห่งนิทาน 6) หนูน้อยล่าสมบัติ 7) ทะลุอวกาศ 8) สัตว์น้อยในป่าใหญ่ 9) การค้นพบของหนู 10) สิ่งประดิษฐ์สุดพิเศษ รายละเอียด ดังนี้

ตารางที่ 24 แผนการจัดกิจกรรมการเล่นแบบชี้แนะร่วมกับลูสพาร์ตส์กลางแจ้ง (กลุ่มทดลอง)

สัปดาห์ที่	หัวเรื่อง	เนื้อหา
สัปดาห์ที่ 1 15-19 พ.ย. 64		เก็บข้อมูลก่อนการทดลอง
สัปดาห์ที่ 2 22-26 พ.ย. 64	บ้านแสนสุข	การสร้างผลงานด้วยลูสพาร์ตส์ เป็นบ้าน ที่อยู่อาศัยตามจินตนาการและเล่นร่วมกัน
สัปดาห์ที่ 3 29-3 ธ.ค. 64	การเดินทางในป่าใหญ่	การสร้างผลงานด้วยลูสพาร์ตส์ เป็นเส้นทางเพื่อเดินทางตามจินตนาการและมาเล่นร่วมกัน
สัปดาห์ที่ 4 6-10 ธ.ค. 64	หนูน้อยสร้างสะพาน	การสร้างผลงานด้วยลูสพาร์ตส์ เป็นสะพานตามจินตนาการและเล่นร่วมกัน
สัปดาห์ที่ 5 13-17 ธ.ค. 64	ซูเปอร์ฮีโร่	การสร้างผลงานด้วยลูสพาร์ตส์ เป็นอุปกรณ์ต่าง ๆ ตามจินตนาการและเล่นร่วมกัน
สัปดาห์ที่ 6 20-24 ธ.ค. 64	โลกแห่งนิทาน	การสร้างผลงานด้วยลูสพาร์ตส์ เรื่องราวตามจินตนาการและเล่นร่วมกัน
สัปดาห์ที่ 7 27-1 ม.ค. 65	หนูน้อยล่าสมบัติ	การสร้างผลงานด้วยลูสพาร์ตส์ เป็นอุปกรณ์ในการตามล่าสมบัติตามจินตนาการและเล่นร่วมกัน
สัปดาห์ที่ 8 3-7 ม.ค. 65	ทะลุอวกาศ	การสร้างผลงานด้วยลูสพาร์ตส์ เป็นยานอวกาศตามจินตนาการและเล่นร่วมกัน
สัปดาห์ที่ 9 10-14 ม.ค. 65	สัตว์น้อยในป่าใหญ่	การสร้างผลงานด้วยลูสพาร์ตส์ เป็นที่อยู่อาศัยของสัตว์ตามจินตนาการและเล่นร่วมกัน
สัปดาห์ที่ 10 17-21 ม.ค. 65	การค้นพบของหนู	การสร้างผลงานด้วยลูสพาร์ตส์ เป็นการค้นหาสิ่งต่าง ๆ รอบตัวตามจินตนาการและเล่นร่วมกัน
สัปดาห์ที่ 11 24-28 ม.ค. 65	สิ่งประดิษฐ์สุดพิเศษ	การสร้างผลงานด้วยลูสพาร์ตส์ เป็นสิ่งประดิษฐ์ตามจินตนาการและเล่นร่วมกัน
สัปดาห์ที่ 12 31-4 ก.พ. 65		เก็บข้อมูลหลังการทดลอง

ตารางที่ 25 สื่อบุสพารตส์พื้นฐานของแผนการจัดกิจกรรม

ประเภท	รายการสื่อ	จำนวน	รายละเอียดสื่อ
ธรรมชาติ	กิ่งไม้สัก	20 กิ่ง	ความยาว 1 เมตร (คละขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง)
ไม้	ไม้กระดานสน	20 แผ่น	กว้าง 8 นิ้ว ยาว 1 เมตรหนา 1 นิ้ว
	แผ่นไม้อัด	20 แผ่น	กว้าง 20 นิ้ว ยาว 20 นิ้วหนา 0.5 นิ้ว
	ลึงพลาสติกทึบ	10 ลึง	กว้าง 15 นิ้ว ยาว 25 นิ้ว สูง 5 นิ้ว
พลาสติก	โรลม้วนสายไฟ	5 อัน	เส้นผ่าศูนย์กลาง 12 นิ้ว สูง 5.5 นิ้ว
	ขวดแกเลลอน	10 ขวด	ขนาด 4 ลิตร
	ยางรถยนต์	3 เส้น	ยางรถยนต์ขอบ 15 นิ้ว
	ถังน้ำ	2 ถัง	ขนาด 12 ลิตร
	ท่อพีวีซี	20 อัน	ขนาด 14 นิ้ว ยาว 60 นิ้ว
	แผ่นพลาสติกใส	4 แผ่น	หนา 0.4 มิลลิเมตร กว้าง 1 เมตร ยาว 2 เมตร
	กะละมัง	2 ใบ	เส้นผ่าศูนย์กลาง 40 นิ้ว สูง 8 นิ้ว
โลหะ	ถังสี	5 ถัง	ขนาด 18 ลิตร
	ปั๊บน้ำ	5 อัน	สูง 14 นิ้ว กว้าง 9 นิ้ว
	ผ้า	10 ผืน	กว้าง 1 เมตร ยาว 1 เมตร (5 ผืน)
ผ้า/ริบบิ้น			กว้าง 1 เมตรยาว 3 เมตร (5 ผืน)
	ริบบิ้น	4 เส้น	กว้าง 2 นิ้ว ยาว 3 เมตร
บรรจุภัณฑ์	แกนกระดาษ	20 อัน	เส้นผ่าศูนย์กลาง 2 นิ้ว ยาว 20 นิ้ว
	กล่องกระดาษ	20 กล่อง	กว้าง 10 นิ้ว ยาว 14 นิ้ว สูง 5 นิ้ว
	ตะกร้า	4 ใบ	กว้าง 14 นิ้ว ยาว 14 นิ้ว สูง 12 นิ้ว
	กระป๋องแช่เย็นมีล้อ	1 ใบ	กว้าง 8 นิ้ว ยาว 12 นิ้ว สูง 22 นิ้ว

ตารางที่ 26 สื่อบุสพารตส์พิเศษของแผนการจัดกิจกรรม

ประเภท	รายการสื่อ	จำนวน	รายละเอียดสื่อ
ธรรมชาติ	เชือกป่าน	4 เส้น	ขนาด 8 มิลลิเมตร ยาว 3 เมตร
	ไม้ไผ่	20 ท่อน	ยาว 1 เมตร (คละขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง)
	บล็อกไม้ธรรมชาติ	20 ชิ้น	ยาว 15 นิ้ว (คละขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง)
ไม้	ไม้สนสีเหลี่ยม	20 ชิ้น	1.5 x 1.5 นิ้ว ยาว 15 นิ้ว

ตารางที่ 26 (ต่อ) สื่อวัสดุพารตส์พิเศษของแผนการจัดกิจกรรม

ประเภท	รายการสื่อ	จำนวน	รายละเอียดสื่อ
พลาสติก	เชือกไยยักซ์	4 เส้น	ขนาด 20 มิลลิเมตร ยาว 3 เมตร
	ขวดน้ำ	10 ขวด	ขนาด 0.6 ลิตร
	เชือกฟาง	4 เส้น	ยาว 2 เมตร
	ยางรถมอเตอร์ไซค์	10 เส้น	ยางรถมอเตอร์ไซค์ขอบ 14 นิ้ว
	ข้อต่อพีวีซี	20 ชิ้น	ข้อต่อตรง 10 ชิ้น ข้อต่อสามทาง 5 ชิ้น ข้อต่อ 5 ชิ้น ขนาด 14 นิ้ว
ผ้า/ริบบิ้น	แผ่นผ้าใบ	2 แผ่น	กว้าง 6 เมตร ยาว 8 เมตรหนา 2 มิลลิเมตร
	ผ้ามุ้ง	2 ผืน	กว้าง 6 เมตร ยาว 8 เมตรหนา 1 มิลลิเมตร
บรรจุภัณฑ์	ฟิวเจอร์บอร์ด	8 แผ่น	กว้าง 1 เมตร ยาว 1 เมตร
	กระดาษอัด	10 แผ่น	กว้าง 1 เมตร ยาว 2 เมตร

ตารางที่ 27 สื่อวัสดุพารตส์พิเศษในแต่ละหัวเรื่องของแผนการจัดกิจกรรม

ประเภท	วัสดุพารตส์พิเศษ	หัวเรื่องของเล่นพารตส์							
		บ้านแสนสุข	การเดินทางในป่าใหญ่	หนูน้อยสร้างสะพาน	ซูเปอร์ฮีโร่	โลกแห่งนิทาน	หนูน้อยล่าสมบัติ	ตะลุยอวกาศ	สัตว์น้อยในป่าใหญ่
ธรรมชาติ	เชือกป่าน					✓			✓
	ไม้ไผ่	✓	✓					✓	✓
	บล็อกไม้ธรรมชาติ						✓		✓
ไม้	ไม้สนสีเหลี่ยม	✓					✓		✓
	เชือกไยยักซ์	✓			✓			✓	✓
พลาสติก	ขวดน้ำ						✓		✓
	เชือกฟาง							✓	✓
	ยางรถมอเตอร์ไซค์		✓	✓	✓			✓	✓
	ข้อต่อพีวีซี	✓				✓		✓	✓
	แผ่นผ้าใบ	✓			✓	✓		✓	✓
ผ้า/ริบบิ้น	ผ้ามุ้ง	✓		✓	✓			✓	✓
	ฟิวเจอร์บอร์ด		✓	✓			✓		✓
บรรจุภัณฑ์	กระดาษอัด					✓		✓	✓

แผนการจัดประสบการณ์การเล่นแบบชี้แนะร่วมกับลูสพารตส์

อนุบาล 3 ภาคเรียนที่ 1

สัปดาห์ที่ 1 หัวเรื่อง บ้านแสนสุข

วันจันทร์ที่ 22 พฤศจิกายน พ.ศ. 2564

วัตถุประสงค์

1. เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการแบ่งปัน
2. เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการเจรจาต่อรอง
3. เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการทำตามกฎกติกา

เนื้อหา

1. การสื่อสาร และการแสดงออกที่เหมาะสมในสถานการณ์ต่าง ๆ
2. กฎกติกาในการเล่นแบบร่วมมือรวมพลัง
3. การใช้งานกับวัสดุอุปกรณ์ลูสพารตส์หัวเรื่องบ้านแสนสุข

ประสบการณ์สำคัญ

1. การเคลื่อนไหวโดยการควบคุมตนเองไปในทิศทาง ระดับ พื้นที่
2. การเล่นอิสระ
3. การเล่นหรือทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่น
4. การตัดสินใจและมีส่วนร่วมในกระบวนการแก้ปัญหา

ช่วงเวลา

จัดกิจกรรมการเล่นแบบชี้แนะร่วมกับลูสพารตส์นอกห้องเรียน สัปดาห์ละ 5 วัน วันละ 40

นาที่

ขั้นตอนการสอน

ขั้นที่ 1 การเตรียมความพร้อม

- 1.1 ครูจัดเตรียมสภาพแวดล้อม
- 1.2 ครูแนะนำหัวเรื่องของการเล่น
- 1.3 เด็กและครูร่วมกันสร้างข้อตกลงก่อนการเล่น

ครูทำหน้าที่ใช้คำถามกระตุ้น โดยครูใช้คำถามว่า“กิจกรรมการเล่นในวันนี้เด็ก ๆ คิดว่าเราควรมีข้อตกลงอะไรบ้าง”

ขั้นที่ 2 การให้เด็กสำรวจอุปกรณ์

- 2.1 ครูจัดเตรียมอุปกรณ์ให้เด็กสำรวจ และแนะนำอุปกรณ์ลูสพารตส์ให้เด็กรู้จัก
- 2.2 เด็กแบ่งกลุ่มการเล่นร่วมกันในกลุ่มย่อย
- 2.3 ครูใช้คำถามกระตุ้นให้เด็กระดมสมองในการตั้งเป้าหมายการเล่น

ร่วมกันครูทำหน้าที่ใช้คำถามกระตุ้น โดยครูใช้คำถามว่า “เด็ก ๆ สังเกตเห็นอุปกรณ์อะไรบ้าง” และ “เด็ก ๆ คิดว่าอุปกรณ์เหล่านี้เราจะสามารถนำไปเล่นอะไรได้บ้าง”

ขั้นที่ 3 การเล่นร่วมกัน

3.1 ครูเข้าไปร่วมเล่นและกระตุ้นด้วยการให้คำแนะนำ ถามคำถามปลายเปิด

3.2 เด็กแต่ละกลุ่มร่วมกันเล่นตามเป้าหมายที่ตกลงร่วมกัน

ครูทำหน้าที่ใช้คำถามกระตุ้นความคิดเด็ก โดยครูใช้คำถามว่า “เด็ก ๆ ได้ทำตามเป้าหมายที่ตกลงร่วมกันหรือไม่ ได้ช่วยกันทำหรือไม่ แล้วใครทำอะไรบ้าง”

ขั้นที่ 4 การให้เด็กเก็บอุปกรณ์

4.1 ครูให้สัญญาณการหยุดเล่น

4.2 เด็กช่วยกันเก็บอุปกรณ์ ทำความสะอาดร่างกาย

4.3 ครูตั้งคำถามให้เด็กแลกเปลี่ยนความคิดเห็นจากการเล่น

ครูทำหน้าที่ใช้คำถามกระตุ้นความคิดเด็ก โดยครูใช้คำถามว่า “เด็ก ๆ ได้เก็บของเล่นครบทุกคนหรือไม่” และ “การเล่นเมื่อสักครู่นี้เด็ก ๆ ค้นพบ อะไรบ้าง”

สื่อวัสดุอุปกรณ์

1. วัสดุอุปกรณ์วัสดุสารตส์พื้นฐาน

ประเภทธรรมชาติ ได้แก่ กิ่งไม้สีก

ประเภทไม้ ได้แก่ ไม้กระดานสน แผ่นไม้อัด

ประเภทพลาสติก ได้แก่ ลังพลาสติกทึบ โรลม้วนสายไฟ ขวดแกลลอน ยางรถยนต์

ถังน้ำ ท่อพีวีซี แผ่นพลาสติกใส

ประเภทโลหะ ได้แก่ กะละมัง ถังสี ปิ๊บ

ประเภทผ้า/ริบบิ้น ได้แก่ ผ้า ริบบิ้น

ประเภทบรรจุภัณฑ์ ได้แก่ แกนกระดาษ กล่องกระดาษ ตะกร้า กระเป๋ารถเข็นมีล้อ

2. วัสดุอุปกรณ์วัสดุสารตส์พิเศษ (บ้านแสนสุข)

ประเภทพลาสติก ได้แก่ เชือกโยโย่ ขั้วต่อพีวีซี แผ่นผ้าใบ

ประเภทผ้า/ริบบิ้น ได้แก่ ผ้ามุ้ง

การประเมิน

1. สังเกตพฤติกรรมที่สะท้อนการแบ่งปัน
2. สังเกตพฤติกรรมที่สะท้อนการเจรจาต่อรอง
3. สังเกตพฤติกรรมที่สะท้อนการทำตามกฎกติกา

คู่มือการใช้แผนการจัดกิจกรรมกลางแจ้งแบบปกติ

หลักการและเหตุผล

การจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการเล่นแบบร่วมมือรวมพลังของเด็กอนุบาลวัยนั้นสามารถจัดกิจกรรมได้หลายวิธี วิธีที่น่าสนใจอีกวิธีหนึ่งคือการจัดกิจกรรมการเล่นแบบอิสระ โดยผู้วิจัยได้จัดกิจกรรมการเล่นแบบอิสระเพื่อเปิดโอกาสให้เด็กได้ฝึกความสามารถในการแบ่งปัน การเจรจาต่อรอง และการทำตามกฎกติกา โดยมองเห็นเป็นรูปธรรมเกิดการค้นพบและแสดงความสามารถด้วยตนเอง เป็นกิจกรรมที่จัดให้เด็กได้ออกไปนอกห้องเรียนไปสู่สนามเด็กเล่นบริเวณกลางแจ้ง เพื่อเปิดโอกาสให้เด็กเคลื่อนไหวร่างกาย ออกกำลังกาย และแสดงออกอย่างอิสระโดยยึดความสนใจและความสามารถของเด็กแต่ละคนเป็นหลัก ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ประเภท ได้แก่ เครื่องเล่นสนาม เล่นน้ำเล่นทราย บ้านจำลอง ซึ่งมีพฤติกรรม 3 รูปแบบที่ต้องการให้เกิดขึ้นในระหว่างการทำกิจกรรม ได้แก่ พฤติกรรมการแบ่งปัน พฤติกรรมการเจรจาต่อรอง และพฤติกรรมการทำตามกฎกติกาในการจัดกิจกรรมการเล่นกลางแจ้งแบบอิสระนั้น ครูให้เด็กเล่นอย่างอิสระ โดยให้เด็กทำกิจกรรมร่วมกันเป็นกลุ่ม เพื่อให้การจัดกิจกรรมบรรลุจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้

จุดมุ่งหมาย

เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการเล่นแบบร่วมมือรวมพลังของเด็กปฐมวัย ที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเล่นกลางแจ้งแบบปกติ

รูปแบบแผนการจัดกิจกรรมกลางแจ้งแบบปกติ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการแบ่งปัน
2. เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการเจรจาต่อรอง
3. เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการทำตามกฎกติกา

เนื้อหา

1. การสื่อสาร และการแสดงออกที่เหมาะสมในสถานการณ์ต่าง ๆ
2. กฎกติกาในการเล่นกลางแจ้ง
3. การใช้งานเครื่องเล่นสนาม

ประสบการณ์สำคัญ

1. การเคลื่อนไหวโดยการควบคุมตนเองไปในทิศทาง ระดับ พื้นที่
2. การเล่นอิสระ
3. การเล่นหรือทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่น
4. การตัดสินใจและมีส่วนร่วมในกระบวนการแก้ปัญหา

ช่วงเวลา

จัดกิจกรรมกลางแจ้งแบบปกติ สัปดาห์ละ 5 วัน วันละ 40 นาที

หลักการจัดกิจกรรม

เป็นกิจกรรมที่จัดให้เด็กได้ออกไปนอกห้องเรียนไปสู่สนามเด็กเล่นทั้งที่บริเวณกลางแจ้งและในร่ม เพื่อเปิดโอกาสให้เด็กเคลื่อนไหวร่างกาย ออกกำลัง และแสดงออกอย่างอิสระโดยยึดความสนใจและความสามารถของเด็กแต่ละคนเป็นหลัก ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ประเภท ได้แก่ เครื่องเล่นสนาม เล่นน้ำเล่นทราย บ้านจำลอง ประกอบด้วยขั้นตอน 4 ขั้น ดังนี้

ขั้นที่ 1 เด็กอบอุ่นร่างกาย

ขั้นที่ 2 ครูทบทวนข้อตกลงในการเล่นอย่างปลอดภัย

ขั้นที่ 3 เด็กเล่นอย่างอิสระ โดยครูคอยดูแลความปลอดภัยของเด็ก

ขั้นที่ 4 ครูให้สัญญาณหยุดเล่น เด็กผ่อนคลายร่างกายและทำความสะอาดร่างกาย

สื่อวัสดุอุปกรณ์

1. เครื่องเล่นสนาม
2. กระบะใส่น้ำ
3. อุปกรณ์การเล่นน้ำ
4. กระบะใส่ทราย
5. อุปกรณ์การเล่นทราย
6. บ้านจำลอง
7. อุปกรณ์การเล่นบ้านจำลอง (เครื่องครัว, ช่างไม้)

การประเมิน

1. สังเกตพฤติกรรมที่สะท้อนการแบ่งปัน
2. สังเกตพฤติกรรมที่สะท้อนการเจรจาต่อรอง
3. สังเกตพฤติกรรมที่สะท้อนการทำตามกฎกติกา

แผนการจัดกิจกรรมกลางแจ้งแบบปกติ

ตารางที่ 28 แผนการจัดกิจกรรมกลางแจ้งประจำสัปดาห์ (กลุ่มควบคุม)

สัปดาห์ที่	กิจกรรม
สัปดาห์ที่ 1 15-19 พ.ย. 64	เก็บข้อมูลก่อนการทดลอง
สัปดาห์ที่ 2 22-26 พ.ย. 64	กิจกรรมกลางแจ้ง ประกอบด้วยเครื่องเล่นสนาม , เล่นน้ำเล่นทราย , บ้านจำลอง
สัปดาห์ที่ 3 29-3 ธ.ค. 64	กิจกรรมกลางแจ้ง ประกอบด้วยเครื่องเล่นสนาม , เล่นน้ำเล่นทราย , บ้านจำลอง
สัปดาห์ที่ 4 6-10 ธ.ค. 64	กิจกรรมกลางแจ้ง ประกอบด้วยเครื่องเล่นสนาม , เล่นน้ำเล่นทราย , บ้านจำลอง
สัปดาห์ที่ 5 13-17 ธ.ค. 64	กิจกรรมกลางแจ้ง ประกอบด้วยเครื่องเล่นสนาม , เล่นน้ำเล่นทราย , บ้านจำลอง
สัปดาห์ที่ 6 20-24 ธ.ค. 64	กิจกรรมกลางแจ้ง ประกอบด้วยเครื่องเล่นสนาม , เล่นน้ำเล่นทราย , บ้านจำลอง
สัปดาห์ที่ 7 27-1 ม.ค. 65	กิจกรรมกลางแจ้ง ประกอบด้วยเครื่องเล่นสนาม , เล่นน้ำเล่นทราย , บ้านจำลอง
สัปดาห์ที่ 8 3-7 ม.ค. 65	กิจกรรมกลางแจ้ง ประกอบด้วยเครื่องเล่นสนาม , เล่นน้ำเล่นทราย , บ้านจำลอง
สัปดาห์ที่ 9 10-14 ม.ค. 65	กิจกรรมกลางแจ้ง ประกอบด้วยเครื่องเล่นสนาม , เล่นน้ำเล่นทราย , บ้านจำลอง
สัปดาห์ที่ 10 17-21 ม.ค. 65	กิจกรรมกลางแจ้ง ประกอบด้วยเครื่องเล่นสนาม , เล่นน้ำเล่นทราย , บ้านจำลอง
สัปดาห์ที่ 11 24-28 ม.ค. 65	กิจกรรมกลางแจ้ง ประกอบด้วยเครื่องเล่นสนาม , เล่นน้ำเล่นทราย , บ้านจำลอง
สัปดาห์ที่ 12 31-4 ก.พ. 65	เก็บข้อมูลหลังการทดลอง

แผนการจัดกิจกรรมกลางแจ้ง

อนุบาล 3 ภาคเรียนที่ 1

สัปดาห์ที่ 1 วันจันทร์ที่ 22 พฤศจิกายน พ.ศ. 2564

วัตถุประสงค์

1. เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการแบ่งปัน
2. เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการเจรจาต่อรอง
3. เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการทำตามกฎกติกา

เนื้อหา

1. การสื่อสาร และการแสดงออกที่เหมาะสมในสถานการณ์ต่าง ๆ
2. กฎกติกาในการเล่นกลางแจ้ง
3. การใช้งานเครื่องเล่นสนาม

ประสบการณ์สำคัญ

1. การเคลื่อนไหวโดยการควบคุมตนเองไปในทิศทาง ระดับ พื้นที่
2. การเล่นอิสระ
3. การเล่นหรือทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่น
4. การตัดสินใจและมีส่วนร่วมในกระบวนการแก้ปัญหา

ช่วงเวลา

จัดกิจกรรมกลางแจ้งแบบปกติ สัปดาห์ละ 5 วัน วันละ 40 นาที

ขั้นตอนการสอน

ขั้นที่ 1 เด็กอบอุ่นร่างกายด้วยการสับมือ หมุนหัวไหล่ หมุนเข่า

ขั้นที่ 2 ครูทบทวนข้อตกลงในการเล่นอย่างปลอดภัย

ขั้นที่ 3 เด็กเลือกเล่นเครื่องเล่นสนาม , เล่นน้ำเล่นทราย , บ้านจำลองเล่นทรายอย่าง

อิสระ โดยครูคอยดูแลความปลอดภัยของเด็ก

ขั้นที่ 4 ครูให้สัญญาณหยุดเล่น เด็กผ่อนคลายร่างกายและทำความสะอาดร่างกาย

สื่อวัสดุอุปกรณ์

1. เครื่องเล่นสนาม
2. กระบะใส่น้ำ
3. อุปกรณ์การเล่นน้ำ
4. กระบะใส่ทราย
5. อุปกรณ์การเล่นทราย
6. บ้านจำลอง
7. อุปกรณ์การเล่นบ้านจำลอง (เครื่องครัว, ช่างไม้)

การประเมิน

1. สังเกตพฤติกรรมที่สะท้อนการแบ่งปัน
2. สังเกตพฤติกรรมที่สะท้อนการเจรจาต่อรอง
3. สังเกตพฤติกรรมที่สะท้อนการทำตามกฎกติกา

ขั้นที่ 1 การเตรียมความพร้อม ครูเป็นผู้จัดเตรียมสภาพแวดล้อม สื่อวัสดุอุปกรณ์ ลูสพาร์ตส์ แนะนำหัวเรื่องของการเล่นให้กับเด็ก และสร้างข้อตกลงร่วมกับเด็กก่อนการเล่น โดยครูกระตุ้นให้เด็กช่วยกันสร้างข้อตกลง ครูทำหน้าที่ใช้คำถามกระตุ้น โดยครูใช้คำถามว่า “กิจกรรมการเล่นในวันนี้เด็ก ๆ คิดว่าเราควรมีข้อตกลงอะไรบ้าง”

แผนภาพที่ 3 ครูเป็นผู้จัดเตรียมสภาพแวดล้อม สื่อวัสดุอุปกรณ์ลูสพาร์ตส์

แผนภาพที่ 4 ครูกระตุ้นให้เด็กช่วยกันสร้างข้อตกลง

ขั้นที่ 2 การให้เด็กสำรวจอุปกรณ์ ครูจัดเตรียมอุปกรณ์ให้เด็กสำรวจ และครูแนะนำอุปกรณ์ ให้เด็กแบ่งการเล่นร่วมกันเป็นกลุ่มย่อย โดยครูกระตุ้นให้เด็กระดมสมองในการตั้งเป้าหมายการเล่นร่วมกัน ครูทำหน้าที่ใช้คำถามกระตุ้น โดยครูใช้คำถามว่า “เด็ก ๆ สังเกตเห็นอุปกรณ์อะไรบ้าง” และ “เด็ก ๆ คิดว่าอุปกรณ์เหล่านี้เราจะสามารถนำไปเล่นอะไรได้บ้าง”

แผนภาพที่ 5 ครูแนะนำอุปกรณ์

แผนภาพที่ 6 เด็กสำรวจอุปกรณ์ และแบ่งกลุ่มการเล่นร่วมกันเป็นกลุ่มย่อย

ขั้นที่ 3 การเล่นร่วมกัน ครูเข้าไปร่วมเล่นกับเด็ก ให้เด็กเล่นร่วมกันตามเป้าหมายที่เด็กตกลงร่วมกัน ครูทำหน้าที่อำนวยความสะดวกและช่วยเหลือเมื่อเด็กต้องการ ครูทำหน้าที่ใช้คำถาม กระตุ้นความคิดเด็ก โดยครูใช้คำถามว่า “เด็ก ๆ ได้ทำตามเป้าหมายที่ตกลงร่วมกันหรือไม่ ได้ช่วยกันทำหรือไม่ แล้วใครทำอะไรบ้าง”

แผนภาพที่ 7 เด็กแบ่งปันอุปกรณ์ของกลุ่มตนเอง ให้กับเพื่อนต่างกลุ่ม

แผนภาพที่ 8 เด็กรอกอย่างรยยนต์จากเพื่อนต่างกลุ่ม

แผนภาพที่ 9 เด็กเจรจาต่อรองกับเพื่อนต่างกลุ่มในการผลิตกันเล่นผลงานของกันและกัน

แผนภาพที่ 10 เด็กรับฟังความคิดเห็นของเพื่อนที่เพื่อนแนะนำว่าต้องใช้ไม้ค้ำ 2 อัน

แผนภาพที่ 11 เด็กพบปัญหาว่าผ้ามีขนาดเล็กเกินไป จึงร่วมกันตัดสินใจในการเปลี่ยนอุปกรณ์จากผ้าเป็นผ้าใบ

ขั้นที่ 4 การให้เด็กเก็บอุปกรณ์ ครูให้สัญญาณการหยุดเล่นเพื่อให้เด็กเก็บวัสดุอุปกรณ์ลูสพารตส์ และทำความสะอาดร่างกาย หลังจากนั้นครูและเด็กร่วมกันแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ครูทำหน้าที่ใช้คำถามกระตุ้นความคิดเด็ก โดยครูใช้คำถามว่า “เด็ก ๆ ได้เก็บของเล่นครบทุกคนหรือไม่” และ “การเล่นเมื่อ สักครู่นี้เด็ก ๆ ค้นพบ อะไรบ้าง”

แผนภาพที่ 12 เด็กช่วยกันเก็บอุปกรณ์หลังได้ยินสัญญาณ

แผนภาพที่ 13 ครูและเด็กร่วมกันแลกเปลี่ยนความคิดเห็น

ภาคผนวก ฉ
คะแนนพฤติกรรมการเล่นแบบร่วมมือรวมพลังของกลุ่มตัวอย่าง

ตารางที่ 29 คะแนนพฤติกรรมการเล่นแบบร่วมมือรวมพลังของเด็กก่อนนุบาลก่อนการทดลองกิจกรรม
กลางแจ้ง

คนที่	ก่อนการทดลอง กิจกรรมกลางแจ้ง											
	การแบ่งปัน				การเจรจาต่อรอง				การทำตามกฎกติกา			
	กลุ่มควบคุม		กลุ่มทดลอง		กลุ่มควบคุม		กลุ่มทดลอง		กลุ่มควบคุม		กลุ่มทดลอง	
	ตัว บ่งชี้ ที่ 1	ตัว บ่งชี้ ที่ 2	ตัว บ่งชี้ ที่ 1	ตัว บ่งชี้ ที่ 2	ตัว บ่งชี้ ที่ 1	ตัว บ่งชี้ ที่ 2	ตัว บ่งชี้ ที่ 1	ตัว บ่งชี้ ที่ 2	ตัว บ่งชี้ ที่ 1	ตัว บ่งชี้ ที่ 2	ตัว บ่งชี้ ที่ 1	ตัว บ่งชี้ ที่ 2
1	1	0	2	1	1	1	1	0	0	2	1	1
2	1	2	0	1	0	1	2	0	1	1	1	1
3	1	1	1	1	2	0	1	0	1	0	0	1
4	1	0	1	1	0	1	1	1	1	2	1	1
5	1	0	0	1	1	0	1	0	1	1	1	1
6	2	1	1	0	1	0	1	1	1	0	0	2
7	2	1	1	1	1	0	1	1	0	1	1	1
8	1	1	0	0	0	1	1	2	2	1	1	1
9	1	0	0	1	0	1	0	1	2	1	1	1
10	0	1	0	2	1	0	1	1	1	2	1	0
11	1	1	1	0	0	1	0	1	2	1	1	2
12	1	0	1	0	1	1	1	0	0	2	1	1
13	1	2	2	1	0	1	1	0	1	1	1	1
14	1	1	2	1	1	2	1	0	0	1	0	1
15	2	0	1	2	1	1	0	1	0	1	1	0
16	1	1	1	0	1	0	0	1	2	2	2	2
17	1	1	0	1	0	1	1	0	2	1	1	1
18	0	1	1	1	2	0	0	1	1	1	2	0
19	1	1	1	0	1	0	1	0	0	2	1	1
20	1	1	1	2	1	0	0	1	1	1	1	0
21	1	1	1	1	0	1	1	2	2	1	1	1
22	1	0	2	0	1	1	1	1	0	2	1	0
23	0	1	0	1	1	1	1	0	1	1	1	2
24	0	0	1	0	1	2	0	1	1	1	2	2

ตารางที่ 30 คะแนนพฤติกรรมการเล่นแบบร่วมมือรวมพลังของเด็กก่อนอนุบาลก่อนการทดลองกิจกรรม
เสรี

คนที่	ก่อนการทดลอง กิจกรรมเสรี											
	การแบ่งปัน				การเจรจาต่อรอง				การทำตามกฎกติกา			
	กลุ่มควบคุม		กลุ่มทดลอง		กลุ่มควบคุม		กลุ่มทดลอง		กลุ่มควบคุม		กลุ่มทดลอง	
	ตัว บ่งชี้ ที่ 1	ตัว บ่งชี้ ที่ 2	ตัว บ่งชี้ ที่ 1	ตัว บ่งชี้ ที่ 2	ตัว บ่งชี้ ที่ 1	ตัว บ่งชี้ ที่ 2	ตัว บ่งชี้ ที่ 1	ตัว บ่งชี้ ที่ 2	ตัว บ่งชี้ ที่ 1	ตัว บ่งชี้ ที่ 2	ตัว บ่งชี้ ที่ 1	ตัว บ่งชี้ ที่ 2
1	1	0	2	1	1	1	1	0	0	2	1	1
2	2	2	0	1	0	1	2	0	1	1	1	1
3	1	1	1	1	2	0	1	1	0	1	0	1
4	2	0	1	1	0	1	1	0	1	2	1	2
5	1	0	0	1	1	1	1	1	1	2	1	1
6	2	1	1	0	1	0	1	1	1	1	0	2
7	2	1	1	1	1	0	1	1	0	1	1	2
8	1	1	0	0	0	1	1	2	2	2	1	2
9	1	0	0	1	0	1	0	1	2	2	1	2
10	2	1	0	2	1	0	1	1	1	2	1	1
11	1	1	1	0	0	1	1	1	2	2	1	2
12	1	0	1	0	1	1	0	1	0	2	1	1
13	2	2	2	1	0	1	1	0	1	1	1	1
14	1	1	2	1	1	2	1	0	0	2	1	1
15	2	0	1	2	1	1	0	1	1	1	1	2
16	2	1	1	0	1	1	0	1	0	2	2	2
17	1	1	0	1	0	1	1	0	2	2	1	2
18	0	1	1	1	2	0	0	1	1	2	2	1
19	2	1	1	0	1	1	1	0	0	2	1	1
20	1	1	1	2	1	0	0	1	1	2	1	2
21	1	1	1	1	0	1	1	2	2	2	0	2
22	1	0	2	0	1	1	1	1	0	2	0	1
23	0	1	2	1	1	1	1	0	1	2	0	2
24	1	0	1	0	1	2	0	1	1	2	2	2

ตารางที่ 31 คะแนนพฤติกรรมการเล่นแบบร่วมมือรวมพลังของเด็กอนุบาลหลังการทดลองกิจกรรม
กลางแจ้ง

คนที่	หลังการทดลอง กิจกรรมกลางแจ้ง											
	การแบ่งปัน				การเจรจาต่อรอง				การทำตามกฎกติกา			
	กลุ่มควบคุม		กลุ่มทดลอง		กลุ่มควบคุม		กลุ่มทดลอง		กลุ่มควบคุม		กลุ่มทดลอง	
	ตัว บ่งชี้ ที่ 1	ตัว บ่งชี้ ที่ 2	ตัว บ่งชี้ ที่ 1	ตัว บ่งชี้ ที่ 2	ตัว บ่งชี้ ที่ 1	ตัว บ่งชี้ ที่ 2	ตัว บ่งชี้ ที่ 1	ตัว บ่งชี้ ที่ 2	ตัว บ่งชี้ ที่ 1	ตัว บ่งชี้ ที่ 2	ตัว บ่งชี้ ที่ 1	ตัว บ่งชี้ ที่ 2
1	2	2	2	2	1	1	2	2	1	2	1	1
2	2	1	2	2	1	1	2	1	2	2	1	2
3	1	1	2	1	2	1	2	1	1	2	1	2
4	2	2	2	2	1	1	2	1	1	2	2	2
5	2	2	2	2	1	1	2	2	1	2	2	2
6	1	2	2	2	1	1	2	1	1	2	2	2
7	2	2	2	2	1	1	2	2	1	2	2	2
8	2	1	2	2	1	1	2	2	1	2	1	1
9	2	2	2	2	1	1	2	2	1	1	2	1
10	2	1	2	1	1	1	2	1	1	2	1	2
11	1	2	2	1	1	1	2	1	1	2	2	2
12	2	1	2	1	2	1	2	1	2	2	1	2
13	1	1	2	2	1	1	2	1	1	1	1	2
14	2	2	2	2	1	1	2	2	1	2	1	1
15	2	1	2	2	1	1	2	1	1	2	2	2
16	2	2	2	2	1	1	2	1	1	2	2	2
17	2	1	2	2	1	1	2	1	2	2	1	2
18	2	1	2	2	1	1	2	1	1	2	1	1
19	2	1	2	2	1	1	2	1	2	1	1	2
20	2	2	2	2	1	1	2	1	1	1	2	2
21	2	2	2	1	1	1	2	1	1	1	1	2
22	2	1	2	2	1	2	2	2	1	1	2	2
23	2	1	2	2	1	1	2	2	1	2	1	1
24	2	1	2	1	1	1	2	2	1	2	2	2

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล	พัทธ์ สุทธิบุญ
วัน เดือน ปี เกิด	13 ตุลาคม 2536
สถานที่เกิด	พระนครศรีอยุธยา
วุฒิการศึกษา	ครุศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์

